

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

KORE HARBİ'NE BİLECİK VE ÇEVRESİNDEN KATILANLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Müslüm AKDOĞAN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Taner BİLGİN

Bilecik, 2017
10101571

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

KORE HARBİ'NE BİLECİK VE ÇEVRESİNDEN KATILANLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Müslüm AKDOĞAN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Taner BİLGİN

Bilecik, 2017

10101571

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAVI
JÜRİ ONAY FORMU

BŞEÜ-KAYSİS Belge No	
İlk Yayın Tarihi/Sayısı	
Revizyon Tarihi	
Revizyon No	
Toplam Sayfa	

Öğrencinin Adı Soyadı: Müslüm AKDOĞAN
Anabilim Dalı : Tarih
Programı : Tarih
Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Toner BİLGİN
Tezin Özgün Adı : Kore Harbine Birek ve Gevresinde Katılanlar
Tezin İngilizce Adı : Birek and around The Korean War Participants

Tez Savunma Sınavı Tarihi: 17.01.2017

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışması ilgili EYK kararıyla oluşturulan jüri tarafından OY BİRLİĞİ ~~OY ÇOKLUĞU~~ ile ..... TARİH ..... Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Toner BİLGİN

Üye Doç. Dr. Serkan YAZICI

Üye : Yrd. Doç. Dr. Halim DEMİRHÜREK

Üye : .....

Üye : .....

İmza 1
İmza 2
İmza 3

ONAY

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../..... tarih ve ...../..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

BEYAN

“Kore Harbi’ne Bilecik ve Çevresinden Katılanlar” adlı yüksek lisans tezimin hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel ahlak kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmını Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Müslüm AKDOĞAN

ÖNSÖZ

İkinci Dünya Savaşı'nın son bulmasından sonra iki büyük devlet olan SSCB ve ABD arasında soğuk savaş denilen süreç başladı. Soğuk savaşın ilk mücadelesi Kore'de gerçekleşti. SSCB ve Çin destekli Kuzey Kore, Güney Kore'ye 25 Haziran 1950 tarihinde saldırdı. Buna kayıtsız kalmayan ABD ise olayı uluslararası bir sorun haline getirerek, BM'yi duruma dâhil etti.

Türkiye ise İkinci Dünya Harbi sonrası yaşadığı yalnızlıktan kurtulmak ve SSCB tehdidi karşısında mücadele edebilmek için bu süreçte Batı'ya yönelerek ABD'nin yanında yer aldı. Türkiye'nin asıl amacı NATO'ya girmektir. Zira NATO'ya girildiği takdirde ülke sınırları uluslararası anlamda korunabilecekti. Bu amaçla BM'nin Kore'ye yardım çağrısına kayıtsız kalmamış ve bu fırsatı değerlendirme yoluna giderek ABD'den sonra Kore'ye ilk asker gönderme kararı alan ülke olmuştur. Kore Savaşı süresince toplam dört Tugay ile görev yapan Türk askerleri Türkiye'yi başarılı bir şekilde temsil etmiştir. Anadolu'nun hemen hemen her beldesinden insanların katıldığı bu savaşa Bilecik ve çevresinden de katılan askerler olmuştur. Bu çalışmada amacımız bölgeden savaşa katılan isimlerin kimler olduğunun tespitidir.

Ortaya konulan bu tezin yazılmasında yöntemimi takip eden, çalışmaya şekil veren ve bütün süreç boyunca desteğini esirgemeyen değerli danışmanım Yrd. Doç. Dr. Taner BİLGİN'e kıymetli katkı ve emekleri için içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Ayrıca Yüksek Lisans Eğitimine başlamayı teşvik eden Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi rektörü çok değerli hocam Prof. Dr. Azmi ÖZCAN'a da teşekkür ve hürmetlerimi sunarım. Bunun yanında Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim üyelerinden başta Yrd. Doç. Dr. Halim Demiryürek ve Dr. M. Serhan Yücel, olmak üzere Yrd. Doç. Dr. Ömerül Faruk Bölükbaşı, Yrd. Doç. Dr. Refik Arıkan, Yrd. Doç. Dr. Vedat Turğut, Yrd. Doç. Dr. Ahmet Önal ve Doç. Dr. İlhami Yurdakul ve sayın jüri üyem Doç. Dr. Serkan Yazıcı'ya da hassaten teşekkür ederim. Akif Tetik'in şahsında Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün bütün personeline ve çalışmam boyunca desteklerini ve sabrını benden esirgemeyen eşim Güldar Akdoğan'a ve kızım Deniz Akdoğan'a teşekkür ederim.

Müslüm AKDOĞAN

17.01.2017

ÖZET

Kore Harbi II. Dünya Savaşı'ndan sonra iki süper güç olan ABD ile SSCB arasındaki ilk sıcak çatışmadır. Savaş, 25 Haziran 1950 tarihinde Kuzey Kore askerlerinin Güney Kore'ye saldırmasıyla başlamış bunun üzerine ABD önderliğinde BM duruma müdahale etmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti de BM üyesi olması ve NATO'ya girebilme düşüncesi ile Kore Harbi'ne asker göndererek savaşın içerisinde yer almıştır.

Türk hükümetinin bu kararı alma şekli tartışmalara neden olmuş, fakat bu karar halktan çoğunlukla olumlu tepki almıştır. Kore'ye giden Türk askerleri ise vatanlarını savunurcasına mücadele etmiş, Kore halkı nezdinde de hala devam eden olumlu izlenimler bırakmışlardır. İstiklal Savaşı'ndan sonra ilk defa ve yabancı topraklarda savaşmış, bu savaşta birçok askeri şehit ve gazi olmuştur. Dolayısıyla Kore Harbi Türk toplumunu ve ordusunu derinden etkilediği gibi şiir ve edebiyatına da yansımıştır.

Anadolu'nun birçok ilinden Kore'ye asker gönderilmiştir. Bilecik de bu iller arasında yer almış ve bu süreçte Bilecik ve çevresinden 114 asker Kore Savaşı'na katılmıştır. Bilecik, Bozüyük, Söğüt, Osmaneli, Pazaryeri, Yenipazar, Gölpazarı ve İnhisar'dan Kore'ye giden askerleri konu edinen bu çalışmada; Bilecik halkının ve basınının konuya duyarlılığı, tepkileri, katılanların mesleği, eğitim durumu, savaşta aldıkları görevler ve bunların istatistikî bilgileri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilecik, Bozüyük, Söğüt, Osmaneli, Pazaryeri, Yenipazar, Gölpazarı, İnhisar, Kore Savaşı, Kore Harbi.

ABSTRACT

The Korean War was the first close combat between the USA and the USSR, which were the two superpowers after World War II. The war started when the North Korean soldiers attacked the South Korea on the 25th of June 1950. Then the UN felt the necessity to intervene in the war in response. As Turkish Republic was a member of the UN and had a intention to join NATO, she involved in the war by supplying soldiers to the Korean War. The shape of the Turkish Government to take this decision has led to many positive and negative responses. But this decision has received mostly positive responses from the public. The soldiers who went there, fought like their homeland and in the eyes of the Korean people are still ongoing also left positive impressions. After the War of Independence the Turkish Army was fighting and being on foreign soil for the first time. There have been many martyrs and veterans. This war, has affected of Turkish society, the army even the poetry and literature.

Many districts of the Anatolia deployed soldiers to Korea. Bilecik was one of the districts deploying soldiers. 114 soldiers from Bilecik and nearby fought in Korea. This study is consist of the soldiers went to Korea from Bilecik, Bozüyük, Söğüt, Osmaneli, Pazaryeri, Yenipazar, Gölpazarı and İnhisar. In this study, Bilecik people and press's sensitivity and reactions have been examined to the war. And also examined jobs, educational status, duties, statistical informations about soldiers from Bilecik.

Keywords: Bilecik, Bozüyük, Söğüt, Osmaneli, Pazaryeri, Yenipazar, Gölpazarı, İnhisar, The Korean War.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTMALAR	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KORE SAVAŞI'NA GİDEN YOL

1.1. KORE YARIMADASI'NIN SİYASİ TARİHİ VE JEOPOLİTİK ÖNEMİ.....	4
1.2. KORE SAVAŞI'NIN NEDENLERİ.....	6
1.3. KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI.....	8
1.4. ABD VE BM ÜYELERİNİN KORE SAVAŞI'NA TEPKİLERİ.....	9

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'NİN KORE SAVAŞI ÖNCESİ SİYASİ DURUMU, KORE SAVAŞI'NA İTEN SEBEPLER VE SAVAŞA KATILMASI

2.1. TÜRKİYE'NİN İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI SİYASİ DURUMU VE KORE SAVAŞI'NA İTEN SEBEPLER.....	12
2.2. TÜRKİYE'NİN KORE SAVAŞI'NA KATILMASI	13
2.3. SAVAŞ KARARINA TEPKİLER.....	15
2.3.1. Türk İç Siyasetinde Duruma Tepkiler.....	15
2.3.2. Ulusal ve Yerel Basının Tepkileri.....	17
2.3.3. Türk Halkının Kore Savaşı'na Tepkisi	19
2.4. TÜRK TUGAYI'NIN SAVAŞA GİRMESİ.....	20
2.4.1. Kore Türk Tugayı'nın Teşkili.....	20

2.4.2. Tugayın Kore'ye İntikali.....	21
2.4.3. Tugayın Yeniden Teşkilatlanması	23

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİLECİK VE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLER

3.1. GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BİLECİK	25
3.1.1. Eskiçağlarda Bilecik	25
3.1.2. Osmanlı Döneminde Bilecik	25
3.1.3. Milli Mücadelede Döneminde Bilecik	26
3.1.4. Cumhuriyet Döneminde Bilecik	28
3.1.5. Kore Savaşı'nda Bilecik.....	29
3.2. 1'İNCİ TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLER VE TUGAYIN MUHAREBELERİ	29
3.2.1. 1'inci Tugay ile Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliker.....	29
3.2.2. İlk Giden Türk Askerleri'nin Savaşları.....	42
3.2.2.1. Kunuri Muharebeleri.....	42
3.2.2.2. Kumyangjang-ni ve 156 Rakımlı Tepe Savaşı	44
3.2.2.3. Han Nehri Savaşı	45
3.2.3.1'inci Tugaydaki Bileciklikerin İstatistikî Bilgileri.....	45
3.3. 2'NCİ TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLER VE TUGAYIN MUHAREBELERİ	46
3.3.1. 2'nci Tugay ile Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliker.....	46
3.3.2. 2'nci Türk Birlikleri'nin Kore'de Savaşları	50
3.3.2.1. Yıldız Tepe Savaşı	50
3.3.2.2. Kumkale Baskını.....	50
3.3.3. 2'nci Tugaydaki Bileciklikerin İstatistikî Bilgileri	50
3.4. 3'ÜNCÜ TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLERVE TUGAYIN MUHAREBELERİ	51
3.4.1. 3'üncü Tugay ile Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliker	51
3.4.2. Wegas ve Yeditepe Savaşları	54

3.4.3.3'üncü Tugaydaki Bileciklilerin İstatistiki Bilgileri	54
3.5. 4'ÜNCÜ TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLER.....	55
3.5.1. 4'üncü Tugay ile Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliler	55
3.5.2. 4'üncü Tugaydaki Bileciklilerin İstatistiki Bilgileri	65
3.6. KORE'DE ATEŞKESİN İLANI, TÜRK TUGAYLARININ KAYIPLARI VE KORE'YE GİDEN DİĞER BİRLİKLER.....	66
3.6.1. Ateşkesin İlanı	66
3.6.2. Türk Tugayların Kayıpları	67
3.6.3. Kore'ye Giden Diğer Birlikler	67
SONUÇ.....	69
KAYNAKÇA	72
EKLER.....	78
ÖZGEÇMİŞ.....	103

KISALTMALAR

A.	: Alay
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ATASE	: Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Daire Başkanlığı
BASPİM	: Bilecik Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
BCA	: Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi
Bkz	: Bakınız
Bl.	: Bölük
BM	: Birleşmiş Milletler
BNM	: Bilecik Nüfus Müdürlüğü
BŞGD	: Bilecik Şehit Aileleri ve Gaziler Derneği
Bt.	: Batarya
C	: Cilt
CDGAD	: Celal Devecioğlu Arşivi Gaziler Dosyası
DABGD	: Celal Devecioğlu Arşivi Bilecik Gaziler Dosyası
DABOGD	: Celal Devecioğlu Arşivi Bozüyük Gaziler Dosyası
DAPGD	: Celal Devecioğlu Arşivi Pazaryeri Gaziler Dosyası
DASGD	: Celal Devecioğlu Arşivi Söğüt Gaziler Dosyası
DAOGD	: Celal Devecioğlu Arşivi Osmaneli Gaziler Dosyası
DAYGD	: Celal Devecioğlu Arşivi Yenipazar Gaziler Dosyası
DAGGD	: Celal Devecioğlu Arşivi Gölpazarı Gaziler Dosyası
DAİGD	: Celal Devecioğlu Arşivi İnhisar Gaziler Dosyası
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
CIA	: Central Intelligence Agency (Merkezi İstihbarat Teşkilatı)
Çev	: Çeviren
Çvş.	: Çavuş
DEÜAİİTE	: Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi Enstitüsü
Dn	: Dipnot
DP	: Demokrat Parti
E.U.	: Erkan-ı Umumiye
K.K.K.	: Kara Kuvvetleri Komutanlığı

M	: Madde
Mot.	: Motorlu
Muh.	: Muhafız
NATO	: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü)
nu	: Numara
P.	: Piyade
s.	: Sayfa
Sa	: Sayı
ss.	: Sayfa Sayısı
SSCB	: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
Tb.	: Tabur
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TBMM. ZC.	: Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Ceridesi
Tk.	: Takım
Top.	: Topçu
TTK	: Türk Tarih Kurumu
Tug.	: Tugay
vd	: Ve Devamı
ZC	: Zabıt Ceridesi
Zh.	: Zırhlı

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kore Savaşı'na Asker Gönderen BM Üyeleri	10
Tablo 2: Birliğin Mevcut ve Hareket Kabiliyeti	21
Tablo 3: 1'inci Tugay İle Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliler	29
Tablo 4: 2'nci Tugay İle Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliler	46
Tablo 5: 3'üncü Tugay İle Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliler.....	51
Tablo 6: 4'üncü Tugay İle Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliler.....	55
Tablo 7: Kore'ye Giden Diğer Birlikler	67

GİRİŞ

“...Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır, Toprak, eğer uğruna ölen varsa vatandır” diyor şair Kuntay. Türk Milleti tarih boyunca kadını, erkeği, genci, yaşlısı vatanı söz konusu olduğunda tereddüt etmeden savaşmıştır. Bu sebeple Türkler için “Asker millet” tabiri kullanılmaktadır. Ancak Kore Savaşı’nda (1950-1953) durum biraz farklı olmuştur. Zira bu savaş Türklerin kendi vatan toprağından çok uzaklarda gerçekleşmiştir.

II. Dünya Harbi’ne katılmayan Türkiye, savaş bittiğinde iyice yalnızlaşmıştı. Özellikle SSCB’nin boğazlar konusundaki talepleri Türkiye için bu dönemde en büyük tehdit gibi gözükmekteydi. Türkiye’nin SSCB ile tek başına mücadele etmesi kolay değildi. Bu durumun farkında olan Türkiye, içine düşmüş olduğu yalnızlık psikolojisinden kurtulmak, SSCB karşısında müttefik bulmak ve NATO’ya girebilmek amacıyla Kore Savaşı’na katıldı. BM üyesi olan Türkiye savaşta ABD’nin yanında yer almış hatta Amerikan ve İngiliz Ordusundan sonra bölgeye en fazla asker gönderen ülke olmuştur.

Ancak bu kararı almak henüz yeni iktidar olmuş hükümet için sanıldığı kadar kolay olmadı. Önce diğer yardım eden ülkelerin nasıl karar aldıklarına ve yardım şekillerine bakıldı. Sonra yardım kararında başı çeken ABD’de kamuoyunun duruma verdikleri tepkiler irdelendi. Ardından Meclisin tatilde olduğu bu süreçte Cumhurbaşkanı’nın başkanlığında, Bakanlar ve Genelkurmay Başkanı’nın bulunduğu toplantıda karar verildi.

Siyaset, basın başta olmak üzere toplumun her kesiminden çoğunlukla olumlu tepkiler alındı. Genelkurmayın emriyle hemen her rütbeden, çoğu gönüllülerden oluşan Kore Birliği teşkil edildi. Bu birlik Kore’ye ayak bastığı andan itibaren disiplini ve savaşma kabiliyetiyle diğer ülke askerlerine örnek oldu.

Kore Birliği’ne yurdun her köşesinden olduğu gibi Bilecik’ten de katılanlar oldu. Bilecikli askerler memleketlerinden kilometrelerce uzak olan Kore’de ülkelerini en iyi şekilde temsil etmek için savaştı. Aralarında şehit olan, yaralanan ve kaybolanlar oldu. Yurtlarına döndüklerinde ise diğer memleketlerine dönen arkadaşları gibi, ölene kadar “Koreli” diye anıldılar.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’den kilometrelerce uzakta, ülkesinin menfaatleri için savaşan Bilecikli askerlerin kimler olduğunun tespitidir. Çok yakın bir geçmişte yaşanmış olmasına rağmen bu kişilerin çoğu ebediyete intikal etmiş ve toplumumuz tarafından unutulmuştur. Hatta Bilecik ve çevresinden Kore Harbi’ne katılan kişi sayısı bile tam anlamıyla bilinmemektedir. Dolayısıyla Kore Harbi’ne katılan Bilecikli askerlerin tespiti hiç de kolay olmamıştır. Yaklaşık üç yıla yayılan ve bugüne kadar söylenenleri tekrarlamamak maksadıyla titiz bir çalışma yürütülmüştür.

Araştırmamız esnasında birinci el kaynaklar esas alınmış bunun için; Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Celal Devecioğlu Özel Arşivi, Bilecik Şehit Aileleri ve Gaziler Derneği, Bilecik Valiliği, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bilecik İl Müdürlüğü, Bilecik Nüfus Müdürlüğü ve yaşayan gaziler ile yapılan röportajlardan yararlanılmıştır. Çalışma sırasında bu arşiv ve kaynaklardan derlenen belgelere sık sık atıfta bulunulmuş, bazı belgelerin orijinaleri ekler kısmında sunulmuştur. Bunun yanında Milli Kütüphane, TBMM Kütüphanesi, Atatürk Kitaplığı, Beyazıt Kütüphanesi’ne gidilmiştir. Bu kütüphanelerde Kore Harbi sırasında yayın hayatını sürdüren İleri Bilecik, Doğruyol, Ertuğrul gibi Bilecik’in yerel gazeteleri taranmış, akabinde dönemin ulusal basınından Akşam, Ulus, Zafer, Cumhuriyet gibi tirajı yüksek gazeteler incelenmiş ve bunlardan ilgili bölümlerde faydalanılmıştır. Ayrıca Lowell Sunday Sun, The Cedar Rapids Gazette gibi yabancı gazeteler de irdelenmiştir. Bununla beraber Mecliste Kore Savaşı ve Bilecik’i ilgilendiren meselelerle ilgili TBMM Zabıt Cerideleri taranmış ilgili bölümler çalışmada kullanılmıştır. Çekilen belgeseller, resmi gazete ilanları, hatırat, yerli ve yabancı kitap, dergi, makale ve tezlerde bu çalışmanın hazırlanmasında kullanılan diğer kaynaklardır.

Elbette ki bugüne kadar literatürde Kore Harbi ile ilgili birçok çalışmanın yapıldığını görmekteyiz. Hatta bir bölgenin Kore şehit ve gazilerini konu alan çalışmalar da olmuştur. 2002 yılında Denizli Kore gazi ve şehitlerini anlatan bir makale, 2009 yılında Kars-Ardahan-Iğdır, 2011 yılında Gaziantep Kore gazi ve şehitlerini anlatan yüksek lisans tezleri mevcuttur. Fakat bu çalışmalarda Kore Savaşı ile ilgili genel bilgilere geniş yer verilmiş, bölgelere ait gazi ve şehit bilgileri çoğunlukla isim listesinden ibaret kalmıştır. Bu çalışmada daha öncekilerden farklı olarak her kaynaktan ulaşılabilecek genel bilgileri vermek yerine, olaylara Bilecik perspektifinden bakılmaya çalışılmıştır. Derin ve uzun bir çalışma süreci takip edilerek, Bilecikli gazi ve şehitlerin

Kore Savaşı'nda bulunduğu birlik, yaptığı görevlerin yanında, sivil yaşamında da mesleği, eğitimi, doğduğu yerin tarihi, özellikleri ve ulaşılabilenlerin vefat tarihleri de çalışmaya konulmuştur. Fakat bu çalışmamızdaki en büyük handikabımız Bilecikli askerlerin Kore Savaşı'nda ne gibi yararlılıklar gösterdiklerini ısrarlı çabalarımıza rağmen, ATASE (Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı) Arşivi'nde henüz Kore belgelerinin tasnif işlemi yapılmadığı için ulaşılamamış olmasındır.

Buna rağmen çalışmanın bilim camiasına bir nebze de olsa katkı sağlayacağı ve daha sonra yapılacak benzeri bölgesel çalışmalara ışık tutacağı inancındayım.

BİRİNCİ BÖLÜM

KORE SAVAŞI'NA GİDEN YOL

1.1 KORE YARIMADASININ SİYASİ TARİHİ VE JEOPOLİTİK ÖNEMİ

Kore tarihine göre Kore'nin kurucusu Tanguon'dur. Ülkesine sabah serinliği anlamına gelen "Chansen" adını vermiştir. Kuruluşunun M.Ö. 2333 yılına dayandığı varsayılmaktadır. Eski çağlardan beri Kore, Çin egemenliği altında kalmıştır. Çinlilerde bu durum, Kore'nin Çin'in doğal parçası olduğu düşüncesini uyandırmıştır. Ortaçağda Japonlar güçlenip kendileri için önemli olan bu bölgeye taarruz etmeleriyle, Kore-Japon ilişkisi ve Çin-Japon rekabeti başlamıştır. Tarih boyunca taraflardan hangisi güçlü olmuşsa Kore onun lehinde el değiştirmiştir. 16. yüzyıla gelindiğinde Ümit Burnu'nun keşfiyle Amerika ve Avrupalılar da bu önemli yarımada ile tanışmışlardır. Milli ülküsü sıcak denizlere inmek olan Rusya'nın zengin maden yataklarına sahip olan bu ülkeyle tanışması da aynı döneme rastlar (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 15-16; ATASE, 2012: 5-11).

Asya'nın doğusunda büyük bir yarımada konumunda olan Kore, Asya kıtası ile Japonya arasında tarihi süreç içerisinde bir istila yolu olmuştur (Genelkurmay Başkanlığı, 1959:3; Denizli, 2010: 23). Dolayısıyla Kore sıradan bir yarımada değildir. Bir taraftan Japonya'yla Pasifik'e, diğer taraftan ise Asya'nın içlerine açılan kapı konumundadır (Yalta, 2005: 7). Kore'nin doğusunda Japon denizi, batısında Sarı deniz, güneyinde ise Çin denizi bulunmaktadır. Kore'nin jeopolitik konumu, eski tarihlerden beri Asya kıtası ile Japon adaları arasında bir köprü olmasını sağlamış ve bir harp sahası haline getirmiştir. Nitekim Kore, orta ve kuzey Asya'nın içlerine kadar giden kara ve demiryollarının da kavşağında bulunmaktadır (Genç, 2015: 30).¹ Bu nedenle Asya'ya uzanmak için uygun bir sıçrama noktasıdır (Armaoğlu, 2014: 409).

---

¹ Kore demiryolları Japonlar tarafından 1904 yılında yapılmıştır. 1930 yılına gelindiğinde 3854 km. uzunluğa sahip demiryolu ağı bulunmaktaydı. Günümüzde ise 6000 km'nin üzerindedir. Dolayısıyla demiryolu en büyük taşıma vasıtası olarak kullanılmaktadır. Kore'de demiryolu şebekesi inşasının asıl sebebi askeridir. Kore'nin ana demiryolu Mançuri'deYalu nehri ağzındaki Antung bölgesinden çift hat olarak başlayarak Pyongyang, Seul, Taegu'den geçerek Pusana ulaşır. Seul ile Pusan arasında Chech'on-

Bölgenin bu jeopolitik önemi nedeniyle Asya ve Batı Pasifik'te çıkarları bulunan büyük devletlerin politikalarında Kore'yi rakiplerine kaptırmamak son derece önemlidir. Rusya ve Çin'in Japonya'ya saldırmak istediğinde kullanmak zorunda olduğu en uygun yol burasıdır. Kore'ye sahip olup burada yapılacak olan küçük bir hava üssü bile Japonya için büyük bir tehdit oluşturabilir. Bu nedenle Kore'nin, Japonya'nın himayesinde olması da son derece elzemdir (Genelkurmay Başkanlığı, 1959:3). Rusya için ise Kore'nin sahip olduğu doğal kaynaklar ve donmayan limanları her zaman bu ülkeyi çekici kılmıştır (Sunalp, 1954: 1). Dolayısıyla Rusya, Çin ve Japonya gibi devletler Kore'nin hâkimiyeti noktasında sürekli çatışmışlardır (Genç, 2015: 31-32; Ünalp, 2016: 1).

1895 yılında Çin ile Japonya arasında yapılan savaş sonunda Kore'deki Çin'in nüfuzu zayıflarken Japonya'nın nüfuzu artmıştır. Bunun yanında 20. yüzyılın başında (1904-1905) yaşanan Rus-Japon Savaşı da Rusya'nın yenilgisiyle sonuçlanmış ve Japonya'nın Kore'deki hâkimiyeti iyiden iyiye artmıştır. 29 Ağustos 1910'da ise Japonlar Kore'yi işgal ederek Japonya'nın bir eyaleti haline getirmiştir (ATASE, 2012: 13; Ünalp, 2016: 1; Gökmen, 2016: 37).

Aslına bakacak olursak Kore coğrafyasındaki çıkar çatışmasının en önemli sebebi Mançurya'dır. Mançurya su enerjisinin yanında zengin demir ve kömür madenlerine sahiptir. Mançurya'nın Kore'nin himayesi altında tutulması son derece önemli olduğu için 1910 yılından sonra zaman zaman Çinliler ve Japonlar tarafından istila edilmiştir. 1919 yılına gelindiğinde Kore halkı Japonlar karşısında her ne kadar bağımsızlığını ilan etmiş olsa da Japonya bu bağımsızlık hareketini bastırmıştır (Genç, 2015: 32; Ünalp, 2016: 1). Kore halkı 35 yıllık Japon işgali döneminde sayısız ayaklanma girişiminde bulunarak bağımsızlığını kazanmak istemişse de bu hareket her seferinde Japonlar tarafından bastırılmış ve Japon hâkimiyeti 1943 yılına kadar devam etmiştir (Gökmen, 2016: 37).

Andong üzerinden Pusan'a ulaşan ikinci bir demiryolu hattı daha vardır. Bunun dışında Seul'den güneye doğru Mokpa'ya giden üçüncü bir hat bulunmaktadır (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 9-10).

1.2. KORE SAVAŞI'NIN NEDENLERİ

Kore Savaşı'nın nedenlerini politik ve ideolojik olarak iki başlıkta değerlendirebiliriz. İdeolojik olarak Sovyetler Birliği, Çin ve Kuzey Kore'yi içeren komünist taraf, tüm Kore Yarımadasına rejimi yayarak Asya'da bir blok oluşturmayı hedeflemişlerdi. Sovyetler için Polonya politik olarak Avrupa'da nasıl bir ileri karakol ise Asya'da da Kore Yarımadasını sadık bir ileri karakol olarak görmekteydi. Çin açısından ise Mançurya'nın güvenliği için vazgeçilmez bir toprak parçasıydı (Chang-II, 2010: 19).

II. Dünya Savaşı'nın ardından dünyada Sovyet Rusya ve Amerika arasında iki kutuplu bir mücadele dönemi başlamıştır. Bu döneme “Soğuk Savaş” dönemi adı verilmiştir. Soğuk Savaş döneminin ilk sıcak çatışması da Kore Yarımadasında yaşanmıştır. Her iki ülke de kendi ideolojilerini tüm dünyaya yaymaya çalışmışlardır. İlk anlaşmazlığın Kore'de çıkmasının sebeplerinden biri de Avrupa'da ülkeler arasında komünist-kapitalist dengenin yakın olmasına rağmen Asya'da Japonya'nın yenilgisinden sonra komünist Çinin güçlenmesi, dolayısıyla Sovyetler lehine dengenin bozulmasıdır (Doğramacı ve Yıldız, 2014: 547).

Bu iki süper gücün Kore'deki varlığı, Amerika'nın Sovyetler Birliği'ne Pasifik'te Japonlara karşı savaşa girmesi karşılığında, 38'inci paralelin kuzeyine asker çıkartma teklifi ile başlamıştır. Güneye ise kendisi konuşlanmıştır. Bunun üzerine 12 Ağustos 1945'te Kore'nin kuzeyine Sovyet kuvvetleri, güneyine 8 Eylül 1945'te Amerikan kuvvetleri girmiştir. 38. Paralelin sınır olarak ilan edilmesi üzerine ise Kore, güney ve kuzey olmak üzere fiilen ikiye bölünmüştür (Ünalp, 2016: 2).

ABD, İngiltere ve Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanları 16-22 Aralık 1945'te Moskova'da bir araya geldiler. Bu toplantıda Kore için demokratik bir hükümetin kurulması ve Çin'in de dâhil olduğu dört büyük devlete gerekli tavsiyelerde bulunmak üzere Kore'deki Amerikan ve Sovyet komutanları temsilcilerinden oluşacak bir karma komisyon kurulması kararlaştırıldı. İlk toplantısını 20 Mart 1946'da Seul'da yapan karma komisyon ikinci ve üçüncü toplantıların ardından da bir mutabakat sağlayamadı. Hem Sovyetler hem de ABD kurulacak yeni devletin kendi rejimine yakın olmasını istiyordu. Üç yıl boyunca herhangi somut bir anlaşmaya varılamayınca, Güney Kore'de 12 Temmuz 1948'de kabul edilen anayasaya göre 17 Temmuz günü Kore Cumhuriyeti

ilan edildi. 24 Temmuz'da Cumhurbaşkanlığına Syngman Rhee seçildi ve 5 Ağustos günü hükümet kuruldu. ABD, 15 Ağustos 1948'de ülke yönetimini hükümete devrederek yönetimden çekildi. Kuzey Kore'de Mayıs 1945'te yönetimi ele alan Halk Şurası, 9 Temmuz 1948 tarihli toplantıda, 10 Şubat 1948'de kabul edilen Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Anayasası'nı uygulamaya karar verdi. Seçilen milletvekilleri 9 Eylül 1948'de Kore Halk Cumhuriyeti'ni kurdular ve cumhurbaşkanlığına Kim-il-Sung'u seçtiler. Böylece Kore'de iki farklı hükümet kuruldu ve her ikisi de kendilerini Kore'nin tek temsilcisi olarak görmeye başladı (Stewart, 2005: 217-218; Yalta, 2005: 7; Atalay, 2013: 9; Gül, 2014: 872).

BM Genel Kurulu Kore'de hükümetlerin kurulmasından sonra yabancı kuvvetlerin Kore'yi boşaltmalarını istedi. Sovyet Rusya Aralık 1948'de Kore'yi boşaltacaklarını taahhüt etti ama BM tarafından bunun kontrol edilmesi için gönderilen gözlemcilerin, Kuzey Kore'ye girmelerine izin vermedi. ABD ise Haziran 1949'da Güney Kore'yi boşalttı, fakat 500 kişilik Kore Ordusunu yetiştirecek bir kuvveti bıraktı. BM Geçici Kore Komisyonu bu durumun ardından iki Kore'nin birleştirilmesi için hemen çalışmalara başladı. Fakat Kore'de komünist bir rejim altında kalınmasını ısrar eden Sovyetler ve Kuzey Kore yönetimi uzlaşmaya yanaşmadı. Geçici komisyon, Kore'nin birleşme umudunun azaldığını Genel Kurul'a bildirdi. Genel Kurul ise silahlı bir çatışma olmadan birleşme çabalarının devam ettirilmesini bildirdi. Bu arada iki hükümet de durumu lehine çevirmek için çalışıyordu. Bu bağlamda Güney Kore, içindeki iki komünist taburu yok etmiş, Kuzey Kore ise Güney'e yönelik komünist propagandalarına hız kesmeden devam ediyordu. Ayrıca bu iki hükümetin arkasında olan komünist blok ve Amerika çeşitli güvenlik anlaşmaları yaparak desteklerini sürdürüyorlardı. 10 Haziran 1950 tarihine gelindiğinde Geçici Komisyon taraflarla 38. Paralelin üzerinde toplandı. Her iki taraf da çözümün barış yoluyla sağlanmasını desteklediklerini açıkladılar (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 22-24; ATASE, 2012: 17-18). Kuzey Koreliler bunları söylerken aslında Sovyetler ve Çin ile farklı planlar içindeydiler. Bu durumu Rusya Komünist Parti Sekreteri NikitaKruşçev anılarında şu şekilde anlatmıştır;

“ Kuzey Koreliler, Syngman Rhee'nin çizmesi altında bulunan kardeşlerine yardım ellerini uzatmak istiyordu. Stalin, bu konu üzerine iyice düşünmesi, bazı hesaplar yapması ve somut bir planla dönmesi için Kim İl-Sung'u ikna etti. Kim, ülkesine döndü ve bütün çalışmalarını tamamladıktan sonra yeniden Moskova'ya geldi. Stalin'e başarıya ulaşacağından kesinlikle emin olduğunu söyledi. Stalin'in bir takım şüpheleri olduğunu

hatırlıyorum. Amerikaluların bu işe karışmalarından çekiniyordu. Ama biz savaş sürdüğü takdirde, Kim İl-Sung'un savaşı tez kazanacağından emindik. Zaten ABD'nin müdahalesinin önlenebileceğini düşünmeye yatkındık. Mao Çe-tung (Zedong) da olumlu cevap verdi. Kim İl-Sung'un teklifini onaylayarak, bu savaşın Kore halkının kendi kendine karar vermesi gereken bir sorun olması nedeniyle, Amerika'nın müdahale edemeyeceği görüşünü ileri sürdük.” (Denizli, 2010: 37-38).

1.3. KORE SAVAŞI'NIN BAŞLAMASI

1950 Haziranının ortalarına gelindiğinde Kuzey Kore Kuvvetleri, Sovyetler tarafından ağır silahlarla donanmış, eğitim ve teçhizat olarak Komünist Çin'den tüm yardımları sağlamıştı. Kuzey Kore Ordularının başında, Çin iç savaşında da bulunmuş tecrübeli komutan Kim İl-Sung'un olması ve bu orduların Güney Kore'ye göre silah ve personel bakımından üstünlüğü, Komünist bloğa hızlı ve kolay başarı sağlayacağını düşündürmüştü. Böylece Stalin, Mao Zedong ve Kim İl-Sung Güney Kore ile yapılacak savaşta galibiyete kesin gözüyle bakıyorlardı (Chang-II, 2010: 37).²

Hazırlıklarını tamamlayan, SSCB ve Çin ile gerekli istişareleri yapan Kuzey Kore, 25 Haziran 1950 günü, Güney Kore askerlerinin 38. Paralel boyundaki sınırı geçtiklerini iddia ederek resmen harp ilan etti ve sınırı 150000 asker, 5000 Sovyet tankı ile geçti (Lowell Sunday Sun, 25 Haziran 1950; The Cedar Rapids Gazette, 25 Haziran 1950; The Post- Standart, 25 Haziran 1950; Bilecik Ertuğrul gazetesi, 30 Haziran 1952:3; Denizli, 2010: 51; Toker, 2010: 73).³

Batı bloğu, Kuzey Kore'nin Güney Kore'ye saldırmasıyla şok olmuştu. Aslında CIA raporlarında Kuzey Kore'nin ordusunu düzenleyerek, yeniden inşa ettiğini ve 1950 Haziranında güneye saldırabileceğini belirtmişti. Fakat bu raporları değerlendiren Amerikalı sivil ve askeri yetkililer Kuzey Kore'nin sadece Sovyet Rusya'nın bir uydusu olduğunu, Sovyet desteği olmadan böyle bir saldırıyı gerçekleştiremeyeceğini düşünüyordu. Bunun yanında Sovyetlerin ABD'yi karşılama olarak yeni bir dünya Savaşı'na yol açabilecek bir girişimde bulunmayacaklarını düşünüyordu. Fakat tarih üst düzey yetkilileri değil CIA'yi haklı çıkardı (Stewart, 2005: 218).

² Kuzey Kore'nin 13 piyade ve zırhlı tümeni, 1 tank alayı ve 150 savaş uçağı vardı. Güney Kore Ordusu hafif silahları olan, sadece sınır güvenliği için teşkil edilmiş 8 piyade tümeninden oluşuyordu (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 23-25).

³ Kuzey Kore Kuvvetleri Choi-Yung-Kun komutasında saat 25 Haziran 1950 sabahı 04.00'te Ongjin Yarımadasını bombalamaya başlamış, 08.00'de 38. Paraleli geçmişlerdir. Buna karşılık Güney Kore ancak saat 11.00'de Kuzey Kore'ye harp ilan edebilmiştir (ATASE, 2012: 23).

1.4. ABD VE BM ÜYELERİNİN KORE SAVAŞI'NA TEPKİLERİ

Amerika Birleşik Devletleri'nin isteğiyle BM Güvenlik Konseyi, Kuzey Kore'nin Güney'e saldırdığı 25 Haziran günü saat 14.00'te acil olarak toplandı. Sovyetler Birliği bu toplantıya katılmadı. Konsey derhal Kuzey Kore'nin taarruzlarına son verip 38. Paralelin kuzeyine çekilmesini istedi. Fakat Kuzey Kore kuvvetlerinin amacı, Güney Kore'ye yardım gelmeden zayıf kuvvetleri yenerek bir an önce tüm yarımadaya sahip olmaktı. Kuzey Kore'nin taarruzlarına devam etmesi üzerine ABD Başkanı Truman, BM'nin Güney Kore'ye yardım çağrısına cevap vererek, Japonya'daki birliklerin komutanı Mac Arthur'a, Güney Kore'ye destek emrini verdi (TheCedarRapidsGazette, 27 Haziran 1950; The Lima News, 27 Haziran 1950; Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 26; ATASE, 2012: 23).

BM'nin 27 Hazirandaki toplantısında ABD yetkilileri, Kore'de durumun kötüye gittiğini ve yardım gönderdiklerini açıkladı. BM'nin almış olduğu karara 56 üyeden 53'ü onay verirken, Sovyet Rusya, Çekoslovakya ve Polonya reddetti. BM'nin Güney Kore'ye yardım kararının ardından, ABD 30 Hazirandan itibaren kara harekâtına başladı. ABD dışında 15 ülke asker yardımında bulundu. 40'tan fazla ülke de malzeme ve teçhizat yardımında bulundu (WallahWallahUnionBulletin, 27 Haziran 1950; The Post Standart, 27 Haziran 1950; Gül, 2014: 874). Harekâtın beşinci gününde Güney Kore, kuvvet, malzeme ve teçhizatının üçte ikisini kaybetmiş, komünist kuvvetler başkent Seul'u ele geçirmişti (Denizli, 2010: 52). Güçsüz Güney Kore ordusunun ve Amerikan birliklerinin elinde sadece Pusan Kıyıbaşı kalmıştı ve komünistler tüm güçleriyle bu savunmayı kırmaya çalışıyorlardı. Mac Arthur komutasında BM kuvvetlerinin teşkili ile durum tersine dönmeye başladı. Bir buçuk ay süren komünist taarruzları sonuç alamayınca Birleşmiş Milletler kuvvetleri inisiyatifi ele almak, yorulmuş ve ikmal kanallarından uzaklaşmış Kuzey Korelileri yenmek için taarruz edecekti. Bunun için en uygun harekâtın tüm yolların birleştiği Incehon bölgesine çıkarma yapmak olduğuna karar verildi. Bu harekâtle düşman Pusan köprübaşından takriben 200 km. kadar kuzeye sürülmüş ve Kore'nin başkenti Seul 28 Eylül 1950'de geri alınmıştı (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 26; Ünalp, 2013: 44-45). Buna karşın dağılmaya yüz tutan Kuzey Kore Birliklerinin imdadına, işgal edilen komşusuna kayıtsız kalamayacağını, Kore üzerinden Amerikalıların bütün Asya'yı işgal edeceğini

ifade eden Çin yetişti. Zira “Gönüllüler” denilen, aslında Çin Ordusunun düzenli birlikleri savaşa dâhil oldu (Doğramacı ve Yıldız, 2014: 547; Ünalp, 2016: 4).

Kore Savaşı, BM’nin kuruluşundan itibaren ilk defa silahlı güç kullandığı hadise olmuştur. ABD II. Dünya Savaşı’nın yorgunluğunu hala üstünde taşısa da, Kore’deki yükün büyük bir bölümünü üstlendi (Armaoğlu, 2014: 409). Çünkü Başkan Truman savaşa girmesinin nedenlerini sonraları şöyle açıklamıştı. Kuzey Kore Japonya ve ABD askerleri için en yakın ve en büyük tehditti. Dolayısıyla ABD’nin Asya’daki tüm varlığını tehdit ediyordu. Ayrıca Sovyetlerin Kuzey Kore’yi ABD’nin tepkisini görmek için savaşa ittiğini düşünüyordu. Eğer Güney Kore düşer ve buna ABD bir tepki göstermez ise Asya’daki diğer ülkeler de ABD’nin kendilerini komünist tehdide karşı koruyacağından şüphe duyacaklardı (Stewart, 2005: 220-222). Bu düşüncelerle ABD, BM Kuvvetlerinin lokomotifi olarak savaşa girdi.

Tablo 1: Kore Savaşı’na Asker Gönderen BM Üyeleri:

KORE SAVAŞI’NA KATILAN DEVLETLER	
ÜLKE	BİRLİK
Avustralya	2 Piyade Taburu – 1 Hava Birliği – Deniz Birliği
Belçika	1 Piyade Taburu
Kanada	1 Piyade Tugayı (Topçu ve Tankla Takviyeli)
Kolombiya	1 Piyade Taburu – 1Deniz Firkateyni
Habeşistan (Etiyopya)	1 Piyade Taburu
Fransa	1 Piyade Taburu (Takviyeli)
Yunanistan	1 Piyade Taburu
Lüksemburg	1 Piyade Bölüğü
Hindistan	Sıhhiye Birliği
Hollanda	1 Piyade Taburu – 1 Deniz Birliği
Yeni Zelanda	1 Topçu Alayı
Filipinler	1 Piyade Taburu – 1 Tank Bölüğü

Tayland	1 Piyade Taburu – Deniz Kuvvetleri – Hava ve Deniz Nakliye Araçları
Türkiye	1 Piyade Tugayı
ABD	1 Ordu – 3 Kolordu – Deniz Piyade Tümeni – Donanma ve Hava Kuvvetleri
Güney Afrika	1 Av. Birliği
İngiltere	1 Piyade Tugay – Uzak Doğu Donanması – Kraliyet Hava Kuvvetleri
Güney Kore	3 Kolordu
İtalya, İsveç, Danimarka, Norveç	Birer Sıhhiye Birliği

Kaynak: Elmas, 2004: 27; Stewart, 2005: 224; Yalta, 2005: 19; ATASE, 2012: 25; Genç, 2015: 33; Paik, 2016: 21.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE’NİN KORE SAVAŞI ÖNCESİ SİYASİ DURUMU, KORE SAVAŞI’NA İTEN SEBEPLER VE SAVAŞA KATILMASI

2.1. TÜRKİYE’NİN İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI SİYASİ DURUMU VE KORE SAVAŞI’NA İTEN SEBEPLER

Türkiye’nin Kore Savaşı’na girme nedenini anlamak için biraz daha geriye gitmek gerekiyor. Zira Türkiye, İkinci Dünya Savaşının başlangıcından itibaren savaşa girmeme yönünde bir politika takip etmiş ve savaş süresince bu politikasını uygulamıştı. Ancak bu durum onu yalnızlığa sürüklemişti (Denizli, 2010: 63-64; Pamir ve Çiftçi, 2014: 9). Savaşın bitiminden sonra ise dünya Amerika’nın önderliğinde Batı Bloğu, Sovyetler Birliği önderliğinde Doğu Bloğu olarak ikiye bölündü. Türkiye de Sovyetlerin tutumundan dolayı Batı Bloğuna yaklaşmak zorunda kaldı.

Aslında büyük devletler II. Dünya Savaşı bitmeden toprakların nasıl paylaşılacağına dair görüşmelere başladı. Bu doğrultuda 4-11 Şubat 1945’te Yalta’da (Roosevelt, Churchill ve Stalin) bir araya geldi. Görüşmeler sırasında Sovyetler, boğazlar üzerindeki taleplerini bildirirken, Amerika ve İngiltere buna sessiz kaldı. Akabinde Stalin, 19 Mart 1945’te Türkiye ve Sovyetler arasındaki 20 yıllık saldırmazlık antlaşmasını feshettiğini, yeni bir antlaşma için Kars ve Ardahan’ın Ermenilere bırakılmasını, Boğazlarda da kendisine üs verilmesini ön şart koştu. Türkiye ise bu istekleri bağımsızlığına aykırı bularak reddetti. Ancak Sovyetler bu isteklerinden vazgeçmek niyetinde değildi. Nitekim 7 Haziran 1945’te düzenlenen Potsdam Konferansında isteklerini İngiltere ve Amerika’ya yineledi ve 7 Ağustos 1946’da Türkiye’ye yeni bir nota verdi. Notada şu taleplerde bulunmuştu:

- “1. Boğazlar tüm devletlerin ticaret gemilerine açık olacaktır.
2. Ancak sadece Karadeniz’e kıyısı olan ülkelerin savaş gemileri Boğazlardan tam geçiş serbestisine sahip olacaktır.
3. Boğazlar Karadeniz’e kıyısı olmayan ülkelerin savaş gemilerine özel haller dışında kapalı olacaktır.
4. Boğazlarda geçiş rejimini Karadeniz’e kıyısı olan ülkeler saptayacaktır.
- 5.Boğazların savunulması Türkiye ve Sovyetler tarafından ortaklaşa yerine getirilecektir.” (Kongar, 2006: 175-179).

Bu isteklerin Türkiye tarafından yerine getirilmesi Türk hâkimiyetini ve egemenliğini zedeleyici bulunmuştu. Dünyanın iki süper gücünden biri olan Sovyetlerin bu kabul edilemez istekleri karşısında Türkiye, kendi varlığı için Batı ile ittifak aramaya başladı. Bu dönemde Türkiye'nin beklediği destek Amerika'dan geldi. Amerika, Sovyetleri "Çevreleme Politikası"⁴ ve Truman Doktrini⁵ çerçevesinde Türkiye'nin de dahil olduğu bazı ülkelere Marshall⁶ yardımlarında bulundu. Fakat Türkiye bunun yeterli olmadığını, fiili garantinin olması gerektiğini, bunun içinde Sovyet tehdidine karşı kurulan NATO'ya girmenin şart olduğunu düşünüyordu (Toker, 2010: 73). Böyle bir ortamda Kore Savaşı patlak vermişti. Yeni seçilen hükümet⁷ ise hem kendini kamuoyunda kanıtlamak hem de NATO'ya girmeye köprü olacağı düşüncesiyle, BM'nin Kore'ye yardım çağrısına Amerika'dan sonra cevap veren ilk ülke oldu. Hükümetin Kore'ye asker göndermesindeki temel psikoloji dünyada yalnızlıktan kurtulmak, gelecekte kendisine de bu yönde bir tehdit olursa batılı büyük devletlerin özellikle Amerika'nın desteğini alabilmektir (Denizli, 2010: 67).

2.2. TÜRKİYE'NİN KORE SAVAŞI'NA KATILMASI

25 Haziran 1950 tarihinde başlayan Kore Harbi'ne ABD, 27 Haziran günü yardım edeceğini bildirmiş ve 1 Temmuz 1950 tarihinde ilk Amerikan kuvvetlerini Kore'ye ulaştırmıştı. 7 Temmuz 1950 tarihinde ise BM, barışın yeniden inşası için Kore'ye yardım edilmesine karar vererek bunu dünya kamuoyuna duyurdu (Denizli, 2010: 52, ATASE, 2012: 26).

---

⁴ Amerika'nın çevreleme politikasında Türkiye hem jeopolitik hem de askeri açıdan büyük önem arz ediyordu. Sovyetlerin güneyinde, sıcak denizlere inebileceği güzergâh üstünde Türkiye duruyordu. ABD'nin Sovyetlerin Avrupa'ya girişeceği bir harekâtı durdurmak için Hava Kuvvetlerini kullanması şarttı. O dönemde bombardıman uçaklarının büyük çoğunluğu kısa menzilliydi. Dolayısıyla Sovyetlerdeki stratejik bölgelerin ateş altına alınabilmesi için Türkiye gibi bu bölgelere yakın ülkelerde üslerinin olması önemli idi.

⁵ Truman Doktrini, Amerika Birleşik Devletleri'nin uluslararası politikasının değiştiğini ve Sovyet karşıtlığının bu yeni politikada temel esas olduğunu ilan etmiştir. Bu doktrin ile Amerika Birleşik Devletleri "komünizm tehdidi" altındaki devletlere mali ve askeri yardım yapacağını açıklamıştır.

⁶ Marshall Planı, II. Dünya Savaşı sonrasında 1947 yılında önerilen ve 1948-1951 yılları arasında yürürlüğe konmuş ABD kaynaklı, antikomünist hedefleri olan bir ekonomik yardım paketidir. Türkiye'nin de bulunduğu 16 ülke, bu plan uyarınca ABD'den ekonomik kalkınma yardımı almıştır.

⁷ 14 Mayıs 1950'de yapılan çok partili seçimle Demokrat parti Cumhuriyet Halk Partisinin 12 yıllık iktidarına son verip seçimleri kazanmıştı. Halk uzun yıllar iktidarda olması sebebiyle yıpranan CHP'den uzaklaşıp, Atatürk'ün son başbakanı Celal Bayar'ın yanında saf tuttu. Uzun süre iktidarda olan Milli Şef İnönü, tereddütsüz iktidarı DP'ye devretti. Dünyada örneği nadir görülen bu davranışla İnönü büyük saygı ve taktir topladı (Yalta, 2005: 23-24).

BM'nin yardım çağrısı TBMM'nin 30 Haziran 1950 tarihli oturumunda görüşülmüş,⁸ Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü, BM'nin kararlarına samimiyetle uymamız gerektiğini, bu müdahalenin yerinde olduğunu geç kalınsaydı savaşın tüm dünyaya sıçrayabileceğini, ayrıca ABD'ye tam destek verilmesinin gerektiğini söylemişti. 28 Haziran 1950'de BM'nin yardım talebine Türkiye, 29 Haziran 1950 saat 23.00'te verdiği cevapta; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin BM antlaşmasından doğan sorumluluklarını ve bu doğrultuda alınacak tüm kararları yerine getireceğini belirtiyordu (ATASE, 2012: 26).

Kore'de durumun Kuzey Koreliler lehine gelişmesi üzerine, BM Genel Sekreteri Trygve Lie 15 Temmuz 1950 tarihinde üye ülkelere gönderdiği telgrafla, Güney Kore'ye askeri yardım talebinde bulundu. Bunun üzerine 25 Temmuz 1950'de Cumhurbaşkanı Celal Bayar başkanlığında, Genelkurmay Başkanının da olduğu Bakanlar Kurulunda telgrafa cevaben, Güney Kore'ye asker göndermeye karar verildi.⁹ Hükümet Türk Tugayının gönderileceğini kamuoyuna 26 Temmuz 1950 tarihinde ilan etti.¹⁰ Bu karar üzerine yola çıkan ilk Türk Tugayı 17 Ekim 1950 tarihinde Pusan Limanına ulaştı (Bilecik Doğruyol gazetesi, 5 Eylül 1953: 2).

---

⁸Meclisin 30 Haziran 1950 tarihli oturumunda söz alan İzmir Mebusu Cihad Baban Kore Savaşı ile ilgili olarak, Dünya barışını tehdit eden bir tehlike ile karşı karşıya olduğunu Birleşmiş Milletlerin bir üyesi olan Türkiye'nin bu konuda ki tutumunun ne olduğuna dair bir tavrı meclise sunmuştu. Bunun üzerine söz alan dönemin Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü ise özetle şu açıklamada bulunmuştu; Kısaca Kore'de meydana gelen gelişmelerden bahsederek (Kuzey Kore'nin 38. Paralelin güneyine saldırısı, buna karşın Birleşmiş Milletlerin takındığı tavır ve hareket tarzı vs.) ardından Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi TrygveLie' den bütün BM üyelerine gönderilen iki telgrafi da aynen okudu. Telgraflarda Güney Kore'nin mağdur olduğu, silahlı yardımdan başka bir çarenin kalmadığı ve bu maksatla tüm BM üye ülkelerden destek beklediği yazılıydı. Sonra BM'nin kararına bütün kuvvet ve samimiyetimizle uymamız gerektiğini, konunun tüm dünya barışını ilgilendirdiğini söyledikten sonra, bir gün önce hükümet adına cevaben çektiği telgrafi okudu. Bu durum mecliste alkış ve bravo sesleriyle karşılık buldu. Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü'nün bu beyanatının arkasından 8 milletvekili bu beyanati destekler bir önerge veriyor, arkasından önergenin tasvibi meclisçe onaylanıyordu (TBMM Z.C. 30 Haziran 1950:310-313).

⁹Türkiye Cumhuriyeti II. Dünya Savaşından sonra Kore'nin bağımsızlık mücadelesinde hür milletlerle beraber olan Güney Kore'nin yanında olmuştur. Güney Kore'de 17 Temmuz 1948'de ilan edilen Kore Cumhuriyetini 11 Ağustosta tanıyarak aslında çıkacak olan olası kuzey-güney çekişmesinde de komünist milletlere ve Kuzey Kore'ye karşı hür milletler ve Güney Kore'nin yanında olacağını göstermiştir (BCA. D:76-1386/ F:30.18.1.2/ G: 120.57.16; Toker, 2010: 73; Denizli, 2010: 66; ATASE,2012: 27; Atalay, 2013: 13; Ünalp, 2016: 4).

¹⁰ Türkiye'nin BM'ye Kore Harbi dolayısıyla asker gönderme kararını alması neticesinde Amerikan International News Service'in Avrupa genel müdürü Kingsbury Smith, Başbakan Adnan Menderes'e beş sorudan oluşan bir mektup gönderdi. Kingsbury mektupta özetle Türk hükümetinin neden savaşa katıldığını, bu harpte BM kuvvetlerinin başarılı olup olamayacağını, harbe girilmemiş olsaydı sonucun ne olacağı gibi sorulara cevap istiyordu (BCA. D:A4/ F:30.1.0.0/ G:5.26.29.3). Bunun üzerine Başbakan Menderes; Barışın korunması için BM'ye üye her devletin sorumluluklarının tereddütsüz yerine getirmesi gerektiğini, nereden gelirse gelsin tecavüze uğramış herhangi bir memleketin yardım talebine icabet etmenin bütün üye devletlerin ortak sorumluluğunda olduğunu bildirmişti. Ayrıca Menderes, BM arasında

Böylece ABD'den sonra Güney Kore'ye yardım edilmesi teklifine ilk olumlu cevap veren ülke Türkiye oldu. Bu kararla ilgili olarak Başbakan Adnan Menderes gazeteci-yazar Ahmet Emin Yalman'a "NATO'ya kabul edilmemize de köprü olabilir" diyecekti (Denizli, 2010: 66-67; Genç, 2005: 30).

Meclisin 1 Kasım 1950 tarihindeki, açılış konuşmasında Cumhurbaşkanı Celal Bayar, Kore Savaşı ile ilgili olarak, Güney Kore'ye yapılan tecavüze kayıtsız kalmamayacağını, Birleşmiş Milletlere bağlılığını her vesilede gösteren Türkiye Cumhuriyeti'nin, Güvenlik Konseyi'nin davetine uyararak, bu tecavüze zamanında müdahale kararını memnuniyetle karşıladığını ve üstüne düşen vazifeyi yaptığını söylüyordu. Ayrıca, "*haricî siyasetimizin hedefi, Birleşmiş Milletler idealinin ruhunda mündemiçtir ve Dünya sulhunun vikayesine matuftur*" diyerek, Kuzey Atlantik Paktına (NATO) katılmamızın hem bizim hem de bölgemizin barış içinde kalması için zaruri olduğunu belirtiyordu (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 27; Ünalp, 2013: 45; Armaoğlu, 2014: 409; Genç, 2015: 33; Paik, 2016: 20).

2.3. SAVAŞ KARARINA TEPKİLER

2.3.1. Türk İç Siyasetinde Duruma Tepkiler

İktidara yeni gelmiş olan DP'nin Kore Harbi'ne katılma kararı, muhalefetin yoğun ve şiddetli tenkidine uğradı.¹¹ Hatta Belediye ve Genel Meclis seçimlerinde DP

---

dayanışma olduğu sürece hakkın ve barışın her zaman galip geleceğini belirterek (BCA. D:A4/ F:30.1.0.0/ G:5.26.29.1), Türkiye'nin her barışsever ülke gibi karşılıklı anlayış çerçevesinde barışa ulaşmayı samimiyetle arzu ettiğini bildirmişti (BCA. D:A4/ F:30.1.0.0/ G:5.26.29.2).

¹¹ Meclisin 26 Mart 1952 tarihli oturumunda Malatya Milletvekili Mehmet Sadık Eti ve Mardin Milletvekili Aziz Uras'ın milletvekilliği dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu görüşüldü. Mardin milletvekili Aziz Uras'ın Bilecik toplantısında Anayasamızın Maddesinde belirtilen suç (Türk Milletinin varlığı ve mukaddesatı aleyhine sözler söylediği) işleyip işlemediği görüşüldü. Bu hususta öncelikle Sivas milletvekili Ercüment Damalı, Manisa milletvekili Şemi Ergin, İzmir milletvekili Pertev Arat söz aldı, üçü de dokunulmazlığının kaldırılması ve mahkemede aklanması hususunu dile getirdi. Bunun üzerine söz alan Mardin milletvekili Aziz Uras dokunulmazlığının kaldırılmasını, mahkemede aklanmak istediğini söyledi. Eylül ayı gibi birçok kongre yaptığını Bilecik'te "Bugüne kadar Kore'ye gönderilen askerlerimizden şehit düşenlerin mübarek kanı hâlâ gereği gibi değerlendirilmemiştir." dediğini bunu da halen NATO'ya giremediğimiz için söylediğini iddia ettiği gibi "Kore'de ölen şehit değil, burada ölen şehit..." demediğini ifade etti. Ardından söz alan Kahramanmaraş milletvekili Mazhar Özsoy' da Aziz Uras'ın dokunulmazlığının kalkması yönünde fikirlerini açıkladı. Bunun üzerine söz alan Bilecik milletvekili İsmail Aşkın Bilecik'teki toplantıda kendisinin de olduğunu Aziz Uras'ın eksik söylemediğini tam sözlerinin; "Kore'ye asker kararsız gitmiştir, Kore'yi bir 'mezbahaya çevirdiler, Kore'de ölenler şehit değildir." şeklinde olduğunu ve bunu da binlerce Bilecklinin işittiğini söyledi. Bu

iktidarı aleyhine gerek Halk Partisi gerekse Millet Partisi bu olayı propaganda mevzu olarak kullandı (Bilecik Doğruyol gazetesi, 5 Eylül 1953: 2).

Bu kararı yeni hükümet Meclis tatildayken, Meclise sormadan aldığı için meclis açıldıktan sonra çok tartışıldı. Kararın savaş ilanı olduğu, TBMM tarafından bu kararın alınması gerektiği, yapılan işin kanunsuz olduğu şeklinde muhalefet iddialarda bulundu.¹² Kore'ye gönderilen askerlerin özlük hakları ve masraflar görüşüldüğünde dahi asker gönderme kararının şekli muhalefet tarafından sindirilemediği için kararın kanunsuz olduğu noktasında düğümleniyor, tartışılıyordu.¹³ Meclisin 11 Aralık 1950

---

konuda Anayasa ve Adalet Karma Komisyonuna sevk edilen bu iki milletvekili ile ilgili Bilecik Cumhuriyet Savcılığının ifadeleri okundu ve Karma Komisyon tarafından alınan karar neticesinde bu milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ve kovuşturmaya yer olmadığına oy çokluğuyla karar verildi (TBMM Z.C. 26 Mart 1952: 39-107).

¹² Meclisin 1 Aralık 1950 tarihli oturumunda Kırşehir milletvekili Osman Bölükbaşı ve Mardin milletvekili Kemal Türkoğlu Kore'ye gönderilen askerlerle ilgili gensoru açılması maksadıyla önerge verdi. Önergede özetle; Kore'ye gönderilen 4500 kişilik kuvvetin, Hükümetin kararıyla alındığı, o tarihten beri hükümet ve muhalefet arasında bu durumun sert tartışmalara neden olduğu ve halen bu kararın meşruluğu hakkında şüphe olduğundan, böyle hayati bir kararda umumi efkarın aydınlatılmaması, halkın güvenine dayanması gereken iktidarın zaafa düştüğünü ve bir hukuk devleti iddiasının boşa çıktığından bahsediyordu. Ayrıca ülkemizin tarihte her zaman iktidardakilerin keyfi kararlarıyla zarar gördüğünü, bu yüzden kanunların dışına çıkılmaması gerektiği, hatta bu durumla ilgili Birleşmiş Milletler anlaşmasının 43. Maddesinde de "Milletlerarası barış ve güvenliğin korunması için Güvenlik Meclisi ile Devletlerarasında mahsus antlaşmaların yapılmasını, verilecek yardım kuvvetlerinin miktar ve mahiyetinin bu anlaşmalarda tasrih edilmesini ve nihayet yapılan anlaşmaların her devletin kendi Anayasasına göre tatbik olunmasını..." şeklinde olduğu, bu durumda tabi ki gönderilen kuvvetin artık geri çağrılmaksızın, hükümetin anayasaya aykırı, ülkemizin de güvenliğini tehlikeye düşürecek bir keyfi karar aldığından bahsediyordu. Dolayısıyla hükümette kalmamaları gerektiğini söyleyerek Başbakana bir gensoru açılmasını teklif ettiler. Başkan, okunan önergeyi oyladı ve oy çokluğuyla kabul edildi. Bunun üzerine hükümet adına söz alan Manisa milletvekili, devlet bakanı ve başbakan yardımcısı Samet Ağaoğlu, hükümetin 11 Aralık pazartesi günü bu önergeye cevap vereceğini söyledi (TBMM Z.C. 1 Aralık 1950:5,6).

¹³ Birleşmiş Milletler emrine verilmek üzere askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve birliğin sair masrafları hakkında Kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Bütçe Komisyonları raporları, kabulü için Meclise sunuldu ve kabul edildi. Bunun üzerine Mardin Milletvekili Kemal Türkoğlu söz istedi. İlk olarak bu kanunun Kore'deki birliğimizin masraflarını karşılamak üzere hükümete yetki verilmesi için olduğunu fakat BM kanununun 17. Maddesinde "Birleşmiş Milletler Teşkilâtına ait olan masraflar Birleşmiş Milletler Bütçesinden yapılır." maddesini hatırlatarak BM'nin Tugayımızın masraflarını karşılayıp karşılamadığını sordu. İkinci olarak da hükümetin Kore'ye birlik gönderme kararının 26 Temmuz olduğu fakat bunla ilgili yapılacak masrafların yetkisinin hükümete verilmesiyle ilgili bu gün görüşülmeye başlandığı bu sebeple neden bu kadar geç kalındığı ve elbette bu güne kadar yapılmış olan masrafların kanunsuz yapıldığı konusunu dile getirdi. Ve muhalefete de seslenerek tasarının bu şekilde yurtdışına gönderilecek tüm birliklerle ilgili hükümete yetki verdiğini ancak her yeni durum için tekrar bu tasarının görüşülmesi gerektiğini söyledi. Ardından Trabzon Milletvekili Faik Ahmed Barutçu söz aldı. O da tasarının Kore'ye gönderilen askerler olarak düzeltilmesini, ancak yapılan masrafların BM Kanununun 43.maddesi henüz uygulanmadığı için doğal olduğu ayrıca alınacak yardımın bize ne şekilde fatura edileceğinin belli olmadığından bahsederek, tasarının ismine Kore ibaresinin eklenmesini teklif etti. Bu konuşmalar üzerine söz alan Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü, söz alan bu iki vekilin konuşmalarının ve tekliflerinin çelişkili olduğunu, BM yasalarını bu iki vekilin yanlış yorumladığını, Kore'ye yardım gönderen 52 devlet ve bizim toplam 53 devletin bu yasaları yanlış yorumlayamayacağını ve kanunsuzluk yapamayacağını söylemiştir. Bunun üzerine Barutçu tekrar söz alarak Köprülü'nün sadece tek bir hususa değindiğini (43.

tarihli oturumunda da Kırşehir Milletvekili Osman Bölükbaşı ve Mardin Milletvekili Kemal Türkoğlu'nun, Kore'ye gönderilen Savaş Birliği hakkında Başbakana verdikleri gensoru değerlendirildi. Önerge sonunda mecliste hararetli tartışmalar olmuş ancak sonuçta İstanbul Milletvekili Mükerrer Sarol ve yedi arkadaşının Birleşmiş Milletler emrine Kore'ye silahlı kuvvetler gönderilmesi hususunda Hükümet tarafından verilen hukuki ve siyasi izahatın tasvip edilmesine dair önerge oy çokluğuyla kabul edilmiştir.¹⁴ Fakat bunlar olurken Türk Tugayı zaten üç aydır Kore'de bulunuyor, muharebelere giriyor hatta şehitler veriyordu.

2.3.2. Ulusal ve Yerel Basının Tepkileri

Mecliste tepkiler bu şekilde iken Kore Savaşı'nın basına yansımaları şu şekilde olmuştur. Özellikle Amerika'nın Kore meselesi konusundaki kararlılığı memnuniyetle karşılanmış ve gazetelerde şu yorumlar yapılmıştır:

“Kore Harbi'ne sebep olanlar, tahrik edenler, destekleyenler, beş yıldır ilk defa, hesaplarında yanılmıştır. Bu deneme Amerika'nın ilgisini çekmiş, Kore'nin hudutlarını aşan bir siyasetin belirmesine sebep olmuştur. Her tecavüzün, karşısında Amerika'yı bulacağına ve Amerika'nın her tecavüzü karşılayacak kuvvette olmak için her türlü fedakârlığı göze aldığına kimsenin şüphesi kalmamıştır. Kore saldırısı, bu açıdan dünya sulhu için hayırlı olmuştur denebilir” (Akşam, 25 Temmuz 1950).

Cumhuriyet Gazetesi'nde ise, “*Savaş Haberi Ankara'da Büyük Heyecan Uyandırdı*” başlığı altında şu bilgilere yer verilmiştir:

---

maddenin işleyememesinin sebepleri), fakat öncelikle zaten asker gönderme kararının hükümet tarafından alınarak bir emrivaki yapıldığı, şu anda zaten askerlerimizin orada olduğu, bu aşamadan sonra onlara verilecek maaş ve istihkakların kabul edilmemesinin sadece onları cezalandırmak olacağından bu tasarıya itiraz edilmediğini, tasarıda Kore isminin de geçerek genelleşmemesini ve başka ülkelerin topraklarında Türk askerinin savaşması söz konusu olduğunda, meclisin karar alması gerektiğini söyledi... Tartışmalar bu minvalde sürdü ve asıl konu olan Kore'deki askerlerin özlük haklarına uzun bir süreden sonra dönülebildi (TBMM Z.C. 6 Aralık 1950: 56,86).

¹⁴ Önergede özetle; hükümetin BM yasalarına ve Anayasamıza aykırı olarak, bir emrivaki ile Kore'ye asker gönderdiği, bunun ayrıca ülke güvenliği için tedbirler alınmadan yapıldığı, ancak artık göndermiş olduğumuz askerlerin geri çekilmesinin uygun olmayacağı ama bu kararı veren hükümetin istifa etmesi gerektiği belirtilmiştir. Bunun üzerine söz alan İstanbul Milletvekili ve Başbakan Adnan Menderes, BM yasalarından 43. Maddenin uygulanmasını zaten Sovyetlerin engel olduğunu bu suretle durumun 42. Maddeye uygunluğunu belirtmiştir. Anayasamız açısından da ortada bir harb ilanı olmadığını, dolayısıyla Anayasamızın 26. Maddesinin uygulanmasının gerek olmadığını söylemiştir. Kırşehir Milletvekili Osman Bölükbaşı, İstanbul Milletvekili ve Başbakan Adnan Menderes, Yozgat Milletvekili Avni Doğan, Mardin Milletvekili Kemal Türkoğlu, İstanbul Milletvekili Mükerrer Sarol, Ankara Milletvekili Abdullah Gedikoğlu, Manisa Milletvekili Yunus Muammer Alakant, Balıkesir Milletvekili Sıtkı Yırcalı, Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü, Trabzon Milletvekili Faik Ahmed Barutçu karşılıklı söz almış, tartışmalar bu temel düşünceler etrafında devam etmiştir (TBMM Z.C. 11 Aralık 1950: 129-204; Ünalp, 2016: 4).

“Kore’de harbin patlaması bütün dünyada olduğu gibi memleketimizde de büyük heyecan uyandırmış ve radyoda harp haberini işiten Ankaralılar gazeteye ve ajansa telefon ederek bu hadisenin bir üçüncü dünya Harbi’ne sebep olup olmayacağını merakla sormuşlardır” (Cumhuriyet, 26 Haziran 1950).

İktidarın yayın organı olan Zafer gazetesinde savaş kararını destekler yayınlar yapılırken, muhalefetin yayın organı Ulus gazetesi ise bu karar ve devamında izlenen politikaları hep eleştirdi (Zafer 1950; Ulus 1950).

Selçuk gazetesinde Kore’ye asker göndermemize *“Tarihi Karar”* başlığıyla şöyle denmiştir:

“Kore Savaşı’na yardım münasebetiyle hükümetin almış olduğu karar, milletler arası münasebet ve taahhütler karşısında dürüstlük ve vazife şinaslık bakımından olduğu kadar umumi barışın sağlanması gayretine iştirak ifadesiyle de büyük bir isabet, değer ve ehemmiyet taşımaktadır” (Atalay, 2013: 52).

Yeni Konya gazetesi de *“Kore Cephesine 4500 kişilik bir silahlı kuvvet gönderiyoruz”* başlığı altında Dış İşleri Bakanı Fuad Köprülü’nün BM Genel Sekreteri Trygve Lie’e Kore’ye yardım çağrısına verdiği telgraf cevabına yer vermişti (Atalay, 2013: 53).

Bilecik basını da aralıksız Kore ile ilgili her olayı takip ediyor, Bilecik halkına eksiksiz bilgi vermeye çalışıyordu. Komünistlerin bir hava taarruzu başlığıyla verilen haberde; uçakların karşılıklı olarak birbirlerinin üslerini bombaladığı bilgisi verilmişti (İleri Bilecik gazetesi, 29 Mayıs 1953: 4). Ertuğrul gazetesinin *“Kore’de hava savaşları”* başlığıyla verdiği haberde ise 145 mil uzunluğundaki savaş hattında kış şartları dolayısıyla karla kaplı olduğunu bu sebeple tarafların birbirine karşı herhangi bir harekâta bulunmadığı, uçakların ise bombalama faaliyetlerine devam ettiği bilgisi verilmişti (Bilecik Ertuğrul gazetesi, 21 Ocak 1952: 3). Ertuğrul gazetesinin bir başka haberinde ise BM savaş uçaklarının Yalu’da yapmış oldukları saldırılar neticesinde Kuzey Kore’nin elinde bulunan 13 hidroelektrik santralinin tamamını kullanılamaz hale getirildiği bilgisi verilmişti. Haberde ayrıca bu santrallerin Kuzey Kore’nin hava alanlarına ve fabrikalarına enerji sağladığı dolayısıyla bundan sonraki süreçte büyük sıkıntı yaşayacağı ve elektrik ile çalışan radarlarında kullanılamayacağı yorumu yapılmıştı (Bilecik Ertuğrul gazetesi, 7 Temmuz 1952: 1-3). Ayrıca kabileler halinde yurda dönen veya yurttan ayrılan Kore Birlikleri’nin haberleri ve BM Kuvvetleri Başkomutanlık devir teslimi bunlardan birkaçıydı (Doğruyol gazetesi, 15 Mart 1952: 1; 5 Temmuz 1952: 2; İleri Bilecik, 4 Aralık 1953: 4).

2.3.3. Türk Halkının Kore Savaşı'na Tepkisi

Kore Savaşı'na asker gönderme kararına Türk halkı yakın alaka göstermiş ve genci yaşlısı gönüllü gitmek isteyenler olmuştu. Hatta doktor muayenesi esnasında vücudundaki herhangi bir arızadan dolayı sefere katılması sakıncalı görülenlerden, doktora sağlam yazılmaları için ısrar edenler olmuştu. 1. Türk Tugayı Bölük Komutanlarından Yüzbaşı Turan Ergüngör anılarında sağ kolu omuz başından kopuk yaşlı bir ihtiyarın elinden tuttuğu bir onbaşığı adeta sürükleyerek doktorun yanına girdiklerini ve delikanlıyı doktora doğru iterek “Doktor bey, fitik var diye çocuğu çürük yazmışsın fitik sünnet gibidir. Kes al onu da yolcuyu yolundan alıkoyma. Ben kızilla dövüşmeye aslan gönderiyorum diye düşünüyordum, yüzümü kara etme” dediğini anlatmıştır. Türk askeri bu savaşa o kadar önem veriyordu ki kendisi gitmeden savaşın bitmesini istemiyordu (Tatar, 2004: 43). Hatta Tugayın gideceği sıralarda BM kuvvetleri taarruza geçmiş, komutan Mac Arthur askerlere Noel’i evinizde kutlayacaksınız mesajları vermiş, Türk askerleri ise henüz Kore’ye gitmeden, tek mermi bile atamadan savaşın biteceğinden endişe duyarak üzölmüşlerdi (Yalta, 2005: 196).

Ayrıca DP Hükümetinin almış olduğu bu karar neticesinde yurdun birçok bölgesinden çekilen telgraflarla¹⁵ harbe asker göndermekten duyulan memnuniyet Ankara’ya bildirilmişti (BCA. D:A7/ F:30.1.0.0/ G:17.98.34.1-29).

Zira Bilecik’in Gölpazarı ilçesi Bediköyü Demokratları imzasıyla Başbakan Adnan Menderes’e, 5 Ağustos 1950 tarihinde çekilen telgrafta: “*Kore’de dünya hürriyetini tehdit eden mütecavize karşı alınan tarihi kararınızla kahramanlığımızın bir daha tarihlere geçmesine sebep olacağınızdan emin olarak hükümetimizi candan tebrik ederiz*”(BCA. D:A7/ F:30.1.0.0/ G:17.98.34.4) denilerek Adnan Menderes’e destek verilmişti.

Türk Tugayı’nın Kore’ye gitmesinden itibaren tüm halk birliğin arkasında olmuş, her zaman desteklemişlerdi. İleri Bilecik gazetesi de bu durumu gösterir nitelikte İstanbul Sultanahmet Enstitüsünün Kore Birliğimize armağan ettiği değerli kılıcı sütunlarına taşımıştı (İleri Bilecik, 17 Mart 1952: 1).

---

¹⁵ Urfa, Turhal, Bilecik, Akçaabat, Tokat, Lüleburgaz, Karabük, Of, Antakya, Ordu gibi şehirler bunlardan birkaçıdır.

Desteklerin yanı sıra karşı propaganda da söz konusuydu. Özellikle memleketlerinde yapılan uğurlama törenlerinde “*Kore nire? Türkiye nire?, bir dolar bir Mehmetçik, Minarede ezan Kore’de kurban, Mehmetçik Amerika’nın değil Türkiye’nin askeridir!, Kore’de ölenler şehit sayılmaz...*” gibi sözler askerlere ve ailelerine söylenerek, askerin moral ve disiplinini bozucu faaliyetlerde olmuştu (Yalta, 2005: 38-39).

2.4. TÜRK TUGAYI’NIN SAVAŞA GİRMESİ

2.4.1. Kore Türk Tugayı’nın Teşkili

25 Temmuz 1950 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile üç piyade taburu, bir topçu taburu ve yardımcı birliklerden oluşan 4500 kişilik bir tugay oluşturulmasına karar verildi. Artan ihtiyaçlar doğrultusunda daha sonra bu mevcut 259 subay, 18 askeri memur, 4 sivil memur, 395 astsubay, 4414 er olmak üzere 5090 kişiye çıkarıldı (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 27; Ünalp, 2013: 45; Armaoğlu, 2014: 409; Genç, 2015: 33; Paik, 2016: 20).

Tugay ordunun tüm birliklerinden subay- astsubay da dahil olmak üzere öncelikle gönüllülük, sonra kura esasıyla teşkil edildi (22 Haziran 2016 tarihinde Kore Gazisi P.Er Mustafa Çağlar ile yapılan röportaj).Erlere ise daha genç olduklarından 1928 ve 1929 doğumluların gönüllüleri tercih edildi. Tugaya seçilecekler ülkeyi temsil edecek nitelikte ve tam teşekküllü hastaneden sağlam raporu alabilenlerden oluşturuldu (ATASE, 2012: 28). Bu birlik, Genelkurmay Başkanlığı’nın 3 Ağustos 1950 tarihli emri ile “*Kore Türk Savaş Birliği*” adıyla Ankara’da kuruldu ve sefer kadrosuna göre tamamlandı. Tugay komutanlığına I. Dünya Savaşında ve Kurtuluş Savaşında görev yapmış Tuğgeneral Tahsin Yazıcı, kurmay başkanlığına Kurmay Yarbay Selahattin Tokay, 241’inci Piyade Alay Komutanlığına ise Piyade Albay Celal Dora atandı (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 27; Genç, 2015: 33; Ünalp, 2016: 4).

Alay Ankara’ya hareketinde büyük bir törenle uğurlanmış, halk birliğin taşınmasını kolaylaştırmak için kendi araçlarını komutanın emrine vermişlerdi. Ankara’da geçici olarak Sarıkışla’ya yerleşen alay, her türlü hazırlıklarını tamamlamak üzere Etimesgut Garnizonuna intikal etti. Topçu taburu ise eğitim için Polatlı’ya

gönderildi.¹⁶ Tugayın ayrıntılı mevcudu tablodadır. Bu erlerden 17 tanesi de Ermeni, Rum, Süryani ve Musevi asıllı Türk vatandaşlarıydı (ATASE, 2012: 32).

Tablo2: Birliğin Mevcut ve Hareket Kabiliyeti:

TUGAY BİRLİKLERİNİN MEVCUTLARI VE HAREKET KABİLİYETLERİ						
Birlikler	Bindirilmiş Personel			Bindirilmemiş Personel		
	Subay	Diğer	Toplam	Subay	Diğer	Toplam
Tugay Karargâhı	20	40	60	34	266	300
1'inci Tabur	-	-	-	36	842	878
2'nci Tabur	-	-	-	36	842	878
3'üncü Tabur	-	-	-	36	842	878
Topçu Taburu	37	481	518	-	-	-
Havan Bölüğü	3	29	32	2	107	109
İstihkâm Bölüğü	5	168	173	-	-	-
Muhabere Bölüğü	3	29	32	1	108	109
Uçaksavar Bölüğü	6	139	145	-	-	-
Sıhhiye Bölüğü	6	41	47	5	40	45
Ulaştırma Bölüğü	6	149	155	-	-	-
Ordonat Bölüğü	7	101	108	-	-	-
İnzibat Takımı	2	37	39	-	-	-
Bando	-	-	-	1	36	37
Talimgâh	10	180	190	21	330	351
Toplam	105	1394	1499	172	3413	3585
Genel Toplam	Subay: 277		Diğer: 4813		Toplam: 5090	

Kaynak: Denizli, 1994: 78; Elmas, 2004: 56.

2.4.2. Tugayın Kore'ye İntikali

Hazırlıklarını tamamlayan Tugay, Kore'ye hareket etmek üzere Tuğgeneral Tahsin Yazıcı komutasında 19-20 Eylül 1950 tarihinde Etimesgut'tan İskenderun'a trenle intikal etti. Tugayı Kore'ye götürmek için ABD tarafından Birleşmiş Milletler adına beş gemi tahsis edildi. Bu gemilerin üçü personel, ikisi malzemeler için planlandı. Personel gemileri 25-26-27 Eylül 1950, malzeme gemileri 30 Eylül - 2 Ekim 1950

¹⁶ Tugayın çekirdek kadrosunu Ayaş'da bulunan 241'inci Piyade Alayı oluşturdu. İstihkâm, Muhabere, Ordonatım, Oto Bölüğü 28. Tümen birliklerinden, Sıhhiye Bölüğü 5. Zırhlı Tugay, Uçaksavar Bataryası 6. Kolordu ve Topçu Taburu 2. Zırhlı Tugay tarafından sağlandı (Yalta, 2005: 43).

tarihlerinde İskenderun Limanı'ndan hareket etti (ATASE, 2012: 36-37; Genç, 2015: 34).¹⁷ Gemiler, Süveyş Kanalı – Kızıldeniz - Mendep Boğazı - Seylan Adası'nın merkezi Colombo Singapur - Filipinler ve Formoza Adası deniz yolunu izleyerek ve aralarındaki seyir mesafe ve sıralarını koruyarak 21 günde Kore'nin güneydoğusunda bulunan Pusan Limanı'na vardı. Bu güzergâh emniyet sebebiyle gizli tutuldu (Yazıcı, 1963: 96-97; Denizli, 2010: 71; Ünalp, 2016: 5).

Taşıt gemileri silahsızdı. Bunların emniyetini Mısır'a kadar üç gemi ile Türk Donanması, Mısır'dan sonra ise BM adına İngiliz Donanması üstlendi (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 29).

Bilecikli askerlerinde olduğu 21 gün sürecek olan bu yolculuk esnasında her şey yolunda gitmiyordu. Özellikle çoğu hayatlarında hiç deniz görmemiş Anadolu çocukları bu kıtalar arası yolculukta oldukça yıprandı (22 Haziran 2016 tarihinde Kore Gazisi P.Er Mustafa Çağlar ile yapılan röportaj).

Aslında gemiler askerlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikteydi. Sinemadan eczaneye kadar her şey vardı. Gemiye ve imkânlarına hayran kalan Türk askerleri bu durumdan oldukça memnun kalmışlardı (26 Nisan 2016 tarihinde Kore Gazisi P. Çvş. Sadettin Çebi ile yapılan röportaj).

Gemiler akaryakıt ve yiyecek ikmali için Port Said ile Seylan Adası'nın Colombo Limanı'nda durdu. Askerlerin anayurda yazdıkları ilk mektuplar Colombo'da postaya verildi (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 29; ATASE, 2012: 42; 22 Haziran 2016 tarihinde Kore Gazisi P.Er Mustafa Çağlar ile yapılan röportaj).

Yolculuk süresince birliğin ataletine düşmemesi ve muharebe şartlarına daha iyi hazırlanması için eğitim, spor ve atışa devam edildi. Özellikle yeni alınan Amerikan silahlarına bir an önce alışmak için nişancılık ve atış eğitimi yapıldı. Subaylara harita üzerinde sık sık muharebe tatbikatı, Amerikan irtibat subayları tarafından da özellikle

---

¹⁷ Gazi İsmail Gökçen İskenderun Limanından uğurlanışını şöyle anlatmaktadır: “Sabahleyin erkenden Atik Yaylası'ndan kalkarak yaya yürüyüş kolunda İskenderun Limanına hareket ettik. Limana geldik teker teker gemiye bindik. Artık Türkiye'den ayrılıyor. Son büyük uğurlama töreniydi. Yediden yetmişe dek bütün İskenderun, Türk halkı orada bütün etraftaki askeri birlikler törendeki yerlerini almışlar. Gemimize binmek üzere en son, arkada Tugay Kumandanımız Tahsin Paşa görüldü, geliyor. İstiklal Marşımız çalınıyor. Bütün minarelerimizde bir anda ezan sesleri duyulmaya başladı. Dinmeyen gözyaşları durmadan akıyor. Eller semaya kalkmış dualar yapılıyor. Gazeteciler filmciler durmadan Paşa gemiye binerken filme alıyorlar. Halk Tahsin Babaya sarılıyor, öpüyor. Nihayet komutanımız gemiye binebildi. Her şey hazır hareket halindeyiz GN.W.HAAN gemimiz rıhtımdan kalkıyor, yavaş yavaş demirlerini çekiyor” (Elmas, 2004: 43-44).

subay ve astsubaylara Amerikan taktik ve tekniği, aynı zamanda topçu ve piyadenin diğer sınıflarla işbirliğine dair eğitim verildi. Geri kalan zamanda da Kore ve halkı hakkında faydalı konferanslar verilmiş, askerlerin zamanının keyifli geçmesi adına kahramanlık ve eğlenceli filmler izletilmişti. Geminin Amerikalı kaptanı bu durumla ilgili Türk subaylara: “*Gemimle çok asker taşıdım. Hiç biri sizin kadar eğitim yapmadı. Gemide atış eğitimi yapılabileceğini, sizden öğrendik. Bu eğitimlerinizin yararlarını, Kore’de göreceğinizden eminim*” demişti (Yalta, 2005: 103-104; 26 Nisan 2016 tarihinde Kore Gazisi P. Çvş. Sadettin Çebi ile yapılan röportaj).

17 Ekim 1950 tarihinde Türk Tugayı’nın ilk kafilesi Albay Celal Dora’nın “*Askerlerim! Savaşta, en büyük talihsizlik ani baskına uğramaktır. Bu felaket getirir. Baştan böyle bir duruma fikren ve bedenen hazırlıklı olun. Hiçbir zaman esir olma zilletini kabul etmeyin*” tavsiyesiyle Pusan Limanına çıktı.¹⁸

Sahilde Türk askerleri için Kore halkı bir karşılama tertip etmiş, Kore, Amerikan ve Türk Milli Marşlarıyla karşılaşmışlardı. General Yazıcı onlara hitaben şunları söyledi:

“Geçirmekte olduğunuz facianın elemelerine katılmış olarak memleketten yola çıktık. Mazlum, mağdur bir millete samimi duygularla yardıma geldik. Kore’nin kurtuluşu için kendi memleketimizde imişiz gibi bütün gayretlerimizi sarf edeceğimize inanabilirsiniz. Allah hepimizin yardımcısı olsun” (Genç, 2015: 34).

2.4.3. Tugayın Yeniden Teşkilatlanması

Türk Tugayı Pusan Limanına 95 km mesafedeki Taegu şehrindeki bir okula yerleştirildi. Bu esnada Tugay kuruluşunda önemli bir değişiklik yapılarak 4 Kasım 1950 tarihli emirle 241’inci Piyade Alay Komutanlığı kaldırılarak alayın taburları doğrudan tugaya bağlanmış, Alay Komutanı Celal Dora’da tugay komutanı yardımcılığı

¹⁸ Albay Dora’nın bu emrini dinleyenlerden biri de Topçu Üsteğmen Mehmet Güneç idi. 1924 yılında Bandırma’da doğan Güneç 1943 yılında Kara Harp Okulu’ndan Topçu Teğmen olarak mezun oldu. Kore Savaşı’na gönüllü olarak katıldı. 22 Nisan 1951’i 23 Nisana bağlayan gece Çin ve Kuzey Kore birlikleri taarruza geçtiğinde topçu ileri gözetleyicisi olarak görev yapıyordu. Telsizden Alaya, “*düşman bulunduğumuz tepeyi işgal etti. Çok şehit verdik. Telsizcimizde şehit oldu. Koordinatları veriyorum. Bataryalar ateş etsin.*” Dedi. Alaydan “*vermiş olduğun koordinatlar bulunduğun yerdir*” cevabına Güneç, “*evet öyle, biz düşmana teslim olmak istemiyoruz. Bizi onlara teslim etmeyin. Vasiyetimiz şu: Bizleri kendi ateşimizle şehit ediniz. Tekrar koordinatları veriyorum. Bütün bataryalar buraya ateş etsin*” der ve telsiz susar. Alay kısa bir muhakemeden sonra üsteğmenin vasiyetini yerine getirir ve tüm toplar ateş eder. Güneç ve kalan askerler esir düşmeden şehit olurlar (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 30; Yalta, 2005: 102-103; Aşa, 2012: 3-5; Atalay, 2013: 13; Ünalp, 2016: 10).

görevine getirilmişti.¹⁹ 7 Kasım 1950 günü BM ordusunun emri ile Tugay 8'inci Amerikan Ordusuna bağlandı. Her devletin askeri birliğine kodlu bir isim veriliyordu. Türk Tugayına da kodlu bir isim verilmesi Tokyo'daki genel karargâhta görüşülerek Orgeneral Mac Arthur tarafından “North Star (Kutup Yıldızı)” kodlu isim verildi (TRT Belgesel, 25 Haziran 2000; Yalta, 2005: 153; Toker, 2010: 76).

---

¹⁹ Aslında teşkilatta ilk değişiklik daha Kore yolculuğu esnasında yapıldı. Tugay karargâhında bir merkez, bir özel kalem, bir de muhabere şubesi kuruldu. Ayrıca Tugay Depo Bölüğünün ismi de Kore Türk Silahlı Kuvvetleri Talimgâhı olarak değiştirilerek, iki piyade bölüğü, bir topçu takımı, bir de muhabere ve istihkâmdan oluşan takım ile teşkil edildi (Yalta, 2005: 149-153; ATASE, 2012: 45-52; Genç, 2015: 34).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİLECİK VE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLER

3.1. GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BİLECİK

3.1.1. Eskiçağlarda Bilecik

Bilinen en eski adı Agrilion ya da Agrillum'dur. Kent, bugünkü yerleşim merkezinin 4 km. güneybatısında Nikaia (İznik) – Dorileion (Eskişehir) yolu üzerindedir. Bilecik'te ilk yerleşimin M.Ö. 3000'lere dayandığı düşünülmektedir. Bunun sebebi de Anadolu'da Tunç Çağı'na geçiş sürecinde Bilecik'te tunç yapımı için kalay çıkarıldığı bilinmektedir (Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2011: 1).

Bilecik M.Ö. 1200'de Friglerin ardından Perslerin egemenliğine girmiştir. Persler İskender'in ordularına yenilince Bilecik, Roma İmparatorluğu'nun hâkimiyeti altına girmiştir. İmparatorluk M.S. 395 yılında ikiye ayrılınca Bitinya Bölgesi ve Bilecik Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu sınırları içinde kalmıştır. Bu süreçte Bilecik hem maden yatakları hem de Trakya ve Anadolu arasında geçiş güzergâhında olmasından dolayı gelişmiştir. Bu dönemde Tekfurluk olmuş, Belekoma Kalesi inşa edilmiştir. Bizans'ın ileri karakolu olan bölge, birkaç kez Selçuklular tarafından zapt edilse de Bizans Tekfurları egemenliklerini sürdürmüşlerdir (Ekici ve Uygun, 2010: 3).

3.1.2. Osmanlı Döneminde Bilecik

Selçukluların bir boyu olan Kayıların²⁰ bir bölümü (400 çadırlık), Ertuğrul Bey yönetiminde ilerleyerek kendilerine yurt edinmek üzere Söğüt ve çevresine gelmişlerdir. 1231 yılında Selçuklu sınırına giren İznik Tekfuruna karşı I. Alaaddin Keykubat bir sefer düzenlemiştir. Bu seferin sonucunda Karacadağ ve Söğüt çevresi Büyük Selçuklu Devleti'nin eline geçmiştir. I. Alaaddin Keykubat, savaşa akıncı olarak katılan ve büyük yararlılık gösteren Ertuğrul Beye Söğüt'ü kışlak, Domaniç'i yaylak olarak vermiştir (Ekici ve Uygun, 2010: 5).

---

²⁰ Kayı Boyu, yirmi dört Oğuz Boyundan biridir. Kayı, kudret ve kuvvet sahibi anlamına gelmektedir (Bilgin, 2015: 8).

Ertuğrul Bey'in ölümü sonrasında Beyliğin başına oğlu Osman Bey geçmiştir. Osman Bey'in Bizans'a karşı yapmış olduğu başarılı gazalardan²¹ haberdar olan Selçuklu Sultanı II. Alaaddin Keykubat, Osman Bey'e, uç beyliği sembolleri olan tuğ ve davul göndermiştir. 1289 yılında da Karacahisar'daki Rum kilisesini camiye çeviren Osman Bey ilk kez kendi adına hutbe okutmuştur. Böylelikle Osmanlı Devleti'nin temelleri atılmış ve ilk başkenti de Söğüt olmuştur (Bilgin, 2015: 9).

Bilecik, Yıldırım Bayezid dönemine kadar Osmanlı hâkimiyetinde kaldı. Ancak Ankara Savaşı'nda Timur'un Bayezid'i yenmesiyle şehir iki ay kadar el değiştirdi. Fetret Devrinde çelevi Mehmet tarafından tekrar Osmanlı topraklarına katıldı (Demiryürek, 2015: 5).

Önceleri Sultanönü Sancağına bağlı olan Bilecik, II. Abdülhamid döneminde Hüdavendigâr Vilayetine bağlanarak Ertuğrul Sancağı'nın merkezi olmuştur. Bilecik'e dedesi Ertuğrul Gaziden dolayı büyük önem veren II. Abdülhamid şehirdeki tarihi yapıların da bakım ve tadilatını gerçekleştirmiştir. Osmanlı Devletinin kuruluşunun gerçekleştiği Bilecik şehri tarihsel süreç içerisinde Milli Mücadele hareketinin de önemli savaşlarına ev sahipliği yapmıştır. Şehrin bu özelliğinden dolayı <<Kuruluşun ve Kurtuluşun Şehri>> nitelemesi yapılmıştır (Bilgin, 2015: 11-12; Demiryürek, 2015: 15).

3.1.3. Milli Mücadele Döneminde Bilecik

Bilecik konumu itibariyle Milli Mücadele döneminde de önemli olaylara sahne oldu. Anadolu'ya giden kara ve demiryollarının kesiştiği yerde olması sebebiyle Milli Mücadelede de yapılan savaşların birçoğu bu bölgede gerçekleşmiştir (Bilgin, 2015: 43). Milli Mücadele'nin ilk safhası Söğüt, Bozüyük, İnegöl, İnönü, Pazaryeri, Bilecik, Yenişehir hattında geçmiş ve bölge insanı Milli Mücadele boyunca harekete destek vermiştir (Sarıkoyuncu, 2011: 26).

İzmir'in Yunanlılar tarafından işgal edildiği haberi, tüm yurttaki gibi Bilecik ve Söğüt başta olmak üzere bu bölgede de derin üzüntü ve tepkilere yol açmıştır. Yunanlıların işgalinin, İngiliz, İtalyan, Fransızlardan farklı bir mahiyeti vardı.

²¹ Müslümanlığı yaymak ya da korumak amacıyla gayrimüslimlere karşı yapılan savaş, din uğruna savaş.

Yıllarca Osmanlı'dan kopardığı topraklarda Müslümanlara zulüm eden Yunanlılar, artık Anadolu'nun kalbine doğru ilerliyorlardı. Ayrıca bu durum Wilson Prensipleri'ne²² de aykırı idi. Bilecik halkı tarafından bu durumu protesto etmek için 15 Mayıs 1919'da çeşitli makamlara telgraflar çekildi. Çekilen telgraflara hiçbir yanıt gelmeyince 21 Mayıs 1919'da Belediye Reisi Kamil imzasıyla şöyle bir telgraf daha çekildi:

“Üzücü İzmir hadisesinden dolayı kaza halkının galeyanını altı gün evvel İtilaf temsilcilerine arz etmiştik. Şimdiye kadar sükûneti sağlayacak bir haber alamadık. Köylerden merkeze toplanan ahali heyecan içinde Hükümet-i Müttefikamızın emir ve açıklamalarını beklemektedir.”

Bu telgraf her kesimden halkın işgale olan tepkisini göstermek amacıyla önemlidir (Sarkoyuncu, 2009: 24; Bilgin, 2015: 50-64).

Bilecikliiler, Ankara'da başlayan Milli Mücadeleye katılarak topraklarını Yunan işgalinden korumak üzere çeşitli Kuva-yı Milliye birlikleri kurmuşlardır. Bunlar; Ertuğrul Grubu, Gündüz Bey Müfrezesi, Savcı Bey Müfrezesi, Hacı Zafer Efendi Müfrezesi, Nafiz Efendi Müfrezesi, Raif Efendi Müfrezesi, Çolak İbrahim Bey Müfrezesi, Halil Nuri Bey Müfrezesi, Yetimoğlu Müfrezesi, Nuri Bey Müfrezesi (Öksüz ve Akbaş, 2009: 32-38; Bilgin, 2015: 90-104). Hatta bu gruplardan biri olan Ertuğrul Birliği, Yenişehir dolaylarında Yunanlıları durdurmak gibi çeşitli başarılar da göstermiştir (Arıkan ve Tünel, 2013: 7).

Bilecik, İstanbul-Ankara yolu üzerinde ve demiryolu ağına sahip olması nedeniyle Milli Mücadele yıllarında önemli olaylara tanıklık etmiştir. Zira Ankara hükümeti ile İstanbul hükümeti arasında Milli Mücadele ile ilgili anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak ve bir uzlaşmaya varmak için 5 Aralık 1920 tarihinde yapılan ve tarihe “Bilecik Mülakatı” olarak geçen görüşmeye ev sahipliği yapmıştır (Ayyıldız, 2013: 378-379; Ekici ve Uygun, 2010: 11). Coğrafyasının bu stratejik önemi nedeniyle hem İtilaf Devletleri hem de Kemalistler tarafından Milli Mücadele boyunca elde tutulmaya çalışılmıştır. Bu sebeple Milli Mücadele yıllarında gerçekleşen I. İnönü, II. İnönü, Eskişehir-Kütahya ve Sakarya muharebeleri Bilecik ve çevresinde gerçekleşmiştir (Bilgin, 2015: 209-221).

---

²² Wilson İlkeleri, Wilson Prensipleri, On Dört Madde ya da On Dört Nokta olarak da bilinir. Amerika Birleşik Devletleri başkanı Woodrow Wilson'ın 8 Ocak 1918 günü ABD Kongresi'nde yaptığı konuşmada bahsettiği ilkelerdir. Amerika Birleşik Devletleri'nin, I. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulmasını istediği dünya düzenine ilişkin görüşlerini ifade eder.

10-24 Temmuz 1921 tarihinde gerçekleşen Eskişehir-Kütahya Muharebeleri sonucunda Yunan ordusu tarafından işgal edilen Bilecik, 6 Eylül 1922 tarihinde Yunan işgalinden kurtarılmıştır. Ancak 14 ay gibi bir süre işgal altında kalan Bilecik birçok Anadolu şehrinde olduğu gibi büyük tahribata uğramıştır. Nitekim Cumhuriyet döneminde bu tahribatın izleri silinmeye ve yeniden imarına çalışılmıştır (Sarıkoyuncu, 2011: 59-121).

3.1.4. Cumhuriyet Döneminde Bilecik

Milli Mücadelenin kazanılmasıyla birlikte Türkiye Devleti kurulmuş ve özellikle Batı Anadolu'da Yunan işgalinden dolayı meydana gelen tahribat onarılmaya çalışılmıştır. Ancak savaştan yeni çıkan Türk devleti için yaraları sarmak o günkü şartlarda hiç de kolay olmamıştır. Zira savaş son bulduğunda ülkede ekonomik anlamda işletmeler yok denecek kadar azdı. Bununla birlikte erkek nüfusun büyük bir kısmı savaşlarda hayatını kaybetmiş veya sakat kalmıştı. Dolayısıyla çalışacak ve ülkeyi imar edecek insan gücü yeterli değildi. 1929 yılında gerçekleşen Dünya Ekonomik Buhranı ise süreci iyiden iyiye kötüleştirmişti. Bütün bu zor koşullara rağmen yeni Türkiye bir taraftan inkılapları gerçekleştirmeye, bir taraftan da ülkeyi yeniden imara çalıştı.

Osmanlı Devletinin kurulduğu Bilecik'te de durum farklı değildi. Milli Mücadele yıllarında 40'a yakın ipek fabrikası olan şehirde cumhuriyetin ilk yıllarında hiçbiri kalmamıştı. Tüm şehir Yunan ordusunun geri çekilişi sırasında yakılmıştı. Bu sebeple Bilecik'te de hummalı bir çalışma başlatılarak Yunan tahribatı onarılmaya çalışıldı.

İmkânları kısıtlı olan genç Türkiye Cumhuriyeti imar faaliyetlerinde Yunan işgalinden etkilenen İzmir, Aydın, Eskişehir gibi büyük şehirlere öncelik vermiş, ne yazık ki Bilecik ve çevresinde bu faaliyetler yavaş ilerlemiştir (Bilgin, 2015: 320-325).

Bu duruma paralel olarak nüfus da yavaş artmıştır. 28 Ekim 1927 yılında yapılan ilk sayımda Bilecik ve çevresinin nüfusu 108.989 iken, Kore Savaşı öncesi 1950 tarihinde yapılan sayımda ise 123.514 kişidir.

Günümüzde ise Bilecik, 4307 kilometre kare yüzölçümüne sahip, 2015 verilerine göre nüfusu 212.361 kişi olan bir ildir. İlin ekonomisinde tarım ve hayvancılığın yanı sıra madencilik, ormancılık, mermer, tuğla, seramik ve tahta işletmeciliği de önemli bir

paya sahiptir. Ayrıca Bilecik seramik ve cam sanayisinde kullanılan kil, kaolin ve “Bilecik taşı” denen mermeriyle meşhurdur (Arıkan ve Tünel, 2013: 9-11).

3.1.5. Kore Savaşı’nda Bilecik

Kore Savaşı’na gönüllülük esas olmak üzere 1929 ve daha genç doğumlular seçilmiştir. Bilecik ve ilçelerinden de bu savaşa 1929-1933 doğumlular olmak üzere 3 yılda 114 kişi katılmıştır (DABGD; BASPİM; BŞGD).

3.2. 1’İNCİ TUGAY İLE KORE SAVAŞI’NA KATILAN BİLECİKLİLER VE TUGAYIN MUHAREBELERİ

1’inci Kore Tugayına Bilecik’ten de 50 kişi katılmıştı. Ancak bunların kaçının kura kaçının gönüllü olduğuna dair arşiv kayıtlarında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Bilecik’e bağlı ilçelerden Kore Türk Savaş Birliği’ne katılarak Etimesgut ve Polatlı’da eğitim görenler arasında 35 asker ile Bozüyük ilçesi başı çekmektedir. Gölpazarı ve İnhisar’dan ise asker bulunmamaktadır.

Tablo 3: 1’inci Tugay İle Kore Savaşı’na Katılan Bilecikliiler:

BİLECİK VE ÇEVRESİNDEN 1. TUGAY İLE KORE SAVAŞI’NA KATILANLAR							
BİLECİK	SÖĞÜT	OSMANELİ	BOZÜYÜK	PAZARYERİ	GÖLPAZARI	YENİPAZAR	İNHİSAR
5	4	2	35	3	-	1	-
TOPLAM: 50							

Kaynak: Celal Devocioğlu Arşivi Gaziler Dosyası.

3.2.1. 1’nci Tugay ile Kore Savaşı’na Katılan Bilecikliiler

1’inci Türk Tugayı’nda görev yapan 50 Bilecikli askerlerin bilgileri şu şekildedir:

Nail Durgun: 1929 doğumlu olan Bekir oğlu Nail Durgun, Bilecik merkeze bağlı Pelitözü²³ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul mezunudur. 229'uncu Piyade Alayında iken Kore Türk Komutanlığına katılmıştır. Kore'ye gönderilen 1'inci Tugay 241'inci Alay 2'nci Tabur'da Avcı Eri olarak görev yapmış, 12 Eylül 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Nail Durgun, 23 Aralık 2007 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Ahmet Tek: 1929 doğumlu olan Mehmet oğlu Ahmet Tek, Bilecik merkez İsmetpaşa mahallesindedir. İlkokul mezunudur. İlk olarak 2 Eylül 1949 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Muhafız Kıtı Motorlu Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore'ye gönderilen 1'inci Tugay 241'inci Alay'da Avcı Eri olarak görev yapan Piyade Er Ahmet Tek'in 29 Kasım 1950 tarihinde Kunuri Muharebelerinde gaip olduğu bildirilmiştir. Kore'de kati olarak gaip olduğu K.K.K. Kore Bürosunca 29 Ocak 1954 tarihinde ölmüş olduğunun kabul edileceği bildirilmiştir. Ölüm tarihi kayıtlara 16 Mart 1951 olarak işlenmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD).

İsmail Yıldırım:1929 doğumlu olan Hasan oğlu İsmail Yıldırım, Bilecik merkeze bağlı Başköy'dendir.²⁴ Asıl mesleği rençberlik olup okuma-yazması yoktur. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci P. A. 3'üncü Tabur 10'uncu Bölük Komutanlığında Avcı Eri olarak görev yapmış, 12 Eylül 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er İsmail Yıldırım 20 Eylül 2002 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Ahmet Güner:1929 doğumlu olan Hüseyin oğlu Ahmet Güner, Bilecik merkeze bağlı İlyasça²⁵ Köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup okuma-yazması yoktur. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci P. A. 3'üncü Tb. 16'ncı Bl. Komutanlığında Manga Eri olarak görev yapmış, 11 Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Ahmet Güner 31 Ağustos 2002 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

---

²³Pelitözü köyü Bilecik merkeze 5 km uzaklıkta, Bursa yolu üzerinde bulunan bir köydür.

²⁴Başköy, Bilecik merkeze 10 km uzaklıkta, şehrin güneyinde, geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür.

²⁵İlyasça köyü, Bilecik merkeze 27 km, Bilecik-Bursa yoluna 8 km mesafede bulunan geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür.

Hasan Hüseyin Bilgen:1929 doğumlu olan Mustafa oğlu Hasan Hüseyin Bilgen, Bilecik merkeze bağlı Çavuşköy'dendir.²⁶ Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 11 Ekim 1949 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Muhafız Kıta Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore'ye gönderilen 1'inci Tugay 241'inci Alay 2'nci Tabur 7'nci Bölük Komutanlığında Manga Eri olarak görev yapmış, 29 Kasım 1950 tarihinde yaralanmıştır. 11 Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Hasan Hüseyin Bilgen 4 Ekim 1994 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Nazif Avcı:1929 doğumlu olan Tahir oğlu Nazif Avcı, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği nalbantlık olup ilkokul mezunudur. İlk olarak Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Tabur 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 1'inci Tabur 3'üncü Batarya Komutanlığında Top Komutanı olarak görev yapmış, 26 Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Çavuş Nazif Avcı 24 Temmuz 1992 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Hasan Hüseyin Erkek:1929 doğumlu olan Mehmet Ali oğlu Hasan Hüseyin Erkek, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Esnemez²⁷ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay203'üncü Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Topçu Çavuş Hasan Hüseyin Erkek'in Kore'de, Kunuri Muharebelerinde 29 Kasım 1950 tarihinde şehit olmuştur (Genelkurmay Başkanlığı, 1992; 59; DABOGD; BASPİM).

Abdullah Kahraman:1929 doğumlu olan İsmail oğlu Abdullah Kahraman, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup okuma-yazması yoktur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığında Top Çavuşu olarak görev yapan Topçu Çavuş Abdullah Kahraman 11 Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüş olup, Eskişehir'de ikamet etmektedir (Sarıkoyuncu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM, BNM).

²⁶Çavuşköy, Bilecik merkeze 22 km uzaklıkta, geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı, en çok yetişen tarım ürünü barbunya fasulye olup, kiraz ve ceviz fidancılığı yapılan bir köydür.

²⁷ Bozüyük-Eskişehir arasında bulunan, geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür.

Ahmet Sözer:1929 doğumlu olan Mehmet oğlu Ahmet Sözer, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yenice mahallesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığında Top Çavuşu olarak görev yapmış, 22 Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Çavuş Ahmet Sözer 18 Ağustos 1994 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Yusuf Bir:1929 doğumlu olan Abdulkerim oğlu Yusuf Bir, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği demirci olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Karargâh Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu Karargâh Bölük Komutanlığında Top Eri olarak görev yapmış, 11 Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Onbaşı Yusuf Bir 2 Ekim 2008 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Mustafa Kısa:1929 doğumlu olan Osman oğlu Mustafa Kısa, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Akpınar²⁸ köyündendir. Asıl mesleği nabantlık olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 17 Ekim 1949 tarihinde Bandırma 6'ncı Tümen Tas. Tabur 1'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği İnzibat Takımında İnzibat Eri olarak görev yapmış, 22 Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Onbaşı Mustafa Kısa 19 Ocak 1989 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Ahmet Balaban:1929 doğumlu olan Mehmet oğlu Ahmet Balaban, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Esnemez köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Karargâh Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu Karargâh Bölük Komutanlığında Ateş Daire Eri olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Ahmet Balaban 3 Kasım 2005 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

---

²⁸ Akpınar köyü, Bozüyük ilçesine 8 km mesafede, Marmara bölgesini İç Ege ve Akdeniz'e bağlayan karayolu (D-650) ile İstanbul'u Anadolu'ya bağlayan demiryolunun geçtiği, 1864 Kafkasya sürgünü ve şimdi Rusya'ya bağlı Adige Cumhuriyetinin Adamey köyünün halkının yerleşimi ile meydana gelmiş bir köydür. Şu anda Erzurum, İspir ve Bayburt'tan gelen şimdiki köyün sakinlerine yerlerini satıp şehirlere yerleşmişlerdir. Kurtuluş Savaşı'nda İnönü Muharebelerinin geçtiği harp sahasıdır (Kurulay, 2004: 238).

Nuri Bayrak:1929 doğumlu olan Aliş oğlu Nuri Bayrak, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında görev yapan Topçu Er Nuri Bayrak Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Hurşit Bilgiç:1929 doğumlu olan Hamdi oğlu Hurşit Bilgiç, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Hurşit Bilgiç 15 Aralık 1953 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Selim Bulut:1929 doğumlu olan Recep oğlu Selim Bulut, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Tabur 1'inci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu Komutanlığında şoför olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Selim Bulut 27 Haziran 2000 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM, BNM).

Mustafa Çam:1929 doğumlu olan Kamil oğlu Mustafa Çam, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 11 Eylül 1949 tarihinde 17'nci Tümen 2'nci Piyade Alayı2'nci Tabur 6'ncı Bölük Komutanlığına Piyade Er olarak tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 3'üncü Tabur Sıhhiye Takımında Sıhhiye onbaşı olarak görev yapan Mustafa Çam 26 Ocak 1951 tarihinde Kumyangjang-ni Muharebelerinde yaralanmıştır. Sonrasında 13 Temmuz 1951 tarihli raporu ile 3 ay hava değişimi almıştır. Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Sıhhiye Onbaşı Mustafa Çam 23 Kasım 1988 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM, BNM).

Şerafettin Çınar:1929 doğumlu Osman oğlu Şerafettin Çınar, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yeni mahalledendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 4'ten terktir. İlk

olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığında Top Şoförü olarak görev yapmış, Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Şerafettin Çınar 24 Kasım 1993 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Rıfat Çolak:1929 doğumlu olan Şaban oğlu Rıfat Çolak, Bilecik'in Pazaryeri ilçesi Kınık²⁹ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Karargâh Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu Karargâh Bölük Komutanlığında Telsizci olarak görev yapan Topçu Er Rıfat Çolak, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (Kore Gazisi Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj; DAPGD).

Ahmet Demirci:1929 doğumlu olan Lütfü oğlu Ahmet Demirci, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Esnemez köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Karargâh Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Tabur Komutanlığında Top Eri olarak görev yapan Topçu Er Ahmet Demirci, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Nejat Ençüok:1929 doğumlu olan İhsan oğlu Nejat Ençüok, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Karargâh Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği'nde kamyon şoförü olarak görev yapan Piyade Er Nejat Ençüok, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Salih Erkıvanç:1929 doğumlu olan Şaban oğlu Salih Erkıvanç, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığında Top Eri olarak görev yapan Topçu Er Salih Erkıvanç, Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoşuncu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM).

²⁹ Kınık köyü, ilçenin güney batısında, 9 km uzaklıkta, yaklaşık 100-150 yıl önce Bulgaristan'dan göç eden soydaşlarımız tarafından kurulmuş, çömlekçiliği ile meşhur turistik bir köydür.

Hasan Hüseyin Genç:1929 doğumlu olan Ali oğlu Hasan Hüseyin Genç, Bilecik'in Bozüyük ilçesi İsmet Paşa mahallesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında Muhabereci olarak görev yapan Muhabere Er Hasan Hüseyin Genç, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Lütfi Gökçe:1929 doğumlu olan Hidayet oğlu Lütfi Gökçe, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yeni mahallededir. Asıl mesleği çiftçilik olup okuma-yazması yoktur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu2'nci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 2'nci Tabur Komutanlığında görevine devam ederken, bu erin Kore'de gaipler arasında bulunduğu yetkililer tarafından bildirilmiştir (DABOGD).

Hamza Güneri:1929 doğumlu olan Kazım oğlu Hamza Güneri, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Aksutekke³⁰ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup okur-yazardır. İlk olarak 17 Ekim 1949 tarihinde Ankara Merkez Komutanlığı 62'nci Piyade Alayı 1'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Alay Karargâh Bölüğü Sıhhiye Takım Komutanlığında Sıhhiyecisi olarak görev yapan Sıhhiye Eri Hamza Güneri, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoyuncu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM).

Osman Güven:1929 doğumlu olan Nuri oğlu Osman Güven, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Kümbet³¹ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup okuma-yazması yoktur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Sınıfı Koşulu Topçudan Motorlu Topçuya çevrilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığı'nda Numara Eri olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Osman Güven 27 Nisan 1996 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

³⁰ Aksutekke köyü, Bozüyük ilçesine 24 km uzaklıkta, adını Çoban Dede diye bilinen tekmeden almaktadır. Geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür (Kurulay, 2004: 238).

³¹ Kümbet köyü, Bozüyük-Kütahya karayolu 22. km üzerinde, geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür.

Ali Osman Kadek:1929 doğumlu olan Süleyman oğlu Ali Osman Kadek, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Bt. Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında Numara Eri olarak görev yapan Topçu Er Ali Osman Kadek, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Mehmet Ali Kambur: 1929 doğumlu olan Ahmet oğlu Mehmet Ali Kambur, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Esnemez köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Karargah Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu Karargah Bölük Komutanlığı'nda Top Eri olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Mehmet Ali Kambur 30 Ağustos 2003 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Hasan Kaval: 1929 doğumlu olan Ahmet oğlu Hasan Kaval, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zh. Tug. 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya K.lığında Muhabere Telli İşletmeni olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Hasan Kaval 16 Kasım 2004 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Sami Kulaklı:1929 doğumlu olan Halil oğlu Sami Kulaklı, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında Numara Eri olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Sami Kulaklı 13 Aralık 2014 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoynucu, 2011: 228; DABOGD, BASPİM, BNM).

Selahattin Manav:1929 doğumlu olan Hüseyin oğlu Selahattin Manav, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Çarşı mahallesindedir. Asıl mesleği kasap olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 5'inci Zırhlı Tugay 2'nci Tank Alayı 2'nci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Oto Bölük

Komutanlığında şoför olarak görev yapan Nakliye Er Selahattin Manav, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoyuncu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM).

İsmail Narin:1929 doğumlu olan Yusuf oğlu İsmail Narin, Bilecik'in Pazaryeri ilçesi Bulduk³² köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde 17'nci Tümen 12'nci P.A. 5'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci P.A. Komutanlığında Avcı Eri olarak görev yapan Piyade Er İsmail Narin, Ekim 1951 tarihinde terhis edilmiştir (Kore Gazisi Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj, DAPGD).

Refik Özberber:1929 doğumlu olan Ömer oğlu Refik Özberber, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yüzbaşı mahallesindedir. Asıl mesleği berber olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Muhabere Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Muhabere Bölük Komutanlığında Muhabere Eri olarak görev yapan Muhabere Er Refik Özberber, Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüş olup, halen Bilecik'in Pazaryeri ilçesinde ikamet etmektedir (Sarıkoyuncu, 2011: 228; Tuzcu, 2014; DAPGD, BNM).

Muhittin Özdemir:1929 doğumlu olan Hasan Hüseyin oğlu Muhittin Özdemir, Bilecik'in Bozüyük ilçesi İsmetpaşa mahallesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Daha sonra sınıfı Yüklü Topçudan Motorlu Topçuya çevrilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığında Numara Eri olarak görev yapan Topçu Er Muhittin Özdemir, Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüş olup, halen Bozüyük'te ikamet etmektedir (DABOGD, BNM).

Sabri Özdemir:1929 doğumlu olan Yusuf oğlu Sabri Özdemir, Bilecik'in Pazaryeri ilçesi Arabdede³³ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Bandırma 6'ncı Tüm. 366'ncı Uçaksavar Taburu 1'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci

---

³² Bulduk köyü, Pazaryeri ilçesine 9 km uzaklıkta, geçimi ormancılığa dayalı, yeşilliği bol bir köydür.

³³ Arabdede köyü, 1893 yılında Bulgaristan'ın Cumali kasabasından göç etmiş, Pazaryeri ilçesine 3 km uzaklıkta, eşsiz ormana sahip, geçim kaynağı tarım ve hayvancılığa dayalı olup köyün önde gelen geçim kaynağı bira mayası ve yasmayanın hammaddesi şerbetçi otu olan bir köydür.

Piyade Alayı 2'nci Tabur 10'uncu Bölük Komutanlığı'nda Avcı Eri olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Sabri Özdemir 12 Mart 1988 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2011: 227; Kore Gazisi Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj; DABOGD; BASPİM, BNM).

Hüseyin Altay:1929 doğumlu olan Osman oğlu, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Dereyalak³⁴ köyündendir. Asıl mesleği şoförlük olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 12'nci Tümen Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliğinde şoför olarak görev yapan Piyade Er Hüseyin Altay, 12 Eylül 1952 tarihinde terhis olmuştur (DABOGD).

İbrahim Topal:1929 doğumlu olan Mustafa oğlu İbrahim Topal, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Dereyalak köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 11 Eylül 1949 tarihinde 17'nci Tümen 62'nci Piyade Alayı 2'nci Tabur 5'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 3'üncü Tabur Karargâh Bölüğünde Sıhhiyeci olarak görev yaparken 15 Aralık 1950 tarihinde yaralanmıştır. 14 Ekim 1951 tarihinde terhis edilmiştir. İbrahim Topal 16 Temmuz 1968 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Hasan Ergin:1929 doğumlu olan Halil oğlu Hasan Ergin, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği şoför muavini olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Bandırma 6'ncı Tümen Tanksavar Taburu 1'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Sıhhiye Bölüğünde kamyon şoförü olarak görev yapan Sıhhiye Er Hasan Ergin, Ekim 1951 tarihinde terhis olmuştur (DABOGD).

Hüseyin Özek:1929 doğumlu olan Kerim oğlu Hüseyin Özek, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yeni mahalledendir. Asıl mesleği Kunduracılık olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Bandırma 6'ncı Tümen 366'ncı Uçaksavar Taburu 2'nci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 10'uncu Piyade Bölüğünde Manga Komutanı olarak görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Onbaşı Hüseyin Özek 5 Aralık 1997 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

---

³⁴ Dereyalak köyü, Bozüyük ilçesine 43 km mesafede, halkı Kütahya'nın Kınık köyünden gelmiş, geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür.

Hilmi Öznur:1929 doğumlu olan Hamdi oğlu Hilmi Öznur, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Kovalıca³⁵ köyündendir. Asıl mesleği Terzilik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Muhabere Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 233'üncü Piyade Alayı Karargâh Bölüğünde terzi olarak görev yapan Muhabere Er Hilmi Öznur, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoynucu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM).

Ali Osman Polatlı:1929 doğumlu olan Ali oğlu Ali Osman Polatlı, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Çarşı mahallesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Ankara Merkez Komutanlığı 62'nci Piyade Alayı 1'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 2'nci Bölük Komutanlığında görev yapan Piyade Er Ali Osman Polatlı, Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Ahmet Uyar:1929 doğumlu olan Abdullah oğlu Ahmet Uyar, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Çarşı mahallesindedir. Asıl mesleği demircilik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Daha sonra sınıfı Yüklü Topçudan Motorlu Topçuya çevrilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığında şoför olarak görev yapmış, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Ahmet Uyar 10 Eylül 2016 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Ahmet Yavuz:1929 doğumlu Şakir oğlu Ahmet Yavuz, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay 203'üncü Motorlu Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 2'nci Batarya Komutanlığında şoför olarak görev yapmış, Ağustos 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Ahmet Yavuz 10 Ağustos 2011 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

---

³⁵ Kovalıca köyü, Bozüyük ilçesine 6 km uzaklıkta, halkı 1864 göçü ile Kafkasya'nın bugünkü Karaçay-Çerkes bölgesinde bulunan Bibardkit (şimdiki ismi El'burgan) yola çıkan Tapanta (Aşuwa) boyundan olup bir kısmı direkt deniz yoluyla diğer bir kısmı ise Bulgaristan üzerinden geçerek bölgeye yerleşmişlerdir. Şu anda yerlerini Erzurumlulara satmışlardır. Erzurum nüfuslu olan köyün geçimi kaynağı tarım ve hayvancılıktır (Kurulay, 2004: 241).

İbrahim Yüksel:1929 doğumlu Mehmet oğlu İbrahim Yüksel, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup okuma-yazması yoktur. İlk olarak 12 Eylül 1949 tarihinde Ankara 2'nci Zırhlı Tugay Askeri Posta Birliğine tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu Karargâh Bölük Komutanlığında Telsizci olarak görev yapan Topçu Er İbrahim Yüksel, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Namık Kemal Yıldız:1927 doğumlu olan Ahmet oğlu Namık Kemal Yıldız, Bilecik'in Osmaneli ilçesi Camikebir mahallesindedir. 16 Kasım 1946 tarihinden itibaren Gedikli Çavuşluğa terfi etmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 1'inci Tabur 3'üncü Bölük Komutanlığında görev yapmış, Temmuz 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Gedikli Çavuş Namık Kemal Yıldız 26 Aralık 1981 tarihinde vefat etmiştir (Kore Gazisi Salim Uysal ile 7 Eylül 2015 tarihinde yapılan röportaj; DAOGD; BŞGD; BASPİM, BNM).

Abdullah Ali Ünal:1333 (1917) doğumlu olan Mehmet oğlu Abdullah Ali Ünal, Bilecik'in Osmaneli ilçesi Medetli³⁶ köyündendir. Maltepe Gedikli Erbaş Okulundan 1939 tarihinde mezun olarak göreve başlamıştır. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 3'üncü Tabur Karargâh Bölük Komutanlığında görev yaparken şehit olduğu bildirilmiştir. Ancak Piyade Başçavuş Abdullah Ali Ünal'ın şehit olmayıp komünistlerin elinde "esir" olduğu Tokyo Türk Temsil ve İrtibat Heyet Başkanlığının yazısı ile anlaşılmıştır (Kore Gazisi Salim Uysal ile 7 Eylül 2015 tarihinde yapılan röportaj; DAOGD, BŞGD, BASPİM).

İsmail Erkan:1330 doğumlu olan Keseli oğullarından Ömer oğlu İsmail Erkan, Bilecik'in Söğüt ilçesi Tuzaklı³⁷ köyündendir. Kartal Maltepe Piyade Gedikli Küçük Zabit Mektebinden 1934 tarihinde mezun olmuştur. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 2'nci Tabur Komutanlığında görev yapmış, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür. Gedikli Başçavuş İsmail Erkan 20 Mart 1997 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2009: 174; DASGD, BNM).

³⁶ Medetli köyü, Osmaneli ilçesine 18 km uzaklıkta, ilçenin en büyük köylerinden olup, geçimi tarım, hayvancılık ve meyveciliğe dayalı bir köydür.

³⁷ Tuzaklı köyü, Söğüt ilçesine 22 km uzaklıkta olup, 120 hanede 403 kişi yaşamaktadır. Geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür (Söğüt Kaymakamlığı, 2005:102).

Sadrettin Duman:1929 doğumlu olan Hakkı oğlu Sadrettin Duman Erkan, Bilecik'in Söğüt ilçesi Düздаğ³⁸ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Ankara 5'inci Zırhlı Tugay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Sıhhiye Bölük Komutanlığında Sıhhiye eri olarak görev yapan Topçu Er Gadrettin Duman, Ekim 1951 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoyuncu, 2009: 174; DASGD; BASPİM).

Halil Işıkkkan:1929 doğumlu olan Mustafa oğlu Halil Işıkkkan, Bilecik'in Söğüt ilçesi Hamit Abat³⁹ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 15 Ekim 1949 tarihinde Ankara 5'inci Zırhlı Tugay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 9'uncu Bölük Komutanlığında görev yapan Piyade Onbaşı Halil Işıkkkan, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoyuncu, 2009: 174; DASGD; BASPİM).

Mustafa Çetintaş:1929 doğumlu olan Hüseyin oğlu Mustafa Çetintaş, Bilecik'in Söğüt ilçesi Küre⁴⁰ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup okuma-yazması yoktur. İlk olarak 16 Ekim 1949 tarihinde Ankara 5'inci Zırhlı Tugay İstihkâm Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği İstihkâm Bölüğünde görev yapan İstihkâm Er Mustafa Çetintaş, Aralık 1951 tarihinde yurda dönmüştür (DASGD).

Mustafa Öztürk:1929 doğumlu olan Hakkı oğlu Mustafa Öztürk, Bilecik'in Yenipazar ilçesi Kösüre⁴¹ köyündendir. Kore Türk Savaş Birliği'nde Piyade Er olarak görev yapmış, 4 Mayıs 2008 tarihinde vefat etmiştir (BŞGD; BASPİM; DAYGD, BNM).

---

³⁸ Düздаğ köyü, halkı 1864 yılında Abhazya'dan göç ederek Anadolu'ya gelip köyü kurmuşlardır. Bugün 16 hane ve tamamı Abaza olan köyde Kocba, Ajiya, Hora, Böydana, Kaşıza sülaleleri bulunmaktadır. 1995 yılına kadar Söğüt ilçesine, bu dönemde yapılan halk oylamasıyla Bozüyük ilçesine bağlanmış, Bozüyük ilçesine 11 km, Söğüt ilçesine 15 km uzaklıkta olup, geçimi tarım ve hayvancılığa dayalı bir köydür.

³⁹ Hamitabat (Karaven) köyü, adı Osmanlı padişahı Abdülhamit tarafından imar edildiği anlamına gelir. Söğüt ilçesine 20 km uzaklıkta Sakarya nehrinin kıyısında olup, geçim kaynağı tarımdır. Seracılık revaçta olup, çoğunlukla domates, soğan, marul, biber gibi sebzeler yetiştirilir (Söğüt Kaymakamlığı, 2005: 99).

⁴⁰ Küre köyü, Söğüt ilçesinin kuzeybatısında, 12 km mesafede, 1247 yılında Söğüt'e gelen Kayıların 55 hanesi bu köye yerleşmiştir. Osmanlı Devleti, belde yakınlarında bulunan demir ocaklarında top gülleri döktürmüştür. Bu sebeple burada yaşayanlar Küreciler olarak adlandırılmıştır. Köye 1300 m uzaklıkta Osman Gazi'nin bacanağı ve Osmanlı'nın ilk kadısı DursunFakih'in türbesi olup bu yönüyle turistikdir. Başlıca geçim kaynağı tarımdır (Söğüt Kaymakamlığı, 2005: 97).

⁴¹ Kösüre köyü, Yenipazar ilçesine 11 km uzaklıkta, başlıca geçim kaynağı hayvancılıktır.

3.2.2. İlk Giden Türk Askerleri'nin Savaşları

3.2.2.1. Kunuri Muharebeleri

Türk Tugayı Taeug'da bir müddet kaldıktan sonra ilk olarak Munsan bölgesinde gerillalarla mücadele ile görevlendirilmişti. Tugayın ilk olarak cephe hattına değil de bu şekilde görevlendirilmesinin sebebini o dönemde Piyade Teğmen olarak görev yapan Bahtiyar Yalta, Amerikalıların gözünde II. Dünya Savaşı'na da katılmadığımız için tecrübesiz ve nasıl askerler olduğumuzun bilinmediğinden kaynaklandığını ifade etmiştir (TRT Belgesel, Yayınlanma Tarihi 14 Ocak 2013).

On gün sonra 8'inci Amerikan Ordusu genel bir taarruz hazırlığı içinde olduğundan 25'inci Tümen Sunchon bölgesinde toplanmıştı. Türk tugayına da 25'inci Tümen ihtiyatını teşkil etmek amacıyla Kunuri'ye intikal emri verilmişti (Ünalp, 2016: 6-7).⁴²

Türk Tugayı Kunuri'ye intikalini 26 Kasım akşamı tamamlamıştır. O gün Çinlilerin 8'inci Amerikan Ordusunun cephe ve sağ yanına başlayan karşı taarruzu ile BM kuvvetleri zor durumda kalmış, Tokchon sarılmış, güçlü Çin Kuvvetlerinin karşısında direnemeyen Güney Kore askerleri hızla geri çekilmiş, böylece 9'uncu Kolordunun gerileri de düşmana açılmıştır. Bu vaziyette Kolordu ve dolayısıyla 8'inci Ordu kuşatılma ve tamamen imha olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır (Denizli, 2010: 111-150).

Bunun üzerine Amerikan birliklerinin sağ yanını koruma görevi alan Türk Tugayı 27 Kasım sabahı erkenden Tokchon'a intikale başlamıştır. İntikal devam ederken öğle saatlerinde Kolordudan bir emirle Tokchon'a intikalin durdurulması, düşmanın Chongsang-ni'de mevzilenmiş olduğu ve ilerleyen Çin kuvvetlerini durdurmak üzere Yongdong-ni bölgesinde yolu kapaması emredilmiştir. Fakat söylenen yerde tertip alınmasının hava kararmadan mümkün olmayacağını ve arazinin de buna müsait olmadığını değerlendiren Tuğgeneral Tahsin Yazıcı, Choyang-myon bölgesinde

---

⁴² Kore'ye ayak basmasıyla kendisini çetin bir savaşın içinde bulan Türk Tugayı daha eğitimlerini, verilen Amerikan silahlarına intibaklarını tamamen sağlayamadan kendilerini ateş hattında bulmuşlar ve çok kanlı çatışmalar yaşamışlardır. Böyle bir durum üzerine astsubay ve eratin özlük haklarında çeşitli iyileştirmelere gidilmiştir. Milli Savunma Bakanlığı'nın teklifiyle Kore'den yurda dönen eratin bir aydan fazla izinleri de muvazafıktan sayılması, Kore'de görev yapan astsubaylara 5802 sayılı kanunun 16. madde B fıkrasının uygulanması da bunlardan biridir (BCA. D:55-113/ F:30.18.1.2/ G: 125.42.6; BCA. D: 76-1692/ F:30.18.1.2/ G: 131.30.4).

yolu tıkama kararı almıştır. Tugay artçısı olan Keşif takımı 27 Kasım gecesi bir Çin baskını ile karşılaşmış takımdan dört kişi dışında kurtulan olmamıştır. Ertesi gün Çinliler Wawon'da Tugaya saldırmış, çarpışmalar tüm gün boyunca devam etmiştir. Tugay, Wawon'dan Sinnim-ni köyüne çarpışa çarpışa çekilmiş, 29 Kasım günü muharebeler burada devam etmiş, Tugayın bir bölümü çember içine alınmıştır. 29 Kasımdaki muharebelerde Bilecik ili de Kore'de ilk ve tek şehidini vermiştir. Bilecik'in Bozüyük ilçesi Esnemez köyünden olan Topçu Çavuş Hasan Hüseyin Erkek, Kunuri muharebelerinde şehit olmuştur. Bununla beraber Bilecik Merkeze bağlı Çavuşköy'den Piyade Er Hasan Hüseyin Bilgen yaralanmış, Bilecik Merkez İsmetpaşa Mahallesi'nden Piyade Er Ahmet Tek kaybolmuştur (Genelkurmay Başkanlığı, 1992: 59; Atalay, 2013: 15-24; DABOGD, DABGD, BASPİM, BŞGD). Buradan da geri çekilme Kunuri istikametinde devam etmiş, sayıca çok üstün olan Çin kuvvetleri Türk Tugayını devamlı çember içine alma ve imhaya yönelmiştir. 30 Kasım günü tank ve hava desteğiyle bu çember ancak yarılmış, Sunchon boğazından geçerek Pyongyang'a çekilmişlerdir (Stewart, 2005: 58-59).

Üç gün üç gece aç-susuz savaşan Türk askeri, kendisinden sayıca çok üstün olan Çin kuvvetleri karşısında direnmiş, çok kayıplar vermiş fakat 8'inci Amerikan ordusunun imhasını önleyip, emniyetli bir şekilde geri çekilmesini sağlamıştır (Cumhuriyet, 5 Aralık 1950; Ülkü, 1951: 30; Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 34-42; Ülgen, 2007: 204-205). 13 Aralık 1950 günü Tugayı ziyaret eden 8'inci Ordu Komutanı General Walker;

”Kahraman Türk evlatları! Size şahsım, ordum ve Amerikan milleti adına teşekkür etmek için gelmiş bulunuyorum. Ben sizi Kunuri bölgesinde hemen vazifelendirmek istememiştim. Fakat düşmanın taarruzu ile hasıl olan fena durum dolayısıyla size birden ağır bir vazife vermek mecburiyetinde kaldım. Vazifenizi fedakarane bir şekilde yaptınız. Eğer sizin, düşmanı durdurmak için kahramane çarpışmanız ve mukavemetiniz olmasaydı ordum kuşatılarak çok zor durumlara düşecek, belki de imha edilebilecekti. Size teşekkür ve takdirlerimi sunuyorum ve ordumun değerli bir uzvu olmanızdan iftihar duyuyorum.” Diyerek bu durumu ifade etmiştir (Fanning, 1993: 73-80; Yalta, 2005: 725; Genç, 2015: 36).⁴³

⁴³ Gazi Mustafa Ali Alpaslan da o gece yaşadıklarını şöyle anlatıyor; “...9'uncu Kolordu'nun ihtiyatı olarak savaşa katıldık. Ben takım çavuşuydum. Kunuri'de düşman keşif kolları etrafımızı sardığı için bir tepeye tırmandık. Yeri geldi arkadaşlarımın çantalarını taşıdım, muharebeler bizi çok yorgun düşürüyordu. Tepede işittik ki bizim keşif kolumuz düşman karargâhına varmış, orayı bizim karargâhımız sanmışlar. Birçoğu esir düştü. Biz tekrar dağı sardık ancak sonra bize çekil emri verildi. Geri çekildik ve bir dağın başına çıktık. Sinnim-ni kasabasının üstünde mevzilendik. Tam mevzilere yerleşmeden gördüm ki yoldan Çinli askerler geçiyor; bizi takip ediyorlardı. Ateş ettik ama nereye gideceğimizi bilemedik. Önümüzde köy vardı. Mevziye girdik, bende makineli tabanca vardı. Arkadaşlar köye indiler, ben de

3.2.2.2. Kumyangjang-ni ve 156 Rakımlı Tepe Savaşı

1951 yılbaşı gecesı Çin ve Kuzey Kore orduları genel bir taarruza başlamış, Amerikalılar ancak Seul'un güneyinde bu kuvvetleri durdurabilmişlerdir. 23 Ocak 1951 tarihinde alınan emirle Türk Tugayı'nın 25 Ocakta Kumyangjang-ni kasabası ile güney ve güneybatısında bulunan tepelere keşif taarruzu yapması emredilmiştir. Yapılan muharebe süngü ile neticeye varmıştır. İki gün boyunca süren bu muharebeler çok kanlı geçmiştir. Türk Tugayı BM kuvvetleri için hayati öneme sahip bir bölgeyi ele geçirmişlerdir (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 46-47; Fanning, 1993: 82-84; Stewart, 2005: 235; Yalta, 2005: 789-797; Atalay, 2013: 25-26).

27 Ocak 1951 günü muharebe meydanını gezen ve gördüklerini 1'inci Amerikan Kolordusunun gazetesinde yayınlayan Yarbay Blairbu muharebelerle ilgili şunları ifade etmiştir:

“ Bu harekât hiç şüphesiz ki bu harbin en kanlı piyade muharebesi olmuştur. Şahsi tecrübeme dayanarak şunu kesin olarak söyleyeyim ki Türklerin bu taarruzu, gördüğüm harplerin en kanlı muharebesidir. Bu muharebe, harp tarihinde uzun müddet değer taşıyacak ve yaşayacaktır.”

Türk Tugayının göstermiş olduğu bu başarılarından dolayı Amerikan Kongresi tarafından tarihinde ilk defa bir yabancı birliğe “Mümtaz Birlik Nişanı” verilmiştir. Güney Kore Cumhurbaşkanı tarafından da “Cumhurbaşkanlığı Birlik Nişanı” verilmiştir (Genç, 2015: 37; Ünalp, 2016: 7-8).

---

orada düşman var diye gitmek istemedim. Oradan çıkabilmem için düşmanın yanından geçmem gerekiyordu ama ya düşman ölmediyse, dedim. Sağa döndüm ve komutanım Naci Gökçe'ye sordum:

-Şu karşı tepede ikinci bölük var, bilginiz var mı?

-Evet var, dedi.

-Benim bölükten on beş-yirmi kişi çavuşum bizi kurtar dediler şu karşıda ikinci bölük var oraya gidelim beni takip edin, dedim.

Aşağıya atladım, ikinci bölüğe koştuk ve ikinci bölüğün olduğu tepeye vardık.

-Ateş etmeyin biziz, dedik. Yoksa düşman sanıp ateş ederlerdi. Onların mevzilerinde biz de başladık ateşe. Bölük komutanına haber vermek için yukarı doğru çıktım, ama bir de baktım ki ikinci bölük komutanı yaralanmış, tekrar mevziye döndüm; ancak kurşunlar arkamızdan geliyordu. Meğer ağaçların başına çıkmışlar, oradan ateş ediyorlar bize. Çekilme emri verildi. Evvela yaralılar sonra diğerleri çekilecek, dediler. Düşman bizi çembere almıştı, biz orada yalnız kalmıştık. Yaralılarımızı bile alamadık. Akşam bir de baktık ki bizim ayrıldığımız tepeden bize ateş ediyorlar. Bir dere vardı, kurtulmak için karşıya geçmemiz lazımdı. Benden önce dereye atlayanlar vurulup ölüyordu, makineli silahlarla ateş ediyordu düşman. Ben de makineli tüfek sesi kesilince koştum. Onlar cephanesini yenilerken karşıya geçtim. Simnim-ni kasabasında sağ kalanlarla beraber toplandık. Herkes oradaydı, kamyonlara bindik, üç kilometre gitmeden araçlardan indik çünkü ateş altına alınmıştık. Ateş sahasının en tehlikesiz yeri olan köprü altı vardı. Ben de o köprüünün altından gittim. Orada toplanan Türk birlikleri ateş yüzünden ikiye ayrılmıştı; benim bulunduğum birlik sola, diğer birlik sağa ayrıldı. Sağa ayrılan birlik Amerikan ikinci tümenini de kurtardı. İkinci tümen gitmeseydi tamamı imha olacaktı. Kunuri cehennem gibiydi. Biz tam kurtulduk, derken düşman sarıyordu bizi, biz kurtulduk derken tekrar sarılıyorduk. Ama sağ salim ülkeme döndüm. Orada bulunduğum için de çok gururluyum.” (Doğramacı ve Yıldız, 2014: 554-558).

Bu muharebede Bilecik'in Bozüyük ilçesinden Piyade Er Mustafa Çam'da yaralanmıştır (Sarıkoymcu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM).

Bu savaşı önemli sonuçlarından biri de hiçbir şekilde yenilmez sanılan kalabalık Çin Ordusunun yenilip bozguna uğratılabileceği Türk Tugayı tarafından tüm BM askerlerine gösterilmesidir (Denizli, 2010: 181).

3.2.2.3. Han Nehri Savaşı

Türk Tugayı Han Nehrine kadar ciddi bir direniş olmadan ilerledi. 22 Nisan 1951 sabahı Nehrin kuzeyinde ilk Çin direnişiyile karşılaşıldı ve akşama kadar Çin kuvvetlerinin saldırıları artarak devam etti. Akşam saatlerinde yine muharebe, göğüs göğüse süngülerle çarpışmaya döndü. Türk Tugay'nın yanlarında ilerleyen Ameriken ve İngiliz Birlikleri düşman karşısında tutunamayıp dağıldı. Bunun üzerine Türk Tugayı Çinliler tarafından hem sağdan hem de soldan sarıldı. Sabaha kadar göğüs göğüse süren çatışma sonunda Tugay çemberi yarıp düşmanı püskürttü ama mevcudunun 1/3'ünü kaybetti. Vasiyetiyle hatırlanan Topçu Üsteğmen Mehmet Güneç de bu muharebe de şehit oldu (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 58-60; Fanning, 1993: 85-87; Denizli, 2010: 23-238; ATASE, 2012: 116-118; Aşa, 2012: 3-5; Atalay, 2013: 28).

3.2.3. 1'inci Tugaydaki Bilecikliilerin İstatistiksel Bilgileri

1'inci Tugaydaki elli askerinin % 94'ü 1929 doğumludur. Tahsil durumları, % 6'sı astsubay okulu mezunu, % 18'i okuma-yazma bilmiyor, % 20'si ilkokul mezunu, % 56'sı ise ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmişlerdir. Mesleklerine gelince, % 14'ü rençber, % 48'i çiftçi, geri kalanlar ise şoför, demirci, nalbant ve kunduracıdır. Kore Türk Savaş Birliği'nde gazilerin % 32'si Piyade, % 48'i Topçu, % 20'si de diğer sınıflarda görev yapmıştır. 14 Ağustos 1951'de yurda dönmeye başlayan 1'inci Tugay yerini 2'inci Tugaya bırakmıştır (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 70; ATASE, 2012: 141; Atalay, 2013: 35; Pamir ve Çiftçi, 2014: 11).

3.3. 2'NCİ TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLER VE TUGAYIN MUHAREBELERİ

16 Kasım 1951'de 2'nci Tugay cephe sorumluluğunu tamamen üzerine alarak, 1'inci Tugayın kalan unsurları yurda dönmek üzere cephe gerisine alındı (ATASE, 2012: 149).

2'nci Tugay döneminde muharebeler mevzi savaşı şeklinde oldu. Ancak düşmana azımsanmayacak kayıplar verdirildi. Bazen düşman takibi ve yakalama faaliyetlerinde bulunuldu (Atalay, 2013: 35).

3.3.1. 2'inci Tugay ile Kore Savaşı'na Katılan Bilecikli

Aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere 1'inci Tugaya, Bilecik gibi az nüfuslu bir ilden çok alım olduğundan 2'nci Tugayda bu sayı az tutulmuştur.

Tablo 4: 2'nci Tugay İle Kore Savaşı'na Katılan Bilecikli

BİLECİK VE ÇEVRESİNDEN 2. TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILANLAR							
BİLECİK	SÖĞÜT	OSMANELİ	BOZÜYÜK	PAZARYERİ	GÖLPAZARI	YENİPAZAR	İNİSAR
2	4	2	2	-	3	-	1
TOPLAM: 14							

Kaynak: Celal Devocioğlu Arşivi Gaziler Dosyası.

2'nci Türk Tugayı'nda görev yapan Bilecikli 14 askerin bilgileri şöyledir:

Kemal Tekin: 1930 doğumlu olan Ahmet oğlu Kemal Tekin, Bilecik merkeze bağlı Yeniköy'dendir.⁴⁴ Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 25 Ekim 1950 tarihinde İstanbul 61'inci Tümen 213'üncü Piyade Alayı Havan Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 3'üncü Tabur 12'nci Bölük Komutanlığında görev yapmış, Ağustos 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Kemal Tekin 25 Nisan 2005 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

⁴⁴ Yeniköy, Bilecik'e 10 km mesafede, geçimi tarım ve hayvancılığa özellikle kiraz yetiştiriciliğine dayanan, milli mücadele yıllarında halkı Yunan mezalimine oldukça maruz kalmış bir köydür.

Nuri Dural:1930 doğumlu olan Mustafa Fahrettin oğlu Nuri Dural, Bilecik merkez İsmetpaşa mahallesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 4'ten terktir. İlk olarak 25 Ekim 1950 tarihinde Çanakkale Müstahkem Mevki Birliğine tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 233'üncü Piyade Alayı 2'nci Bölük Komutanlığında görev yapmış, Eylül 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Nuri Dural 11 Ağustos 1992 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Hamdi Dikici:1930 doğumlu olan Hamit oğlu Hamdi Dikici, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yeni köyündedir. İlk olarak 25 Ekim 1950 tarihinde İstanbul 3'üncü Kolordu 2'nci Tabur Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 3'üncü Motorlu Hafif Uçaksavar Topçu Tabur Komutanlığında Telsiz Muhabereci olarak görev yapmış, Eylül 1952 tarihinde yurda dönmüştür Uçaksavar Topçu Onbaşı Hamdi Dikici 8 Mart 1994 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoynucu, 2011: 227; DABOGD, BASPİM, BNM).

Mustafa Çobandere:1930 doğumlu olan Ahmet oğlu Mustafa Çobandere, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yeni köyündedir. İlk olarak 22 Ekim 1950 tarihinde Adana 28'inci Tümen Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Oto Bölük Komutanlığında oto tamirciliği ve şoförlük görevlerini yapmış, Eylül 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Ordudonatım Er Mustafa Çobandere 3 Aralık 1984 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoynucu, 2011:228; DABOGD, BASPİM, BNM).

Nazım Tirik:1928 doğumlu olan Ahmet oğlu Nazım Tirik, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Kasımlar⁴⁵ köyündendir. Çankırı Piyade Gedikli Erbaş Okulundan 1945 tarihinde mezun olmuştur. Kore Türk Savaş Birliği'nde Piyade Astsubay olarak görev yapan Nazım Tirik, Ağustos 1952 tarihinde yurda dönmüştür (BŞGD; BASPİM; DAGGD).

Ömer Kaykı:1930 doğumlu olan Salih oğlu Ömer Kaykı, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Doğancılar⁴⁶ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 25 Ekim 1950 tarihinde İstanbul Zırhlı Tugay Motorlu Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu Karargâh Bölük Komutanlığında Nişan Daire Eri olarak görev yapmış, Eylül 1952

---

⁴⁵ Kasımlar köyü, bölgenin en eski yerleşim yerlerinden olup, Gölpazarı ilçesine 15 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür (Gölpazarı Kaymakamlığı, 2008: 63).

⁴⁶ Doğancılar köyü, Gölpazarı ilçesine 8 km mesafede, geçim kaynağı tarım, hayvan ve meyvecilik olan bir köydür (Gölpazarı Kaymakamlığı, 2008: 57).

tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Ömer Kaykı 25 Eylül 2009 tarihinde vefat etmiştir (DAGGD, BŞGD, BASPİM, BNM).

Kamil Konaş:1930 doğumlu olan Ahmet oğlu Kamil Konaş, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Kurşunlu⁴⁷ köyündendir. Asıl mesleği şoför muavinliği olup tahsili yoktur. İlk olarak 25 Ekim 1950 tarihinde Bursa 6'ncı Tümen 6'ncı Motorlu Topçu Alayı 3'üncü Tabur 9'uncu Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Tabur Komutanlığında Hafif Top Komutanı olarak görev yapmış, Ağustos 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Onbaşı Kamil Konaş 14 Mart 2000 tarihinde vefat etmiştir (DAGGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Salim Uysal:1930 doğumlu olan Mustafa oğlu Salim Uysal, Bilecik'in Osmaneli ilçesi Düzmeşe⁴⁸ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 21 Ekim 1950 tarihinde İstanbul 3'üncü Zırhlı Tugay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 233'üncü Piyade Alayında görev yapmış, Eylül 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Salim Uysal 27 Aralık 2015 tarihinde vefat etmiştir (Kore Gazisi Salim Uysal ile 7 Eylül 2015 tarihinde yapılan röportaj, DAOGD, BŞGD, BASPİM, BNM).

Mehmet Bilen:1341 (1925) doğumlu olan Mehmet oğlu Mehmet Bilen, Bilecik'in Osmaneli ilçesi Düzmeşe köyündendir. Çankırı Piyade Gedikli Erbaş Okulunu bitirerek Gedikli Çavuş olarak göreve başlamıştır. Kore Türk Savaş Birliğinde Piyade Astsubay olarak görev yapmış, Ağustos 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Mehmet Bilen 25 Temmuz 1974 tarihinde vefat etmiştir (Kore Gazisi Salim Uysal ile 7 Eylül 2015 tarihinde yapılan röportaj, DAOGD, BŞGD, BASPİM, BNM).

Ahmet İnal:1929 doğumlu olan Hakkı oğlu Ahmet İnal, Bilecik'in Söğüt ilçesi Kayhan köyündendir. Gedikli Erbaş Okulunu bitirerek Gedikli Çavuş olarak göreve başlamıştır. Kore Türk Savaş Birliğinde Piyade Astsubay olarak görev yapmış, Ağustos 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Ahmet İnal 24 Mayıs 1992 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2009: 174; DASGD, BASPİM, BNM).

---

⁴⁷ Kurşunlu köyü, adını ormandan ağaç kesme sebebiyle Göladağı Ermenileri ile Türkmenli Ermenileri arasında yaşanan Silahlı çatışmadan almıştır. 1920'li yıllarda ve 1951'de mübadelelerden gelen Bulgaristan, Yugoslavya ve Tikveşlili göçmenler yerleştirilmiştir. Gölpazarı ilçesine 7 km mesafede olup, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür (Gölpazarı Kaymakamlığı, 2008: 65).

⁴⁸ Düzmeşe köyü, Osmaneli ilçesine 10 km mesafede, geçim kaynağı tarım olan bir köydür.

Arif Ayaz:1930 doğumlu olan Hasan oğlu Arif Ayaz, Bilecik'in Söğüt ilçesi Hayriye⁴⁹ köyündendir. İlk olarak 26 Ekim 1950 tarihinde 1'inci Ordu 1'inci Motorlu Topçu Tabur Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 1'inci Batarya Komutanlığında oto tamircisi ve şoför olarak görev yapmış, 22 Eylül 1952 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Arif Ayaz 10 Ocak 1992 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2009: 175; DASGD, BASPİM, BNM).

Kemal Horsa:1930 doğumlu Mümin oğlu Kemal Horsa, Bilecik'in Söğüt ilçesi Cumhuriyet mahallesindedir. İlk olarak 20 Ekim 1950 tarihinde Ankara Etimesgut 2'nci Zırhlı Tugay Karargâh Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alayı 2'nci Tabur 7'nci Bölük Komutanlığında görev yapan Piyade Er Kemal Horsa, Ağustos 1952 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoyuncu, 2009: 174; DASGD, BASPİM).

Sabahi Ceylan:1928 doğumlu olan Mustafa oğlu Sabahi Ceylan, Bilecik'in Söğüt ilçesi Balaban mahallesindedir. İlk olarak 2 Nisan 1948 tarihinde İstanbul Çatalca'daki birliğe tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 241'inci Piyade Alay Komutanlığında görev yapmış, Ağustos 1952 tarihinde terhis olmuştur. Piyade Er Sabahi Ceylan 19 Mart 2003 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2009: 175; DASGD, BASPİM, BNM).

İbrahim Erkan:1930 doğumlu olan Mehmet oğlu İbrahim Erkan, Bilecik'in İnhisar ilçesi Tozman⁵⁰ köyündendir. Asıl mesleği çalgıcılık olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 26 Ekim 1950 tarihinde 1'inci Zırhlı Tugay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Bando Takım Komutanlığında görev yapan Bando Er İbrahim Erkan, 22 Eylül 1952 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoyuncu, 2009: 175; DAİGD, BASPİM).

---

⁴⁹ Hayriye (Çamurlu) köyü, Söğüt ilçesine 12 km mesafede, kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür (Söğüt Kaymakamlığı, 2005: 100).

⁵⁰ Köyün tarihi Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey zamanına kadar dayanır. İnhisar ilçesine 14 km mesafede olup geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır.

3.3.2. 2'nci Türk Birlikleri'nin Kore'de Savaşları

3.3.2.1. Yıldız Tepe Savaşı

Türk Tugayının küçük bir unsurunun bulunduğu Yıldız Tepe'ye Çinliler saldırmış, bir müddet sonra tüm tepeyi çevirmişlerdi. Tepedeki unsur takviye kuvvet alamadan sabaha kadar direndi ve tepeyi geri çekilmeden korudu. Sabah yapılan tarama faaliyetinde Türk tugayının 1 şehit 2 yaralıya karşın, Çinlilerin 33 ölü 4 esir ile tepeyi terk ettikleri görüldü (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 73-75; Fanning, 1993: 88-89; Atalay, 2013: 35).

3.3.2.2. Kumkale Baskını

Kumkale iki tarafında ele geçirmek istediği önemli bir tepe idi. Türk tarafı bir baskın hareketi ile burayı ele geçirdi. Bu kritik tepenin daha iyi savunulması için gerekli tedbirlerin alınmasını yerinde görmek isteyen Tugay Komutanı Tuğgeneral Namık Argüç⁵¹ ve Alay Komutanı Nuri Pamir incelemeye geldiler (Pamir ve Çiftçi, 2014: 39). Bu esnada Çinlilerin yağun havan atışlarına maruz kaldılar. Bu atışların neticesinde boynundan yaralanan Albay Pamir şehit oldu (Atalay, 2013: 37; Ünalp, 2013: 56; Pamir ve Çiftçi, 2014: 297). Tepeyi ele geçirmek isteyen Çinlilerle çatışmalar akşama kadar devam etti. Türk tugayı çatışmanın sonunda Çinlileri püskürttü (ATASE, 2012: 149-154; Genç, 2015: 37).

3.3.3. 2'nci Tugaydaki Bileciklilerin İstatistiksel Bilgileri

2'nci Tugaydaki on dört askerimizin % 71'i 1930 doğumludur. Tahsil durumları, üçü astsubay okulu mezunu, % 14'ü okuma-yazma bilmiyor, % 28'i ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmişler, %35'inin bilinmemektedir. Mesleklerine gelince, % 21'i astsubay, % 14'ü rençber, % 14'ü çiftçi, geri kalanlar ise şoför ve çalgıcıdır. Kore Türk Savaş Birliği'nde gazilerin % 57'si Piyade, % 29'u Topçu, % 14'ü de diğer sınıflarda

---

⁵¹ 25 Temmuz 1950 tarihinde BM'nin çağrısı üzerine Kore Harbi'ne katılmaya karar veren Türk Hükümeti bu Tugayın başına I. Dünya Savaşından ve İstiklal Harbinden tecrübeli olan Tuğgeneral Tahsin Yazıcıyı görevlendirmişti. Bir yıl boyunca emir-komuta ettiği Birinci Kore Tugayı ile birçok başarıya imza atan Tahsin Yazıcı'nın da birliği gibi görev süresi dolmuştu. 10 Ekim 1951 tarihinde kendisi Tümgeneral olarak Zırhlı Birlikler Dairesi Başkanlığına, yerine de İkinci Kore Tugay Komutanı olarak Tuğgeneral Namık Argüç atanmıştı (BCA. D: / F:30.11.1.0/ G: 227.38.4.1-3).

görev yapmıştır. 7 Ağustos 1952’de yurda dönmeye başlayan 2’nci Tugay yerini 3’üncü Tugaya bırakmıştır (DAGD, BASPİM, BŞGD).

3.4. 3’ÜNCÜ TUGAY İLE KORE SAVAŞI’NA KATILAN BİLECİKLİLER VE TUGAYIN MUHAREBELERİ

2’nci Tugay Ağustos 1952 itibariyle cephe sorumluluğunu 3’üncü Tugaya tamamen devretti. Mayıs 1953 tarihine kadar geçen sürede önemli bir çatışma yaşamadı. Bazı savunma mevzilerini tutma ve ihtiyat görevlerinde bulundu. 3’üncü Tugay ile beraber bu görevlerde bulunan Bilecikliler de 12 kişidir.

Tablo 5: 3’üncü Tugay İle Kore Savaşı’na Katılan Bilecikliler:

BİLECİK VE ÇEVRESİNDEN 3. TUGAY İLE KORE SAVAŞI’NA KATILANLAR							
BİLECİK	SÖĞÜT	OSMANELİ	BOZÜYÜK	PAZARYERİ	GÖLPAZARI	YENİPAZAR	İNHİSAR
4	2	-	2	-	4	-	-
TOPLAM: 12							

Kaynak: Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 75; ATASE, 2012: 154-156; Celal Devecioğlu Arşivi Gaziler Dosyası.

3.4.1. 3’üncü Tugay ile Kore Savaşı’na Katılan Bilecikliler

3’üncü Türk Tugayı’nda görev yapan Bilecikli askerlerin bilgileri şu şekildedir:

Mustafa Kemal Seven:1931 doğumlu olan Ali oğlu Mustafa Kemal Seven, Bilecik merkeze bağlı Yeniköy’denir. Asıl mesleği şoförlük olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 9 Ekim 1951 tarihinde Sivas 12’nci Tümen Keşif Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği’nde şoför olarak görev yapmış, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Ulaştırma Er Mustafa Kemal Seven 29 Mayıs 1985 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Ömer Yıldız:1931 doğumlu olan Selim oğlu Ömer Yıldız, Bilecik merkez Sultaniye köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3’ten terktir. İlk olarak 21 Ekim 1951 tarihinde İzmit 23’üncü Tümen Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 2’nci Tabur Karargâh Bölük Komutanlığında Avcı eri olarak görev yapmış, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Ömer Yıldız 29 Mayıs 1998 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Osman Yılmaz:1931 doğumlu olan Mehmet oğlu Osman Yılmaz, Bilecik merkez Gülümbe⁵² köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 21 Ekim 1951 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 23'üncü Piyade Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 2'nci Tabur Karargâh Bölük Komutanlığında Avcı eri olarak görev yapmış, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Osman Yılmaz 20 Şubat 2008 tarihinde vefat etmiştir (DABGD, BASPİM, BŞGD, BNM).

Nuri Demirel:1930 doğumlu olan Davut oğlu Nuri Demirel, Bilecik merkez İstasyon mahallesindedir. Asıl mesleği şoför muavini olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 6 Nisan 1951 tarihinde 61'inci Tümen 6'nci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Oto Bölük Komutanlığında deponer çavuşluğu yapan Topçu Çavuş Nuri Demirel, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür (DABGD, BASPİM, BŞGD).

Ayfer Bakkalcı:1927 doğumlu olan Vehbi oğlu Mustafa Ayfer Bakkalcı, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Kasım Paşa mahallesindedir. Tahsili, Amerika'daki bir fakülteden terktir.35'inci dönem yedek subay olarak Ankara'dan sevk edilmiştir. 21 Nisan 1952 tarihinde Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur Komutanlığı İlaş subayı olarak tertip edilmiştir. Eylül 1953 tarihine kadar görevini sürdüren Levazım Asteğmen Ayfer Bakkalcı bu tarihte yurda dönmüştür (DABOG).

İsmail Kumcu:1931 doğumlu olan Nuri oğlu İsmail Kumcu, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Bulduk köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 21 Ekim 1951 tarihinde Erzurum 51'inci Füze 3'üncü Tabur Karargâh Bölük komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Depo Taburu Karargâh Bölük Komutanlığında posta eri olarak görev yapan Piyade Er İsmail Kumcu, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür (Sarıkoyuncu, 2011: 227, DABOGD, BASPİM).

Salim Kocakenar:1931 doğumlu olan Mehmet oğlu Salim Kocakenar, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Kurşunlu köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 23 Kasım 1951 tarihinde Sivas 12'nci Tümen 12'nci Motorlu Sıhhiye Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Sıhhiye Bölük

---

⁵² Bilecik merkeze 7 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve çevresindeki fabrikalardır. Ayrıca Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi de bu köydedir.

Komutanlığında sıhhiye eri olarak görev yapmış, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Salim Kocakenar 16 Şubat 2012 tarihinde vefat etmiştir (DAGGD, BŞGD, BASPİM, BNM).

İsmail Öztürk:1931 doğumlu olan Hüseyin oğlu İsmail Öztürk, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Türkmen⁵³ köyündendir. Asıl mesleği amelelik olup ilkokul 4'ten terktir. İlk olarak 21 Ekim 1951 tarihinde Sivas 12'nci Tümen Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Karargâh Bölük Komutanlığında görev yapmış, Eylül 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er İsmail Öztürk 22 Ağustos 2012 tarihinde vefat etmiştir (DAGGD, BŞGD, BASPİM, BNM).

Müfit Şen:1931 doğumlu olan Şevket oğlu Müfit Şen, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Arıcaklar⁵⁴ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 3 Ocak 1952 tarihinde Sivas 12'nci Tümen 12'nci Motorlu Topçu Alayı 3'üncü Tabur 7'nci Batarya Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Sıhhiye Bölük Komutanlığında sıhhiye eri olarak görev yapan Sıhhiye Er Müfit Şen, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüş olup, halen Gölpazarı Arıcaklar köyünde ikamet etmektedir (DAGGD, BŞGD, BASPİM).

Bahattin Sezer:1930 doğumlu olan Telat oğlu Bahattin Sezer, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Orta mahallesindedir. Kore Türk Savaş Birliği Muhabere Bölük Komutanlığında görev yapıp, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Bahattin Sezer 23 Ekim 2005 tarihinde vefat etmiştir (DAGGD, BŞGD, BASPİM, BNM).

Halil Güngör:1930 doğumlu olan Rasim oğlu Halil Güngör, Bilecik'in Söğüt ilçesi Hayriye köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 16 Nisan 1951 tarihinde İstanbul 61'inci Tümen 61'inci Motorlu Topçu Alayı 3'üncü Tabur Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Muhabere Bölük Komutanlığında şoför olarak görev yapmış, 7 Eylül 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Muhabere Er Halil Güngör 22 Ocak 2012 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2009: 174-175; DASGD, BASPİM, BNM).

---

⁵³ Türkmen köyü, bölgedeki en eski Ermeni yerleşim yerlerindedir. Kurtuluş Savaşı'na katılmayı reddettikleri için köylerini terk etmişler, savaş sonrası Yunanistan ve Yugoslavya'dan gelen göçmenler yerleştirilmiştir. Gölpazarı ilçesine 20 km mesafede, geçim kaynağı hububat, ayçiçeği, tarım, hayvan ve meyvecilik olan bir köydür (Gölpazarı Kaymakamlığı, 2008: 70-71).

⁵⁴ Arıcaklar köyü, Gölpazarı ilçesine 5 km mesafede, geçim kaynağı eskiden soğan, lahanaya, şeker pancarı iken şimdi kiraz, vişne ve hayvancılık olan bir köydür (Gölpazarı Kaymakamlığı, 2008: 70-71).

Nazif Karasakal:1930 doğumlu olan Hasan oğlu Nazif Karasakal, Bilecik'in Söğüt ilçesi Gündüzbey⁵⁵ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 13 Nisan 1951 tarihinde İstanbul 61'inci Tümen 61'inci Motorlu Topçu Alayı 2'nci Tabur Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Oto Bölük Komutanlığında şoför olarak görev yapmış, Ağustos 1953 tarihinde yurda dönmüştür. Ulaştırma Er Nazif Karasakal 11 Mayıs 2002 tarihinde vefat etmiştir (Sarıkoyuncu, 2009: 174-175; DASGD, BASPİM, BNM).

3.4.2. Wegas ve Yeditepe Savaşları

Üçüncü Türk Tugayı'nın görev yaptığı dönemde devam eden barış görüşmelerinde avantaj sağlamak amacıyla 1953 yılı Mayıs ayında Komünist kuvvetler genel taarruz başlatmıştır. Wegas ve Yeditepe muharebeleri denen bu muharebeler, Kunuri'den sonra en büyük kayıpları verdiğimiz çatışmalardır. 15-24 Mayıs 1953'de Wegas Savaşı, 24-28 Mayıs 1953'de Yedi Tepe Savaşları olmuştur. Türk Tugayı elinde bulundurduğu tepeleri ne pahasına olursa olsun savunmuştur ki tepeler dokuz defa el değiştirmiştir. Çatışmaların tamamında Türk Tugayı galip gelmiştir, fakat ağır kayıplar vermiştir. Bilecikliilerin de bulunduğu 3'üncü Türk Tugayına bu başarılarından dolayı ABD Cumhurbaşkanı adına 8'inci Ordu Komutanı tarafından Legion of Merit (Liyakat Nişanı) verilmiştir (Fanning, 1993: 91-93; Denizli, 2010: 253-275; Atalay, 2013: 39; Ünalp, 2016: 11).

3.4.3. 3'üncü Tugaydaki Bilecikliilerin İstatistiksel Bilgileri

3'üncü Tugaydaki on iki askerimizin % 58'i 1931, % 33'ü 1930 doğumludur. Tahsil durumları, bir kişi fakülte terk, bir kişi ilkokul mezunu, % 75'i ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmişlerdir. Mesleklerine gelince, % 25'i rençber, % 33'ü çiftçi, geri kalanlar ise şoför ve ameledir. Kore Türk Savaş Birliği'nde gazilerin % 42'si Piyade, % 17'si Ulaştırma, % 40'ı da diğer sınıflarda görev yapmıştır. 27 Ağustos 1953'te yurda dönmeye başlayan 3'üncü Tugay yerini 4'üncü Tugaya bırakmıştır (DAGD, BŞGD).

---

⁵⁵ Gündüzbey köyü, Söğüt ilçesine 10 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür (Söğüt Kaymakamlığı, 2005: 99).

3.5. 4'ÜNCÜ TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILAN BİLECİKLİLER

5 Temmuz 1953 yılında 4. Türk Tugayı, General Muir gemisiyle saat 14.20'de İzmir'den hareket etmişti. Uğurlama sırasında Vali, Belediye Başkanı, Korgeneral Yusuf Egeli, Tümgeneraller Gümüşpala ve Muzaffer Alankuş bulunmaktaydı. Gemiye çıkan generaller askerlere hitaben her biri ayrı bir konuşma yapmıştır. Türk askerleri kalabalık bir halk kitlesi tarafından uğurlanarak askerlere buketler ve hediyeler verilmiştir (Bilecik Ertuğrul gazetesi, 6 Temmuz 1953: 2; Bilecik Ertuğrul gazetesi, 13 Temmuz 1953: 1; 26 Nisan 2016 tarihinde Kore Gazisi P. Çvş. Sadettin Çebi ile yapılan röportaj).

4'üncü Türk Tugayı, Tuğgeneral Kemal Akkurt komutasında 12 Haziran, 5 Temmuz, 17 Temmuz 1953 tarihlerinde üç kafiye olarak Kore'ye gelmişlerdir. Tugay, sıcak çatışmaların ardından yeni imzalanan mütarekenin gergin ortamında görev yapmıştır (ATASE, 2012: 168-169). Aşağıdaki tablodan da görüleceği gibi 4'üncü Tugayda da 1'inci Tugay gibi Kore'ye gönderilen Bilecikliilerin sayısı fazlaydı.

Tablo 6: 4'üncü Tugay İle Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliiler:

BİLECİK VE ÇEVRESİNDEN 4. TUGAY İLE KORE SAVAŞI'NA KATILANLAR							
BİLECİK	SÖĞÜT	OSMANELİ	BOZÜYÜK	PAZARYERİ	GÖLPAZARI	YENİPAZAR	İNHİSAR
3	1	2	26	4	1	-	1
TOPLAM: 38							

Kaynak: DAGD, BASPİM, BŞGD.

3.5.1. 4'üncü Tugay ile Kore Savaşı'na Katılan Bilecikliiler

4'üncü Türk Tugayı'nda görev yapan 38 Bilecikli askerlerin bilgileri şu şekildedir:

Mustafa Çağlar:1932 doğumlu olan Mehmet oğlu Mustafa Çağlar, Bilecik merkeze bağlı Necmiye köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. 20 yaşında askere giden Mustafa Çağlar 6 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 46'ncı Piyade Alayı 9'uncu Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş

Birliği 1'inci Tabur 2'nci Bölük Komutanlığında hafif makineli tüfek eri olarak görev yapan Piyade Er Mustafa Çağlar, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüş olup, halen Bilecik'te ikamet etmektedir (DABGD; BASPİM; BŞGD, BNM).

Ali Süzer:1931 doğumlu olan İsmail oğlu Ali Süzer, Bilecik merkez Küplü⁵⁶ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 4'ten terktir. İlk olarak 22 Temmuz 1952 tarihinde Erzurum 9'uncu Tümen 2'nci Tabur Karargâh Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Depo Bölük Komutanlığında görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Ali Süzer 23 Kasım 2006 tarihinde vefat etmiştir (DABGD; BASPİM; BŞGD, BNM).

Şükrü Taş:1932 doğumlu olan Osman oğlu Şükrü Taş, Bilecik merkez Hasandere⁵⁷ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup okuma-yazması yoktur. İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 70'inci Piyade Alayı 12'nci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Motorlu Keşif Takım Komutanlığında görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Şükrü Taş 31 Ocak 1999 tarihinde vefat etmiştir (DABGD; BASPİM; BŞGD, BNM).

İsmail Orhan: 1932 doğumlu olan Hüseyin oğlu İsmail Orhan, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Bakras köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 5'ten terktir. İlk olarak 21 Temmuz 1952 tarihinde Sivas 12'nci Tümen Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Havan Bölük Komutanlığında havan top komutanı olarak görev yapan Piyade Çavuş İsmail Orhan, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD; BASPİM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

İbrahim Ekleme:1932 doğumlu olan Hüseyin oğlu İbrahim Ekleme, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Tekke köyündendir. Asıl mesleği terzilik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak Kasım 1952 tarihinde 12'nci Tümen 34'üncü Piyade Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Havan Bölük Komutanlığında havan eri olarak görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er İbrahim Ekleme 29 Nisan 2005 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD; BASPİM; Sarıkoyuncu, 2011: 227, BNM).

⁵⁶ 1924 mübadelesinden önce Rum köyü olan Küplü'ye, mübadeleden sonra Selanik – Karacaova'dan gelen Pomak muhacirler yerleştirilmiştir. Bilecik'e 7 km mesafede, şehrin güneydoğusunda, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür.

⁵⁷ Bilecik'e 28 km mesafede, geçim kaynağı odunculuk, tarım ve hayvancılık olan bir köydür.

Aliş Pulluk:1932 doğumlu olan Mustafa oğlu Aliş Pulluk, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Muratdere⁵⁸ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde Erzurum 51'inci Tümen Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Sıhhiye Bölük Komutanlığında görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Sıhhiye Er Aliş Pulluk 12 Haziran 1979 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Halil Serler:1932 doğumlu olan M. Ali oğlu Hali Serler, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği marangozluk olup tahsili yoktur. İlk olarak 4 Kasım 1952 tarihinde Sivas 12'nci Tümen 34'üncü Piyade Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Havan Bölük Komutanlığında havan eri olarak görev yapan Piyade Er Halil Serler, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD; BASPİM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

İlhan Vural:1932 doğumlu olan Yusuf oğlu İlhan Vural, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Oklubalı⁵⁹ köyündendir. Asıl mesleği şoför muavinliği olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 21 Kasım 1952 tarihinde 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay Komutanlığı Bayburt'a tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında Telsiz İşletmeni olarak görev yapan Topçu Onbaşı İlhan Vural, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür (DABOGD).

Hasan Abbas:1931 doğumlu olan Mehmet oğlu Hasan Abbas, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Karaağaç⁶⁰ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 1 Temmuz 1952 tarihinde 62'inci Tümen 8'inci Piyade Alayı 1'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 4'üncü Bölük komutanlığında görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er Hasan Abbas 11 Nisan 1954 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Selim Arı:1932 doğumlu olan Arif oğlu Selim Arı, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yeni mahalledendir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde Lüleburgaz Tanksavar Bölük komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk

⁵⁸ Bozüyük ilçesine 15 km mesafede, halkı Yörük ve göçmen olup, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür. (Kurulay, 2004: 241).

⁵⁹ Şu anda Eskişehir İnönü ilçesine bağlıdır. Halkı Çerkez ve Balkan göçmeni olup İnönü ilçesine 8 km mesafededir. Geçim kaynağı tarım, hayvancılık ve yakın mesafede bulunan fabrikalara dayanmaktadır.

⁶⁰ Halkı Kafkas göçmeni olup, Kurtuluş Savaşı'nda bu köy ve çevresi harp sahası olmuştur. İntikam Tepe Şehitliği bu köydedir. Bozüyük ilçesine 9 km mesafede, geçim kaynağı ticaret ve hayvancılıktır (Kurulay, 2004: 240).

Savaş Birliği 5'inci Bölük 1'inci Takım Komutanlığında avcı eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Piyade Er Selim Arı halen Bozüyük'te ikamet etmektedir (DABOGD; BASPİM; BŞGD; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Mustafa Alp:1932 doğumlu Osman oğlu Mustafa Alp, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Müzeyyen köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 70'inci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 11'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 2'nci Bölük Komutanlığında avcı eri olarak görev yapan Piyade Er Mustafa Alp, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DABOGD; BASPİM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Hakkı Algın:1931 doğumlu olan Abdurrahman oğlu Hakkı Algın, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Devlez⁶¹ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 21 Temmuz 1952 tarihinde Sivas 12'nci Tümen 34'üncü Piyade Alayı 9'uncu Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği İnzibat Bölük Komutanlığında görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan 21 Eylül 1954 tarihinde terhis edilmiştir. Piyade Çavuş Hakkı Algın 26 Kasım 2006 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Haşim Bıyıklı:1932 doğumlu olan Haşim oğlu Haşim Bıyıklı, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Kasımpaşa mahallesindedir. İlkokul mezunudur. İlk olarak 14 Kasım 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Topçu Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında numara eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Topçu Er Haşim Bıyıklı 4 Haziran 1990 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD; BNM; BASPİM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

---

⁶¹ Halkı Bulgaristan göçmenidir. Bozüyük ilçesine 45 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir orman köyüdür.

Mehmet Çavdar:1932 doğumlu Şakir oğlu Mehmet Çavdar, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 197'nci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 12'nci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Karışık Depo Bölük Komutanlığında avcı eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Piyade Er Mehmet Çavdar 8 Ağustos 1957 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Zülfü Çelik:1932 doğumlu olan Hasan oğlu Zülfü Çelik, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Devlez köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında telli işletmeni olarak görev yapan Topçu Er Zülfü Çelik, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DABOGD; BASPİM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Kazım Duran:1932 doğumlu olan Ali oğlu Kazım Duran, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Müzeyyen köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 46'nci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 9'uncu Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 2'inci Bölük Komutanlığında avcı eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Piyade Er Kazım Duran 28 Ağustos 1996 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD; BASPİM; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Sabri Eşmeli:1931 doğumlu olan Osman oğlu Sabri Eşmeli, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Çokçapınar⁶² köyündendir. Asıl mesleği amelelik olup ilkokul 4'ten terktir. İlk olarak 21 Temmuz 1952 tarihinde Sivas 12'nci Tümen 12'nci Motorlu Topçu Alayı 1'inci Tabur Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Havan Bölük Komutanlığında görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Piyade Er

---

⁶² Bozüyük ilçesine 23 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür.

Sabri Eşmeli 4 Şubat 2011 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD; BNM; BASPİM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Hüseyin Konya:1932 doğumlu olan Yusuf oğlu Hüseyin Konya, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında numara eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Topçu Er Hüseyin Konya 11 Nisan 1985 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Selim Kısa:1932 doğumlu olan Mehmet oğlu Selim Kısa, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Ketenlik⁶³köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde 197'nci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 9'uncu Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Depo Bölük Komutanlığında avcı eri olarak görev yapan Piyade Er Selim Kısa, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DABOGD; BASPİM; BŞGD; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Mehmet Kızık:1932 doğumlu Ali oğlu Mehmet Kızık, Bilecik'in Bozüyük ilçesindedir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 9 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 70'inci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 11'inci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 1'inci Bölük Komutanlığında görev yapan Piyade Er Mehmet Kızık, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DABOGD).

Ahmet Köse:1932 doğumlu olan Mustafa oğlu Ahmet Köse, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Kandilli⁶⁴ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 197'nci Piyade Alayı 3'üncü

⁶³ Bozüyük ilçesine 45 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür.

⁶⁴ Halkı 93 Harbi esnasında Bulgaristan'dan göçmenidir. Çerkez kökenli Süleyman Sırrı Bey'in çiftliği satın alınarak kurulmuştur. Köyün batı tarafında tepede bir kale kalıntıları vardır (Agrilium). Romalılardan kalma olduğu sanılmaktadır. İnegöl Tekfuru ile savaşırken şehit düşen Savcı Bey'in anısına bir çamın dallarına kandiller asılmış bu nedenle köye Kandilli denilmektedir. Bozüyük ilçesine 15 km mesafededir. Geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır (Kurulay, 2004: 240).

Tabur 12'nci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Depo Bölük Komutanlığında avcı eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Piyade Er Ahmet Köse 18 Ocak 2005 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD; BASPİM; BŞGD; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Mustafa Portakal:1932 doğumlu Ahmet oğlu Mustafa Portakal, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Karaağaç köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında numara eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Topçu Er Mustafa Portakal 31 Ekim 1972 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Sabri Poyraz:1932 doğumlu Mustafa oğlu Sabri Poyraz, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Kandilli köyündendir. Asıl mesleği demircilik olup ilkokul 3'ten terktir. İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında telsiz işletmeni olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Topçu Er Sabri Poyraz halen Bozüyük Kandilli köyünde ikamet etmektedir (DABOGD; BASPİM; BŞGD; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

M. Ali Taştekin:1932 doğumlu olan Halil oğlu M. Ali Taştekin, Bilecik'in Bozüyük ilçesi İsmetpaşa mahallesindedir. Asıl mesleği rençberlik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde 12'nci Tümen 34'üncü Piyade Alayı 1'inci Tabur Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Havan Bölük Komutanlığında havan numara eri olarak görev yapan Piyade Er M. Ali Taştekin, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DABOGD).

Ahmet Terlemez:1931 doğumlu olan Ali oğlu Ahmet Terlemez, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Çarşı mahallesindedir. Asıl mesleği çiftçilik olup ilkokul 4'ten terktir. İlk olarak 13 Temmuz 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay

Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında numara eri olarak görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Topçu Er Ahmet Terlemez 14 Ekim 2007 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD; BASPİM; BŞGD; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Bekir Serdar Tilkici:1932 doğumlu olan Musa oğlu Bekir Serdar, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Yeni mahalledendir. Asıl mesleği çiftçilik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde Sivas 12'nci Tümen 34'üncü Piyade Alay Komutanlığından Kore Türk Savaş Birliği için 10'uncu Tümene tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Motorlu Keşif Takım Komutanlığında avcı eri olarak görev yapan Piyade Er Bekir Serdar, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DABOGD).

Şükrü Yalçın:1932 doğumlu olan Raşit oğlu Şükrü Yalçın, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Ketenlik köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde Sivas 12'nci Tümen 34'üncü Piyade Alay Komutanlığından Kore Türk Savaş Birliği için 10'uncu Tümene tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Motorlu Keşif Takım Komutanlığında cephaneri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Piyade Er Şükrü Yalçın halen Kütahya'da ikamet etmektedir (DABOGD; BASPİM; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Hilmi Yapışkan:1932 doğumlu olan Ali oğlu Hilmi Yapışkan, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Poyra⁶⁵ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında numara eri olarak görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Topçu Er Hilmi Yapışkan 12 Şubat 1971 tarihinde vefat etmiştir (DABOGD, BNM).

Mustafa Yavuz:1932 doğumlu olan Numan oğlu Mustafa Yavuz, Bilecik'in Bozüyük ilçesi Esnemez köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 3'ten terktir.

---

⁶⁵ Halkı, 93 harbiyle göç eden Çerkezler ve Balkan Türkleri oluşturur. Bozüyük'ün ormanı olmayan iki köyünden biridir. Bozüyük ilçesine 14 km mesafede, geçim kaynağı tarım, hayvancılık ve çevredeki fabrikalardır (Kurulay, 2004: 241).

İlk olarak 11 Kasım 1952 tarihinde Bayburt 48'inci Tümen 48'inci Topçu Alay Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Topçu Taburu 3'üncü Batarya Komutanlığında numara eri olarak görev yapan Topçu Er Mustafa Yavuz, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DABOGD; BASPİM; BŞGD; Sarıkoyuncu, 2011: 227).

Mehmet Özen:1932 doğumlu olan Yusuf oğlu Mehmet Özen, Bilecik'in Pazaryeri ilçesi Sarıdayı⁶⁶ köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul 4'ten terktir. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 197'nci Piyade Alayı 3'üncü Tabur 12'nci Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 4'üncü Bölük Komutanlığında görev yapan Piyade Er Mehmet Özen, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir (DAPGD; Kore Gazisi Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj).

Murat Uzun:1932 doğumlu olan Nasuh oğlu Murt Uzun, Bilecik'in Pazaryeri ilçesi Yüzbaşı mahallesindedir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 1'inci Bölük Komutanlığında görev yapmış olup Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Murat Uzun 18 Şubat 2008 tarihinde vefat etmiştir (DAPGD; BŞGD; BASPİM; BNM; Kore Gazisi Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj).

Şaban Çam:1932 doğumlu olan Recep oğlu Şaban Çam, Bilecik'in Pazaryeri ilçesi Arapdede köyündendir. Asıl mesleği rençberlik olup ilkokul mezunudur. İlk olarak 2 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Ordu donatım Bölük Komutanlığında görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Şaban Çam 12 Temmuz 1996 tarihinde vefat etmiştir (DAPGD; BŞGD; BASPİM; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 228; Kore Gazisi Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj).

---

⁶⁶ Köyü Bulgaristan'ın Deliorman bölgesinden gelen halk kurmuştur. Pazaryeri ilçesine 12 km mesafede olup, geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır.

Mehmet Şahin:1932 doğumlu olan Şevki oğlu Mehmet Şahin, Bilecik'in Pazaryeri ilçesi Dülgeroğlu⁶⁷ köyündendir. Asıl mesleği çiftçilik olup tahsili yoktur. İlk olarak 6 Kasım 1952 tarihinde İzmit 23'üncü Tümen 46'ncı Piyade Alayı 3'üncü Tabur 9'uncu Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 4'üncü Bölük Komutanlığında görev yapmış, K.K.K. Merkez Harekât Başkanlığının 1952 tarihli emirleri ile askerlik hizmet süresi 26 aya çıkarılmış olduğundan Ocak 1955 tarihinde terhis edilmiştir. Mehmet Şahin 1 Eylül 2014 tarihinde vefat etmiştir (DAPGD; BASPİM; BNM; Sarıkoyuncu, 2011: 227; Kore Gazisi Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj).

Halil Yumuk:1932 doğumlu olan Fazlı oğlu Halil Yumuk, Bilecik'in Gölpazarı ilçesi Kavak⁶⁸ köyündendir. Asıl mesleği çiftçiliktir. İlk olarak 22 Ekim 1952 tarihinde Selimiye 8'inci Tümen 53'üncü Piyade Alayı 3'üncü Tabur Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği 1'inci Tabur 1'inci Bölük Komutanlığında avcı eri olarak görev yapmış, askerlik hizmet sürelerinin İcra Vekilleri Heyetinin 1 Haziran 1954 tarihli karar ile 26 aya çıkarılmış olduğundan 23 Aralık 1954 tarihinde terhis edilmiştir. Piyade Er Halil Yumuk 17 Haziran 2007 tarihinde vefat etmiştir (DAGGD, BNM).

Necdet Bozkurt:1929 doğumlu olan Mustafa oğlu Necdet Bozkurt, Bilecik'in Osmaneli ilçesi Camicedit mahallesindedir. Kore Türk Savaş Birliğinde subay olarak görev yapan Necdet Bozkurt, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Personel sınıfı Tuğgeneral rütbesiyle emekliliğe ayrılmıştır. Halen İstanbul Maltepe'de ikamet etmektedir (DAOGD; BŞGD; BASPİM; BNM; Kore Gazisi Salim Uysal ile 7 Eylül 2015 tarihinde yapılan röportaj).

Hıfzı Tüzün:1932 doğumlu olan Osman oğlu Hıfzı Tüzün, Bilecik'in Osmaneli ilçesi Camicedit mahallesindedir. Piyade Okulu Öğrenci ve Kursiyer Komutanlığı tarafından 1952 tarihinde gedikli çavuşluğu naspedilmiştir. Kore Türk Savaş

---

⁶⁷ Köyün eski ismi olan "Gölcük", köyde bulunan gölden gelmektedir. Gölün bulunduğu yer soğuk olduğu için köy başka bir alana taşınmış ve adı Dülgeroğlu köyü olmuştur. Köyün kurucuları bugünkü Bulgaristan'ın Silistre Vilayetine Bağlı olan Tutrakın Kasabasının Bizim dilimizle Asvat Köy "Şimdiki adı Glavanitsa" olan köy ve civar köylerden 93 harbi denilen Osmanlı-Rus harbi sonrası gelenlerdir. Pazaryeri ilçesine 11 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür.

⁶⁸ Muratlar, Bağışlar, Yağcılar, Şıhlar ve Ormancılar mahallelerinin birleşmesinden oluşan bir köy olup Kavak adında bir yerleşim mevcut değildir. Gölpazarı ilçesine 16 km mesafede, geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan bir köydür (Gölpazarı Kaymakamlığı, 2008: 63).

Birliğinde astsubay olarak görev yapan Hıfzı Tüzün Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. 1971 tarihinde Hava Kıdemli Başçavuş olarak emekliliğe ayrılmış, halen Osmaneli’de ikamet etmektedir (DAOGD; BŞGD; BASPİM; BNM; Kore Gazisi Salim Uysal ile 7 Eylül 2015 tarihinde yapılan röportaj).

Halit Nuri Tungüt:1930 doğumlu olan Mehmet İhsan oğlu Halit Nuri Tungüt, Bilecik’in Söğüt ilçesi Kayhan köyündendir. Asıl mesleği gazetecilik olup yüksek ticaret mezunudur. 15 Kasım 1952 tarihinde Yedek Subay Okulunda kurs görmüştür. Nisan 1953 tarihinden itibaren Yedek Teğmenliğe yükselmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Karışık Depo Komutanlığında görev yapan Piyade Teğmen Halit Nuri Tungüt, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür (DASGD).

Mehmet Zeki Karakaş:1931 doğumlu olan Halil oğlu Mehmet Zeki Karakaş, Bilecik’in İnhisar ilçesindedir. Asıl mesleği şoför muavinliği olup ilkokul 5’ten terktir. İlk olarak 22 Temmuz 1952 tarihinde 51’inci Tümen Oto Bölük Komutanlığına tertip edilmiştir. Kore Türk Savaş Birliği Oto Bölük Komutanlığında şoför olarak görev yapmış, Ağustos 1954 tarihinde yurda dönmüştür. Ulaştırma Çavuş Mehmet Zeki Karakaş 21 Eylül 1978 tarihinde vefat etmiştir (DASGD, BNM).

3.5.2. 4’üncü Tugaydaki Bileciklilerin İstatistikî Bilgileri

4’üncü Tugaydaki otuz sekiz askerimizin % 79’u 1932 doğumludur. Tahsil durumları, bir kişi harp okulu mezunu, bir kişi astsubay okulu mezunu, bir kişi yüksekokul mezunu, % 32’si okuma-yazma bilmiyor, % 18’i ilkokul mezunu, % 37’si ise ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmişlerdir. Mesleklerine gelince, bir kişi subay, bir kişi astsubay, % 42’si rençber, % 29’u çiftçi, geri kalanlar ise şoför, demirci, terzi, amele, gazeteci ve marangozdur. Kore Türk Savaş Birliği’nde gazilerin % 63’ü Piyade, % 26’sı Topçu, % 11’i de diğer sınıflarda görev yapmıştır. 4 Ağustos 1954’te yurda dönmeye başlayan 4’üncü Tugay yerini 5’inci Tugaya bırakmıştır.

3.6. KORE'DE ATEŞKESİN İLANI, TÜRK TUGAYLARININ KAYIPLARI VE KORE'YE GİDEN DİĞER BİRLİKLER

3.6.1. Ateşkesin İlanı

Temmuz ayından itibaren gazetelerde mütareke yapılmasına dair haberler çıkmaya başlamıştı. Nitekim Bilecik'te çıkmakta olan Doğruyol gazetesi de mütarekeye dair haberleri birinci sayfadan vermeye başlamıştı. Haberde; Amerika ile Güney Kore arasında anlaşmaya varıldığı dedikodularının yayılması nedeniyle Kore hattında çarpışmaların kesildiği bilgisi verilmişti (Bilecik Doğruyol gazetesi, 13 Temmuz 1953: 1-3). Gazetenin 18 Temmuz tarihli haberinde ise “Kore’de mütareke teferruatı hazırlanıyor” başlığıyla barışın yaklaşmakta olduğu görülüyordu (Bilecik Doğruyol gazetesi, 18 Temmuz 1953: 2).

27 Temmuz 1953'te savaşı sona erdiren ateşkes Punmunjom'da imzalandı (Stewart, 2005: 246). BM Komutanlığı adına Korgeneral Harrison görev alırken, Kuzey Kore'yi Nam İl temsil etti. Kuzey ve Güney Kore arasındaki sınır yine 38. Paralel olarak kabul edildi (Ünalp, 2013: 58). Bu ateşkeske göre her iki tarafta Kore'ye askeri takviye, silah ve malzeme yardımı, hava harekatı yapmayacaktı. Ayrıca işgal ettikleri mevzilerin ikişer km. gerisine çekilinecek, barış için 9 ay sonra Cenevre'de toplanılacaktı. Bu toplantı olmuşsa da bir sonuç alınamadı (Genelkurmay Başkanlığı, 1959: 84).

Ateşkes imzalandığında 4'üncü Kore Tugayı'nın bir kısmı Kore'ye ayak basmış, bir kısmı henüz yolda idi (Doğramacı ve Yıldız, 2014: 562).

Ateşkes imzalandıktan bir saat sonra Beyaz Saraydaki odasından açıklama yapan Başkan Eisenhower özetle, BM'nin gerçekleştirdiği ilk askeri müdahalenin başarıyla sonuçlandığından, hür milletlerin doğusuyla batısıyla asil bir dava için birleştiğini söylemiş ama her zaman tetikte olunması gerektiğinden bahsetmişti. Ardından söz alan Dışişleri Bakanı FosterDulles de anlaşmanın imzalanmasının BM'nin prensiplerine olan sadakatinin eseri olduğunu ifade ederek mütareke sürecini değerlendirmişlerdi (BCA. D:S4/ F:30.1.0.0/ G: 132.857.6.1-3).

3.6.2. Türk Tugayların Kayıpları

Üç yıl süren bu savaşta 220.000 Güney Kore askeri, 1 milyon sivil ölmüş, 5 milyon kişi de evsiz kalmıştır. BM ordusunun kaybı ise 94.000 kişidir (Genç, 2015: 38). Türk Tugaylarına gelince üç kafiilde 14.936 asker savaşmıştır. Toplam dört Tugayda 728 şehit, 2147 yaralı, 175 kayıp vermiş, 234 kişi de esir düşmüştü (Atalay, 2013: 44). Şehitlerin 462'si Kore Pusan şehitliğinde yatmaktadır (Denizli, 2010: 303).

3.6.3. Kore'ye Giden Diğer Birlikler

Kore Savaşı sona erdikten sonra, halen nihai bir barış antlaşması olmadığından bir süre daha Türk Birlikleri gelişebilecek yeni durumlar için Kore'de görev aldı. 1960 yılına kadar Tugay kuvvetinde, 1966 yılına kadar bölük, 1971'e kadar da sembolik olarak bir şeref kıtası görevlendirildi.

Tablo 7: Kore'ye Giden Diğer Birlikler:

DEĞİŞTİRME TUGAYLARININ KORE'YE GİDİŞ VE DÖNÜŞ TARİHLERİ			
Birlik	Komutan İsmi	Gidiş Tarihi	Dönüş Tarihi
1'inci Tugay	Tuğg. Tahsin Yazıcı	25 Eylül 1950	14 Ağustos 1951
2'nci Tugay	Tuğg. Namık Ergüç	5 Haziran 1951	7 Ağustos 1952
3'üncü Tugay	Alb. Sırrı Acar	9 Haziran 1952 29 Temmuz 1952	27 Ağustos 1953 4 Eylül 1953 7 Eylül 1953
4'üncü Tugay	Tuğg. Kemal Akkurt	12 Haziran 1953 5 Temmuz 1953 17 Temmuz 1953	4 Ağustos 1954 17 Ağustos 1954
5'inci Tugay	Tuğg. Mete Yurdakul	10 Haziran 1954 17 Haziran 1954	11 Ağustos 1955 15 Ağustos 1955
6'ncı Tugay	Tuğg. Hilmi Giray	11 Haziran 1955 17 Haziran 1955	9 Ağustos 1956 14 Ağustos 1956
7'nci Tugay	Tuğg. Cemil Uluçevik	10 Haziran 1956 17 Haziran 1956	14 Ağustos 1957 17 Ağustos 1957
8'inci Tugay	Tuğg. Niyazi Çelik	10 Haziran 1957 15 Haziran 1957	7 Ağustos 1958 14 Ağustos 1958

9'uncu Tugay	Tuğg. Rasim Atakan	7 Haziran 1958 18 Haziran 1958	13 Ağustos 1959 21 Ağustos 1959
10'uncu Tugay	Tuğg. Fahrettin Öngör	16 Haziran 1959 26 Haziran 1959	8 Ağustos 1960 17 Ağustos 1960
11'inci Kore Birliği	P.Bnb. Faruk Polat	15 Haziran 1960	17 Temmuz 1961
12'nci Kore Birliği	P.Bnb. Hadi Özgün	5 Temmuz 1961	16 Temmuz 1962
13'üncü Kore Birliği	P.Bnb. Mehmet Polatlı	2 Temmuz 1962	12 Temmuz 1963
14'üncü Kore Birliği	Kur.Bnb.Cemil Kılıçaslan	8 Temmuz 1963	6 Temmuz 1964
15'inci Kore Birliği	Kur.Bnb. Esat Otru	30 Haziran 1964	10 Temmuz 1965
16'ncı Kore Birliği	Kur.Bnb. Cengiz Arpağ	5 Temmuz 1965	15 Temmuz 1966
1'inci Şeref Kıtası	P.Asb.Bçvş. Köksal Keleş	26 Temmuz 1966	8 Haziran 1967
2'nci Şeref Kıtası	P.Asb.Bçvş.Mazlum Dursun	6 Haziran 1967	6 Haziran 1968
3'üncü Şeref Kıtası	Asb.Bçvş. Ali Teke	24 Temmuz 1968	12 Temmuz 1969
4'üncü Şeref Kıtası	Asb.Bçvş. Ahmet Çavuşoğlu	19 Temmuz 1969	12 Temmuz 1970
5'inci Şeref Kıtası	P.Asb.Üçvş. İlhan Bakan	9 Temmuz 1970	30 Haziran 1971

Kaynak: Denizli, 2010: 304; ATASE,2012: 116-118; Genç, 2015: 39.

SONUÇ

Üç yıl süren Kore Savaşı sonunda sınırlarda önemli bir değişiklik olmamıştır. Fakat her iki tarafta da pek çok insan ve maddi kayba sebep olmuştur. BM ve Güney Kore toplam 1 milyon 300.000 kayıp verirken, Kuzey Kore ve müttefikleri 1 buçuk milyon kayıp vermiştir.

Kore Savaşını birçok ilklerin savaşı olarak da hatırlayabiliriz. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan iki süper gücün (ABD ve SSCB), “ Soğuk Savaş Dönemi” dediğimiz 1990'lı yıllara kadar süren mücadelesinin ilk sıcak çatışma alanıdır. BM Güvenlik Konseyi'nin kurulduğundan beri askeri tedbirler aldığı ilk olaydır. Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin kendi sınırları dışında ve yabancı ülkelerin silahlı kuvvetleriyle birlikte askeri harekâta katıldığı ilk olaydır. Ayrıca Türkiye ABD'den sonra Kore'ye ilk askeri birlik gönderme kararı alan ülke olmuştur. Bu birliğin içinde de dört değiştirme tugayı ile 114 tane Bilecik ve ilçelerinden asker görev almıştır.

Tugay savaş boyunca on dört muharebeye girmiş, başarılı muharebeler yapmış ve bu muharebelerden özellikle, Kunuri, Kumyangjang-ni, Wegas ve Yeditepe muharebelerindeki büyük başarıları ile Kore savaşının sonucunu Güney Kore lehine değiştiren çok önemli başarılar göstermişlerdir.

Türk Tugayları arasında en çok zayıyat 1'inci Tugayda verilmiştir. Bilecik'in tek şehidi olan Topçu Çavuş Hasan Hüseyin Erkek de bu tugayda görev yapmıştır. Kore'de yaşamını yitiren şehitlerin bir kısmı 2'nci Tugayın alay komutanı olan Piyade Albay Nuri Pamir de dahil olmak üzere, Seul-Pusan kasabası yakınlarındaki Tanggok Mezarlığı içinde bulunan Pusan Şehitliği'nde yatmaktadır.

Bilecik Gazilerini ilçe ilçe değerlendirdiğimizde; Bilecik merkezden toplam 4 Tugayda 14 kişi Kore Savaşı'na katılmıştır. Bunların % 36'sı 1929 doğumlu, % 21'i 1930 doğumlu, % 29'u 1931 doğumlu, % 14'ü ise 1932 doğumludur. Tahsil durumları düşük olan bu gazilerin % 29'u ilkokul mezunu, okuma-yazma bilmeyen oranı ise % 21'dir. Mesleklerine gelince % 57'si rençber olarak çalışmakta, % 21'i çiftçi, geri kalanı da şoför ve şoför muavini. Kore Türk Savaş Birliği'nde gazilerin % 79'u Piyade, % 14'ü Topçu, % 7'si ise diğer sınıflarda görev yapmıştır.

Bozüyük ilçesinden toplam 4 Tugayda 65 kişi Kore Savaşı'na katılmıştır. Bunların bir tanesi 1927 doğumlu, % 54'ü 1929 doğumlu, % 3'ü 1930 doğumlu, % 8'i 1931 doğumlu, % 34'ü 1932 doğumludur. Tahsil durumları, bir kişi fakülte terk, % 20'si ilkokul mezunu, % 21'i okuma-yazma bilmeyen, % 57'si ise ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmiştir. Mesleklerine gelince % 18'i rençber olarak çalışmakta, % 49'u çiftçi, % 5'i demirci, % 3'ü nalbant, % 3'ü terzi, % 3'ü şoför ve şoför muavini, birer tane de kasap, berber, marangoz, kunduracı ve amele vardır. Gazilerin % 32'si Piyade, % 49'u Topçu, % 8'i Sıhhiyeci, % 5'i Muhabereci, % 6'sı da diğer sınıflarda görev yapmıştır.

Pazaryeri ilçesinden toplam 4 Tugayda 7 kişi Kore Savaşı'na katılmıştır. Bunların % 43'ü 1929 doğumlu, % 57'si 1932 doğumludur. Tahsil durumları, % 14'ü ilkokul mezunu, % 21'ü okuma-yazma bilmeyen, geri kalanı ise ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmiştir. Mesleklerine gelince ikisi rençber, dördü çiftçi, birinin mesleği tespit edilememiştir. Kore Türk Savaş Birliği'nde gazilerin % 71'i Piyade, diğerlerinin biri Topçu, biri de Ordudonatım olarak görev yapmıştır.

Söğüt ilçesinden toplam 4 Tugayda 11 kişi Kore Savaşı'na katılmıştır. Bunların bir tanesi 1330 (1914) doğumlu, bir tanesi 1928 doğumlu, % 36'sı 1929 doğumlu, % 45'i 1930 doğumludur. Tahsil durumları, bir kişi yüksekokul mezunu, iki kişi Astsubay okulu mezunu, biri okuma-yazma bilmeyen, diğerleri ise ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmişlerdir. Mesleklerine gelince biri gazeteci, ikisi astsubay, diğerleri de rençberdir. Gazilerin % 55'i Piyade, % 18'i Topçu, diğerlerinin biri Muhabere, biri Ulaştırma, biri de İstihkâm olarak görev yapmıştır.

Osmaneli ilçesinden toplam 4 Tugayda 6 kişi Kore Savaşı'na katılmıştır. Bunların dördü astsubay, biri subay ve biri de erdir. Gaziler 1, 2 ve 4'üncü Tugaylarda görev yapmışlardır. En çok profesyonel asker bu ilçeden çıkmıştır. Bunlardan Necdet Bozkurt Tuğgeneralliğe kadar yükselmiş ve 1986 yılında emekli olmuştur.

Gölpazarı ilçesinden toplam 4 Tugayda 8 kişi Kore Savaşı'na katılmıştır. Bunlardan bir tanesi 1928, bir tanesi 1932 doğumlu, % 38'i 1930 doğumlu, diğer % 38'i de 1931 doğumludur. Tahsil durumları, bir astsubay okulu, bir okuma-yazma bilmeyen dışında diğerleri ilkokulu çeşitli sınıflarda terk etmişlerdir. Mesleklerine gelince biri

astsubay, biri şoför muavini, diğçerleri çiftçidir. Kore Türk Savaş Birliğı'nde gazilerin % 50'si Piyade, diğçerleri de Topçu ve Sıhhiye olarak görev yapmıştır.

İnhisar İlçesinden iki kişi, Yenipazar İlçesinden bir kişi Kore'ye katılmış, bilgileri yukarıdadır.

Kore Savaşı'na Türkiye'nin katılması, Türkiye'nin NATO'ya alınmasında olumlu etki yapmıştır.

Kore'de Türk askeri hem savaşmış hem de oradaki savaş mağduru Koreli çocuklara yardım elini uzatmıştır. Kore'de yetim çocukların bir bölümü tugay tarafından toplanarak, yetiştirilmeye çalışılmış ve Suwon'da "Ankara Yetimhanesi" adını alan bir okul kurulmuştur. Türk askeri bu yönüyle de Kore halkının dimağında Türk Milletine karşı halen devam eden derin saygı, sevgi ve ebedi Türk-Kore dostluğunu oluşturmuştur.

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri:

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü / Bilecik
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-1-0-0_102-630-6-(1-4)
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-1-0-0_126-813-4-1
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-1-0-0_132-857-6-(1-3)
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-1-0-0_17-98-34-(1-29)
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-1-0-0_5-26-29-(1-3)
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-11-1-0_227-38-4-(1-3)
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-11-1-0_236-4-15-(1-3)
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_120-57-16
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_124-100-18
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_125-40-9
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_125-42-6
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_126-49-2
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_129-55-6
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_131-30-4
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_132-56-19
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 30-18-1-2_134-98-10
Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi 490-1-0-0_204-812-1-(1-92)
Bilecik Nüfus Müdürlüğü
Celal Devecioğlu Arşivi Bilecik Gazileri Dosyası
Celal Devecioğlu Arşivi Bozüyük Gazileri Dosyası
Celal Devecioğlu Arşivi Gölpaazarı Gazileri Dosyası
Celal Devecioğlu Arşivi İnhisar Gazileri Dosyası
Celal Devecioğlu Arşivi Osmaneli Gazileri Dosyası
Celal Devecioğlu Arşivi Pazaryeri Gazileri Dosyası
Celal Devecioğlu Arşivi Söğüt Gazileri Dosyası
Celal Devecioğlu Arşivi Yenipazar Gazileri Dosyası
Şehit Aileleri ve Gaziler Derneği / Bilecik
T.C. Bilecik Valiliği

Belgeseller:

Kutup Yıldızı “Kore Savaşı’nın 50. Yıldönümü”, *TRT Belgesel*, Yayınlanma Tarihi 25 Haziran 2000.

Mümtaz Birlik “Kore Savaşının Son Tanıkları”,*TRT Belgesel*, Yayınlanma Tarihi 14 Ocak 2013.

Unutulan Savaş Kore Belgeseli, *TRT Belgesel*, Yayınlanma Tarihi 3 Mart 2013.

Sürelî Yayınlar:

Akşam Gazetesi

Bilecik Doğruyol Gazetesi

Bilecik Ertuğrul Gazetesi

Cumhuriyet Gazetesi

İleri Bilecik Gazetesi

Lowell Sunday Sun

The Cedar Rapids Gazette

The Lima News

The Post- Standart

Ulus Gazetesi

Wallah Wallah Union Bulletin

Yeni İstanbul Gazetesi

Zafer Gazetesi

TBMM Z.C. 30 Haziran 1950

TBMM Z.C. 1 Kasım 1950

TBMM Z.C. 27 Kasım 1950

TBMM Z.C. 1 Aralık 1950

TBMM Z.C. 4 Aralık 1950

TBMM Z.C. 6 Aralık 1950

TBMM Z.C. 11 Aralık 1950

TBMM Z.C. 24 Ocak 1951

TBMM Z.C. 23 Şubat 1951

TBMM Z.C. 24 Şubat 1951

TBMM Z.C. 27 Şubat 1951

TBMM Z.C. 8 Haziran 1951
TBMM Z.C. 11 Temmuz 1951
TBMM Z.C. 30 Kasım 1951
TBMM Z.C. 11 Ocak 1952
TBMM Z.C. 24 Ocak 1952
TBMM Z.C. 26 Mart 1952
TBMM Z.C. 28 Kasım 1952
TBMM Z.C. 5 Ocak 1953
TBMM Z.C. 16 Kasım 1953

Kitap, Makale ve Tezler:

- Arıkan, R., Tünel, Ş.A. (2013), *Bilecik Gezi Rehberi*, Bilecik Valiliği: Bilecik.
- Armaoğlu, Fahir (1988), *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1980)*, Timaş Yayınları: İstanbul.
- Aşa, Hasan Hamdi (2012), “Mehmet Günenç Topçu Ütgm. (1943-54)”, *Kara Kuvvetleri Dergisi*, K.K. Basımevi Müdürlüğü, sayı:37, ss.3-5, Ankara.
- Atalay, Ahmet (2013), *1950–1953 Kore Savaşı'nda Türk Zayıfatı*, Çizgi Kitabevi: Konya.
- Atatürk, Mustafa Kemal (2013), *Nutuk* (Der. M. Ali Ayyıldız), Dördüncü basım, İtalik Kitapları, Ankara, Cumhuriyet Halk Partisi 2. Kurultayı, (1927).
- Bilecik İl Özel İdaresi (2011), *Bilecik Gezi Rehberi*, Bilecik.
- Bilecik Valiliği (2004), *İl Yıllığı*, Bilecik.
- Bilgin, Taner (2015), *Milli Mücadele Döneminde Bilecik*, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Yayınları: Bilecik.
- Chang-II, Ohn (2010), “ The Causes of The Korean War, 1950-1953”, *International Journal of Korean Studies*, Vol. XIV, No.2,pp. 19-44.
- Demiryürek, Halim (2015), *Ertuğrul Sancağı (1900-1918)*, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Yayınları: Bilecik.
- Denizli, Ali (1994), *Kore Harbinde Türk Tugayları*, Genelkurmay Başkanlığı: Ankara.
- Denizli, Ali (2010), *Kore Savaşı Uzaktaki Kahramanlar ve Zaferleri*, Başlık Yayınları: İstanbul.

Doğramacı, H., Yıldız Ö. (2014), “Muğla-Milas Kore Gazilerinin Anıları Işığında Kore Savaşı Üzerine Bir Değerlendirme”, *Tarih Okulu Dergisi*, Yıl 7, sayı XVII, ss. 545-570.

Dora, Celal (1963), *Kore Savaşında Türkler*, İsmail Akgün Matbaası: İstanbul.

Ekici, C., Uygun, D. (2010), *Kuruluş ve Kurtuluş Şehri Bilecik*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı: Ankara.

Elmas, Ahmet (2004), “*Kore Savaşında Türk Ordusu*” Yüksek Lisans Tezi, 9 Eylül Üniversitesi Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, İzmir.

Fanning, Anne Katherine (1993), *Turkish Military in The Korean War*, Master of Arts, Texas Tech University, Texas.

Genç, İsmihan (Nisan 2015), “Kore Savaşında Kahraman Türk Askerleri”, *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, ATASE yayınları, Sayı: 424, ss.30-39, Ankara.

Genelkurmay Başkanlığı (1992), *Kore Savaşı Şehitlerinin Biyografileri*, Genelkurmay Basımevi: Ankara.

Genelkurmay Başkanlığı (2012), *Kore’de Türk Muharebeleri*, ATASE Yayınları: Ankara.

Gökmen, Ertan (2016), “Kore Savaşı Sonrası Türkiye-Kore Arasındaki Sosyokültürel ve Akademik İlişkiler” *Ateşkesin 60. Yıldönümünde Kore Savaşı*, ATASE Yayınları, ss.37-53, Ankara.

Gölpazarı Kaymakamlığı (2008), *Göl-Flanoz’dan Gölpazarı’na*, www.golpazarı.gov.tr: Bilecik

Gül Tülay (Kış 2014), “Ulusal Basında Türkiye’nin Kore’ye Asker Gönderme Kararı”, *Belgi Dergisi*, sayı:7, ss.871-879.

Harb Tarihi Dairesi (1959), *Kore Harbi’nde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Muharebeleri (1950–1953)*, Erkân-ı Harbi Umumi Basımevi, Ankara.

Kongar, Emre (2006), *Tarihimizle Yüzleşmek*, Remzi Kitabevi: İstanbul.

Öksüz, F., Akbaş H. (2009), *Bilecik’te Kuva-yı Milliye*, Bilecik Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü: Bilecik.

Özge, Tuzcu (2014), “Kunuri Muharebelerinde Bir Gazi Refik Özberber”, *Academia*.

Paik, Sang-Ki (2016), “Kore Savaşı Anıları”, *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, ATASE yayınları, sayı:427, ss.20-27, Ankara.

Pamir, Puna, Çiftçi, Erhan (2014), *316 Gün “Küçük Kartal’ın Kore Günlüğü”*, Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

- Sarıkoçuncu, Ali (2009), *Milli Mücadelede Söğüt ve Çevresi*, Ertuğrul Gazi'yi Anma ve Söğüt Şenlikleri Vakfı: Söğüt.
- Sarıkoçuncu, Ali (2011), *Milli Mücadelede Bozüyük ve Atatürk'ün Bozüyük'ü Ziyaretleri*, Bozüyük Ticaret ve Sanayi Odası: Eskişehir.
- Söğüt Kaymakamlığı (2005), *Kuruluş ve Kurtuluşun Beşiği Ertuğrul Gazi Ocağı*, Söğüt Kaymakamlığı: Söğüt.
- Stewart, Richard W (2005), "The Korea War 1950-1953", *American Military History Volume II The United States Army in a Global Era 1917-2003*, U.S. Army Center of Military History: Washington D.C.
- Sunalp, Turgut (1954), *Kore Harbi*, Harp Akademileri Yayınları: İstanbul.
- Tatar, İlknur (2004), "*Kore Savaşı ve Dönem Siyasetinin Ulusal Basına Yansımaları*", Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Ana Bilim Dalı, Bursa.
- Toker, Hülya (2010), "Kore Savaşı'nda Bir Türk Tugayı", *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, ATASE yayınları, sayı:405, ss.72-91, Ankara.
- Ülgen, Erol (2007), "Bir Kore Şehidimiz ve Ardından Yazılanlar", *TÜBAR*, sayı: XXII, ss.203-215.
- Ülkü, Feyzullah Sacit (1951), *Kore Mucizesi ve Şehidin Sesi*, Ülkü Basımevi: İstanbul.
- Ünalp, F. Rezzan (2016), "Kore Savaşı (1950-53)", *Ateşkesin 60. Yıldönümünde Kore Savaşı*, ATASE Yayınları, ss.1-12, Ankara.
- Ünalp, F. Rezzan (2013), "Sabah Sessizliği Ülkesi Kore Cumhuriyeti", *Silahlı Kuvvetler Dergisi*, ATASE yayınları, sayı:415, ss.40-65, Ankara.
- www.muharipgaziler.org.tr.
- Yalta, Bahtiyar (2005), *Kunu-ri Muharebeleri ve Geri Çekilmeler (26.IX.1950-24.I.1951)*, TTK Yayınları: Ankara.
- Yazıcı, Tahsin(1963), *Kore Birinci Türk Tugayında Hatıralarım*, Ülkü Basımevi: İstanbul.
- Yılmaz, Kurulay (2004), *Geçmişten Günümüze Bozüyük*, Bozüyük Ticaret ve Sanayi Odası: Bozüyük.

Röportajlar:

Kore Gazisi Muhabere Er Refik Özberber ile 2 Eylül 2013 tarihinde yapılan röportaj.

Kore Gazisi Piyade Er Salim Uysal ile 7 Eylül 2015 tarihinde yapılan röportaj.

Kore Gazisi Piyade Çavuş Sadettin Çebi ile 26 Nisan 2016 tarihinde yapılan röportaj.

Kore Gazisi Piyade Er Mustafa Çağlar ile 22 Haziran 2016 tarihinde yapılan röportaj.

EKLER:

EK:1 GAZİLERLE YAPILAN RÖPORTAJLAR

Adı Soyadı	: Mustafa Çağlar
Memleketi	: Bilecik, Necmiye Köyü
Doğum Tarihi	: 1932
Rütbesi	: Piyade Er
Birliği	: 4'üncü Tugay, 1'inci Tabur, 2'nci Bölük Komutanlığı
Röportaj Tarihi	: 22 Haziran 2016

- Rütbeniz neydi Mustafa amca?
- *Piyade Er idim.*
- Birliğini Hatırlıyor musun?
- *Valla oradaki birliğim olarak Kore Türk Tugayı ismini hatırlıyorum.*

Fakat gitmeden önce buradaki ilk birliğimin ismini hatırlıyorum. 23'üncü Tümen, 46'ncı Piyade Alayı, İzmit'te idik. Oradan, Kore için seçildik, sonra Selimiye Kışlasına gittik.

- Peki, nasıl seçildin Mustafa amca? Gönüllü mü yoksa kura ile mi?
- *Kura ile seçildim.*
- Hangi tarihte Kore'ye gittiğini hatırlıyor musun?
- *1953 tarihinde idi.*
- Ayını hatırlıyor musun?
- *Yazdı ama ayını hatırlayamadım. Ramazan Bayramının arife günü*

vapura bindik.

- Gemiye İskenderun'dan mı bindiniz?
- *Hayır, İzmir'den bindik.*
- Yolculuk nasıldı? Kaç gün sürdü?
- *24 gün sürdü. Pusan Limanına indik.*

- Yolculukta mola verme imkânı, herhangi bir limanda durma imkânı oldu mu?

- *Hayır, biz inmedik. Sadece subaylar Colomba'da indiler.*

- Yolculukta deniz tuttu mu? Zorlandınız mı?

- *Tabi, biraz zorlandık. Bir gün hatta düşmüşüm bile, bayılmışım.*

- Nasıl oldu peki hatırlıyor musun?

- *Gemide, koğuştta vakit geçirmek yasaktı. Bizi güverte de tutuyorlardı.*

Subaylar hadi yemeğe diyince, herkes birden yemekhaneye koştu. Bende biraz tenhalaşsın diye kenarda beklerken, kendimden geçmişim. Kafamı yere vurunca kendime geldim.

- Gemide herhangi bir eğitim veya atış yaptınız mı?

- *Atış yoktu ama eğitim vardı.*

- Görevin neydi Mustafa amca, avcı eri miydin, makineli tüfek nişancısı mı, havancı mıydın?

- *Hafif makineli tüfek vardı bende.*

- Gemide yemeklere alışabildin mi?

- *Tabi alıştım. Yemek boldu. Ayrıca kazan orada kaynıyor. İçinde sütlü kahve git, doldur iç. Yalnız bazen geceleri içimiz kazınırdu mutfaktan soğan alır yedik arkadaşlarla. Ekmekte azdı.*

- Peki, savaşa gidiyorsunuz, senden önce gidenlerden ölenler, yaralananlar oldu. Korku oldu mu?

- *Gençlik alameti. Korku gibi şeyler aklınıza gelmiyor insanın. Biz Kore'ye vardık. İki ay eğitim müddeti var dediler. Ondan sonra cepheye götürecekler. Ama 20 günlük olduk, bir hareketlilik başladı. Bizi arabalara bindirdiler. Bekle bekle, nereye gideceğiz kimse bilmiyor. Çavuşlara bile söylemiyorlar. Gece hareket ettik, git babam git babam, sonra bir yere bizi indirdiler. Çalılık, bataklık bir yerdi. O akşam kaldık orada. Subaylar, "aman oğlum! Patikalardan çıkmayın, mayın vardır, patlar" diye tembih ediyorlardı. Her taraf mermi dolu idi. Sabah yüzbaşı bizi topladı. "Çocuklar şansımız varsa % 99 bugün mütareke imzalanacak, şimdi çadırları sökelim, karşı tepeye yerleşelim" dedi. Biz yerleşirken bir helikopter geldi. İşte haber geliyor dediler. Hakikatten de öyleymiş. Helikopter indi. Başladılar bağrıışmaya "Çadır sök!" mütareke imzalanmış.*

- Bölük komutanının, o bahsettiğin yüzbaşının ismini hatırlıyor musun?
- *Hatırlayamıyorum. Necdet Efe vardı. O, ikinci bölük komutanı idi.*

Kocaman iri bir adamdı. Onu hatırlıyorum.

- Nerede kaldığınızı hatırlıyor musun?
- *Aynalıköy diye bir yerdi ama şehri hatırlayamadım.*
- Ankara Okulunu hatırlıyor musun?
- *Evet, çocuklarla resimlerim de var.*
- Oradaki halkla aranız nasıldı?
- *Yemeğimizi, ekmeğimizi paylaşırdık. Hep “cap, cap, cap (ekmek)!”*

derlerdi.

- Ne zaman Türkiye’ye döndün, hatırlıyor musun?
- *1954 senesi, yaz ayı idi. İzmir’e indik. Bize 1 ay izin verdiler, biraz para da verdiler. Kore’de aylık 5 dolar veriyorlardı. Buraya gelince de herhalde 180 lira verdiler. Kurban bayramında köye geldim.*

Fotoğraf 1: Soldan sağa: Müslüm Akdoğan, Kore Gazisi Mustafa Çağlar, Bilecik Şehit Aileleri ve Gaziler Derneği Başkanı Kıbrıs Gazisi Hayati Durak.

Adı Soyadı	: Sadettin Çebi
Memleketi	: Trabzon, Araklı
Doğum Tarihi	: 1932
Rütbesi	: Piyade Çavuş
Birliğı	: 4'üncü Tugay, Keşif Takımı, Keskin Nişancı
Röportaj Tarihi	: 26Nisan 2016

- Sadettin amca Kore'ye nasıl seçildiniz? Gönüllü mü yoksa kura ile mi?

- *Hayır, Yüzbaşımız Cezmi Ateş ismimi verdi unutmam. Sivas'tan. 16'ncı Bölük'te Yüzbaşı Cezmi Ateş, 70-80 kişilik bölükte içtima yaptı. Tahsillileri seçti. Beni de seçti. Ben de lise mezunuyum. Daha sonra tren geldi. Bizi trene bindirdiler. İstanbul Maltepe'de indik. Orada Tank Bölüğünde misafir olarak kaldık. 4 ay orada eğitim yaptık. Oradan İzmir-Seferihisar'a geçtik. 4 ayda orada eğitim yaptık. Hiç unutmam, 10 Haziran 1954 tarihinde İzmir-Kordon'dan vapura bindik. Oradan Süveyş kanalına gittik. Dar bir kanaldır. Oradan Kızıl Deniz'e düştük. Kızıl Deniz'de hocamız "abdest alın" dedi. Abdest aldık, Kâbe'nin önünden geçerken iki rekât namaz kıldık. Oradan Umman Denizi, Hint Okyanusu gittik. 30 gün, 30 gece sonra indik. Üçüncü kafile bizi bando ile karşıladı. Oradan trene bindik. Trende birer koli verdiler bize. Koli de tentürdiyot, gazlı bez, sigara ve konserveler vardı. Ben acıkmıştım konserveleri yemeğe başladım. Arkadaşlar da bana gülmeye başladılar. Niye gülüyorsunuz diye sordum. İçinde domuz eti vardır dediler. Var mıydı yok muydu artık bilmiyorum. Keşif Takımında görev yaptım.*

- Halkı görüyor muydunuz? Halkla iç içe miydiniz?

- *Halk çok fakirdi. Sürekli görürdük. İç içeydik.*

- Tokyo'ya izine gidebildiniz mi?

- *Gittik. Tokyo'da Amerikalılara ait bir yerde bizi 20 gün misafir ettiler.*

- Dönüşte nereye indiniz. Karşılamanlar var mıydı?

- *İzmir-Kordon'a indik. Karşılamanlar çoktu, karınca yuvası gibiydi. Savaş çok kötü bir şey. Oradaki fakirliği gördüm, Halk mağdur olmuş. Barış çok güzel.*

Ek: 2 Bilecik'in Söğüt İlçesi, Hayriye Köyünden Topçu Er Hasan Arif Ayaz.

Ek: 3 Bilecik'in İnhisar İlçesi, Tozman Köyünden Bando Er İbrahim Erkan.

Ek: 4 Bilecik'in Osmaneli İlçesi, Düzmeşe Köyünden Piyade Astsubay Mehmet Bilen.

Ek: 5 Bilecik Merkez İstasyon Mahallesinden Topçu Çavuş Nuri Demirel.

Ek: 6 Bilecik Merkez İsmetpaşa Mahallesinden Piyade Er Ahmet Tek.

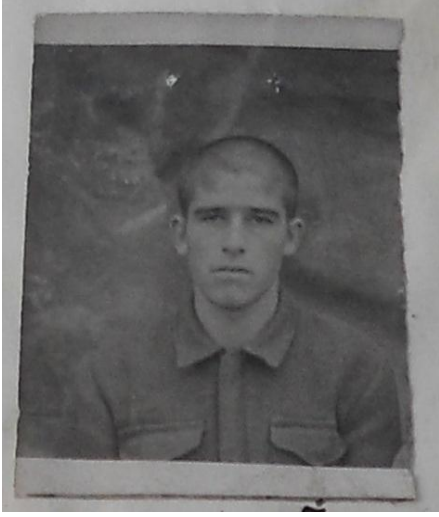
Ek: 7 Bilecik'in Söğüt İlçesi, Hamit Abat Köyünden Piyade Onbaşı Halil Işıkkkan.

Ek: 8 Bilecik'in Söğüt İlçesi, Küre Köyünden İstihkâm Er Mustafa Çetintaş.

Ek: 9 Bilecik'in Söğüt İlçesi, Düzdağ Köyünden Topçu Er Sadrettin Duman.

Ek: 10 Bilecik'in Sögüt İlçesi,
Cumhuriyet Mahallesiinden Piyade
Er Kemal Horsa.

Ek: 11 Bilecik'in Gölpazarı İlçesi,
Doğancılar Köyünden Topçu Er
Ömer Kaykı.

Ek: 12 Bilecik'in Sögüt İlçesi, Hayriye
Köyünden Muhabere Er Halil Güngör.

Ek: 13 Bilecik'in Bozüyük İlçesi,
Bulduk Köyünden Piyade Er
İsmail Kumcu.

Ek: 14 Bilecik Merkez, Gülümbe Köyünden Piyade Er Osman Yılmaz.

Ek: 15 Bilecik Merkez, Sultaniye Köyünden Piyade Er Ömer Yıldız.

Ek: 16 Bilecik'in Gölpazarı İlçesi, Kurşunlu Köyünden Piyade Er Salim Kocakenar.

Ek: 17 Bilecik Merkez, Küplü Köyünden Topçu Er Ali Süzer.

Ek: 18 Bilecik'in Söğüt İlçesi, Kayhan Köyünden Piyade Teğmen Halit Nuri Tungüt.

Ek: 19 Bilecik'in Bozüyük İlçesi, Bakras Köyünden Piyade Çavuş İsmail Orhan.

Ek: 20 Bilecik'in İnhisar İlçesinden, Ulaştırma Çavuş Mehmet Zeki Karakaş.

Ek: 21 Bilecik'in Bozüyük İlçesi, Müzeyyen Köyünden Piyade Er Mustafa Alp.

Ek: 22 Bilecik Merkez, Necmiye Köyünden Piyade Er Mustafa Çağlar.

Ek: 23 Bilecik'in Bozüyük İlçesi, Esnemez Köyünden Topçu Er Mustafa Yavuz.

Ek: 24 Bilecik'in Bozüyük İlçesi, Kandilli Köyünden Topçu Er Sabri Poyraz.

Ek: 25 Bilecik Merkez, Hasandere Köyünden Piyade Er Şükrü Taş.

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ
P. T. T. İ. G. M.

Devlet telgraf muhabetatından dolayı mesuliyet kabul etmez

TELGRAF
Adres: 11212

(Özet: B. 1)
Yol
Servis İşaretleri A7

SAYIN AJNAN MENJERES BAS BAKAN ANKARA

Sıra No.	İlk Merkez	No.	KELİME	VERİLDİĞİ	RESMİ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI	İMZA
64	GÖLPAZARI	11	325	8	50	9	40	

KORE'DE JUNYA HURRIYETİNİ TEHDİTE JEN MUTECAVİZE KARŞI
ALINAN TARIHI KARARINIZLA KAHRAMANLIĞIMIZIN BİR DAHA TARIHLERE
GEÇMESİNE SEBEB OLAĞINIZDAN EMİN OLARAK HUKUMETİMİZİN CANJAN
TEBRİK EDERİZ = BEDİKÖYÜ DEMOKRATLAR

030 01 17 38 34

Ek: 26 Hükümetin Kore Harbi ile ilgili aldığı kararları tebrik eden Gölpaazarı Bediköyü (Üzümlü) Demokratlarının telgrafi.

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ
P. T. T. İ. G. M.

Devlet telgraf muhabetatından dolayı mesuliyet kabul etmez

TELGRAF
Adres: 11254

(Özet: B. 1)
Yol
Servis İşaretleri A7

SAYIN ADMAN MENDERES
BASBAKAN ANKARA

Sıra No.	İlk Merkez	No.	KELİME	VERİLDİĞİ	RESMİ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI	İMZA
290	TURHAL	101	23	4	14	HUSUBİ		

BAZI KİMSELERİN MENFİ PROPOGANDALARINA RAGMEN KORE HARBINE
AMERİKADAN SONRA ASKERİ YARDIM GONDERME SEREFİNİ KAZANAN
KARARINIZ MİLLETİN HISSİYATINA TAMAMEN TERCUMAN OLMUŞTUR
SAYGILARIMIZLA = TURHAL DEMOKRATLARI +

030 01 17 38 34

Ek: 27 Hükümetin Kore Harbi ile ilgili aldığı kararları tebrik eden Turhal Demokratlarının telgrafi.

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
T.C.
P.T.T.İ.G.M.

Devlet telgraf mübalezesinden
devlet mesuliyet kabul etmez

TELGRAF

(Örnek B 1)

Yol

Adres: 11144
SAYIN ADNAN MENDERES BASBAKAN
ANKARA.

Servis İşaretleri

Sıra No	İlk Merkez	NO	KELEME	VERİLDİĞİ		RESMİ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI		İMZA
				Tarih	Saat			Tarih	Saat	
	KAYSERİ	607	40	5.8.	10	HUSUSİ		5.8.	12	ZELİHA

Kore tecavüzüne karşı hükümetimizin aldığı tarihi kararı harfiyen tasvipeder bu kararı kötülemek isteyen moskof yardakçılarımanın gözlerini kızıl maskeyi indirmenizi saygı ile arz eder hürmetler sunarız.
Kayseri bez fabrikası işçileri
adına bas mimessil. suleyman gullü

030 01 17 38 34

Ek: 28 Hükümetin Kore Harbi ile ilgili aldığı kararları tebrik eden Kayseri bez fabrikası işçilerinin telgrafi.

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
T.C.
P.T.T.İ.G.M.

Devlet telgraf mübalezesinden
devlet mesuliyet kabul etmez

TELGRAF

(Örnek B. 1)

Yol

Adres: 11200

Servis İşaretleri

SAYIN ADNAN MENDERES BAS BAKAN
ANKARA +

234-	TRABZON	720	27	4	8	21	10	+	RESMİ	ORTA MERKEZ	ALINDIĞI	İMZA
									HUSUSİ		Tarih	Saat
											17	38

KOREYE YARDIM KARARINIZLA TURKU AHDINA BAGLILIK BAKIMINDAN GOSTERDIGINIZ ISABETLI ORNEK BIZLERI MUTEHASSIS ETTI TEBRIK EDER HURMETLER SUNARIM + MERKEZ ILCE BASKANI MAHMUT FANDAKLI +++

030 01 17 38 34

Ek: 29 Hükümetin Kore Harbi ile ilgili aldığı kararları tebrik eden Trabzon Demokratlarının telgrafi.

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Ankara: 28/17/1950

T. C.

BAŞBAKANLIK

Basın - Yayın ve Turizm Genel Md.

Büro Müdürlüğü

Sayı : ..... 496 / 4789

F11

Sayın Bay

Basri Aktaş
Başbakanlık Hususî
Kalem Müdürü

Kore meselesine karşı Birleşik Amerika'nın durumu hakkında Vaşington Basın Ateşeliğimizden alınan yazının bir örneği ilişik olarak sunulmuştur.

Sayın Başbakan'a ve Başbakan Yardımcısı Sayın Samet Ağaoğlu'na arzına delaletinizi rica ederim.

Cumhurbaşkanlığına, Dışişleri Bakanlığına ve Millî Savunma Bakanlığına yazılmıştır.

Genel Müdürü.

(Dr. Halim Alyot)

Verilen cevaplarda : Daire ve Şube adına yazılmam

030	01			102	630	6
-----	----	--	--	-----	-----	---

Tarih: 30 Haziran, 1950
Sayı : 1257

Basın Yayın ve Turizm

Genel Müdürlüğüne

Kore mes'elesi etrafında gerek gazetelerde çıkan yazılardan gerekse basın mahfillerinden son iki gün zarfında alınan malumat aşağıda icmal edilmiştir. Bu malumatın sıhhati hakkında şüpheye mahal yoktur.

ki
1. Kore hakkında karar bizzat Başkan Truman tarafından şahsen verilmiştir. Bir Amerika Cumhurbaşkanı'nın böyle bir karar almaya kanunî selâhiyeti haiz olmadığı başta Senatör Taft olmak üzere bir kaç kişi tarafından ileri sürülmüşse de hakikat bî merkezde değildir. Amerika Cumhurbaşkanı kanunî selâhiyeti olmasa dahi ileri demokrasi prensiplerine dayanarak halk tarafından protesto edilmemek şartıyla böyle bir karara varmakta kendisinde selâhiyet bulmaktadır. Kaldı ki Taft dahi kararın ancak verilme şekline itiraz edebilmiştir. Amerika halk efkârı senelerden beri komünizm aleyhine yoğrulmakta ve bugünkü netice elde edilebilmek için uzun mesai sarfedilmiş bulunmaktadır. Halk efkârının dünkü telimide de arzettiğimiz gibi bugünkü tarzda Başkan Truman'a yüzde yüz müzahareti son senelerde görülmüş hadiselerden değildir. Bu itibarla komünizm herhangi bir noktada ve bu arada mesela Yakın Şark'ta herhangi bir tecavüze kalktığı takdirde Amerika halk efkârının Kore mes'elesinde görüldüğü şekilde tecavüze uğrayan millet lehinde ayaklanacağı şüphesiz te-lakki edilebilir.

2. Başkan Truman'ın kararında dahili politika vaziyetinin müessir olduğunu tamamen inkâr doğru değilse de Başkan'ın bilinen haksever inatçılığı ve azmî dolayısıyla kararda dahili vaziyetin çok az müessir olduğunu söylemek hata olmaz. Halk efkârı müzaheretine dayandığı müddetçe Başkan Truman'ın başka şekilde hareketi asla beklenemezdi.

3. Gerek Başkan Truman gerek mesai arkadaşlarını son derece hiddetlendiren amillerden biri de şüphe yok ki tecavüzün bir baskın şeklinde yapılması ve bir sürpriz teşkil etmesidir. Bugün aradan geçen bir kaç gün zarfında gerek gazetelerde gerek halk arasında açık bir sır olarak münakaşa edilen mes'ele Kore'de bir tecavüzün vukuunun bugünlerde beklenmediğinden ibarettir. Tecavüzün zamanı hakkında hiç bir esaslı malumatın elde edilmemiş olmasından dolayı hadise belki de Central Intelligence Agency (Merkez Haber Alma Teşkilâtı) Reisi Amiral Hilenkoter'in değiştirilmesi ile neticelenebilir.

Gazetelerin de esefle kaydettikleri gibi milyonlarca dolar sarfile vücuda getirilen ve yine milyonlarca dolar sarfile idame

Verilen cevaplarda : Daire ve Şube adının yazılması.

030 01 102 6306

ettirilen Amerika Haber Alma teşkilâtı vazifesini lâıkiyle ifa edememektedir. O kadar ki bu beceriksizlik yüzünden taarruzdan bir hafta evvel John Foster Dulles, Pasifikteki ziyareti esnasında bu bölgede bugünlerde herhangi bir harekâtın vukubulmayacağına dair bir beyanat bile vermiştir.

4. Bu haber alma noksanı neticesi Pasifikte, Japonya'da dahil Amerika kuvvetleri azaltılmıştır. 30 Haziran tarihli New York Herald Tribune gazetesindeki yazısında David Lawrence bu ciheti tamamen açıklamakta ve Pasifikteki hava ve deniz kuvvetlerinin gerek kemiyet gerek keyfiyet bakımından bir harekâta karşı hazır bulundurulmadıklarına söylemektedir. Yazar 100 taneden fazlası Amerika limanlarında muattal bulundurulan uçak taşıyıcı gemiden ancak birinin Pasifikte bulundurulduğunu ve bahriye silahendazlarından 71.000 kişinin Amerika'da kamplarda istirahat halinde olduğunu ilâve etmektedir.

5. Harekât başıdığı gündenberi Kore'de askerî vaziyetin salâh kesbettiğine dair müspet haberler alınamamaktadır. Bu vaziyetin her an değışmesi beklendiğı halde gazetelerden edinilen umumî intiba, bugün için vadolunan yalnız hava ve deniz kuvvetlerinin müzaharetile Kore vaziyetinin halledilemeyeceğı merkezindedir. Nitekim Başkan Truman haiz olduğı selâhiyete istinâden bu sabah erkenden Kongre liderleri ve kabine azası ve askerî liderlerle müzakereden sonra Kore'ye Amerikan kara askerlerinin gönderilmesine ve iş gecikmeden bu meseleyi kökünden halle karar vermiş bulunmaktadır.

6. Dün Associated Press tarafından Yakın Şark'ta, Karadeniz'de, Balkan'larda ve Yugoslavya sınırlarında bazı Rus tahşidatından bahseden haber bu sabahki gazetelerde intişar etmemiştir. Bu haberin sansür edilmekten ziyade Amerika matbuatına has şekilde, kendi arzusuyla afkârı umumîye arasında heyecan yaratmamak maksadiyle neşredilmediğı anlaşılmaktadır. Haberih resmî mahfillerde "şayanı itimat olabilmesi muhtemeldir" şeklinde tefsir edildiğı tespit edilmiştir.

7. Bugünkü durumun tehlikeli bir vaziyet olduğunu Amerika halkı idrak etmektedir. Bugün Amerika halkı arasında bir anket yapılsa % 90 ının Rusya'ya meydan okuma zamanının geldiğı ve hattâ geçtiğı kanaatini izhar edeceğı muhakkak telâkki edilmektedir. Gerek sokaktaki adam gerekse Truman'ın en şiddetli muhalifleri ve başta Walter Lippmann olmak üzere bütün yazarlar Sovyet meydan okuyuşuna Truman'ın cevabını tasvip etmektedirler.

İnfirâtçı gazetelerden Washington'da çıkan Times Herald bile Bu sabahki başmakalesinde Truman'ın hareketini "Halkın tesvibine iktiran etmiş bir harp olarak" vasıflandırmaktadır. Devlet Merkezinde Başkan Truman'ın kararı adeta yeni bir tuh yaratmıştır denebilir.

8. New York borsasında esham ve tahvilâtın düşüşü gözönünde tutulmak şartile denebilir ki Amerika Para piyasası Kore meselesinin diğere ihtilâtlar yapabileceğini göstermektedir. Bu görüşü hafifleten amil Sovyet cevabının bir bakıma fazla sert olmamasıdır. Bu cihet gözönünde tutulmak gerektir.

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ
T. C.

B A Ş B A K A N L I K
BASIN ve YAYIN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Büro Müdürlüğü
Sayı .....

- 3 -

9. Verilen kararın isabeti münakaşa götürmez bir manzara arz etmekle beraber şayet bugünkü yardım kifayet etmez ve cenubi Kore komünistlerin eline düşerse karardan beklenen neticenin alınmaması yüzünden Amerika'nın prestiji muhakkak ki sarsılacaktır. Bu takdirde Amerika'nın hareket tarzını şimdiden tahmin etmek güçse de bu azımkar inatçı ve son haddine kadar milleyperver halkın bu meseleyi halletmek üzere sonuna kadar gideceğini söylemek hatalı olmaz. Amerikalıların mekteplerine girdiğim 1908 senesinden bugüne kadar temaslarım neticesi ne dayanarak şunu söyleyebilirim ki sabrı tükenmiş ve kararını vermiş bir Amerikalı hakikaten tehlikeli bir adamdır. Memnuniyetle kaydedebilirim ki Kremlin Amerika halkını bu haleti ruhiyeye sevk etmiş ve böylece Amerikalıların tam bir düşmanlığını kazanmıştır.

Saygı ile durumu arz ederim.

Basın Atesşi

imza

Nüzhet Baba

Aslı gibidir.

Verilen cevaplarda : Daire ve Şube adının yazılması.

030	01				102163016
-----	----	--	--	--	-----------

4

Ek: 36 Kore Savaşı'na Amerikan Kamuoyunun Tepkilerinin Araştırıldığı ve Raporlandığı belgeler.

Bu belge BASRI AKTAS
kayıtlı olan formun bir kopyasıdır.
Lütfen bu belgeyi saklayınız.
Kamulaştırma No: 28.

WASHINGTON 27 AP

Başkan Eisenhower , mütarekenin imzalanmasından bir saat sonra Beyaz Saraydaki odasında mütarekenin manasını Amerikan halkına izah maksadiyle verdiği kısa beyanatta, dünya yüzünde hürriyetin yalnız ve yalnız cesaret ve fedakarlıkla muhafaza edilebileceğinin Kore harbi ile sabit olduğunu ifade etmiştir .

Başkan Eisenhower bu beyanatında Güney Kore ordularından siyayişle bahsetmiş ,doğulu ve batılıların asil bir dava uğrunda el birliği ile savaştıklarını tebarüz ettirmiştir.

İhtilâfların meşum harp yolu ile halline kalkınmaması için herkesin tanrıya dua ettiğini kaydeden Başkan Eisenhower, Birleşmiş Milletlerin önümüzdeki günler zarfında da uyanık bulunmaları lüzumuna işaret etmiş ,yabancı bir memlekette hayatlarını feda etmiş olanların hatırasını hürmetle andıktan sonra müstevliyi geri atmanın çok pahalıya mal olduğunu da ilâve etmiştir

030 01 1328576

Washington: 27 AP

Mütareke anlaşmasının imzasını müteakip Amerikan Reisi-cumhuru Eisenhower'in yaptığı kısa beyanattan sonra konuşan Dışişleri Vekili Foster ^{Dulles} ~~Baran~~ anlaşmasının imzasının Birleşmiş Milletlerin prensipleri ^{ne} olan sadakatının bir zaferi telâk ki edilebileceğini söylemiştir.

~~Baran~~'~~axgax~~ Dulles'a göre, Komünistler, mütareke imzalamakla, yurtlarına geri dönmek istemeyen harp esirlerinin Birleşmiş Milletlerce cebren iade edilmiyeceklerine dair ileri sürülen teklifi kabul etmiş olmaktadır. Bunun ilerisi için çok büyük neticeler doğurması muhtemeldir.

Amerikan Dışişleri Vekili demecine devamla şunları belirtmiştir:

Harp esirlerinin zorla iade edilmiyecekleri prensibi, yalnız Kore davasına inhisar etmemektedir. İleride bir harp çıktığı takdirde, Komünist ordular safında harp eden askerler, karşı tarafa iltica ettikleri takdirde, kendilerinin zorla komünistlere iade edilmiyeceklerine emin olacaklardır. Bu suretle komünist orduların, mütecavizler elinde bir oyuncak olarak kullanılması önlenmiş olacaktır. Bu olay, bittabii istilâ imkânlarında azaltacaktır.

Foster Dulles mütarekenin tam ve emin bir barış olamayacağını daima uyanık ve hazır bulunulması gerektiğini bu sebepten Kore'deki kuvvetlerin azaltılmasının düşünülmediğini söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

Kore'de müşterek ve âsil dava uğrunda omuz omuza çarpışmış olan Birleşmiş Milletler askerlerinin bu hizmetleri, asla

030	01			112	857	51
-----	----	--	--	-----	-----	----

21..

unutulmayacaktır. Gösterilen fedakârlıklarla vazifemiz sona ermemiştir. Bundan sonra'da Birleşmiş Milletlerin barış için maddî ve manevî bütün kaynaklarını seferber etmeleri icap etmektedir. Birleşmiş Milletler her zamanki gibi şimdi de Kore'nin birleştirilmesi davasında azimlidir.

Foster Dülles Amerika'nın ikinci dünya harbinden beri bütün davaların siyasî yollarla halledilebileceğine kanî olduğunu bu sebepten Kore'nin birleştirilmesi işinin de siyasî görüşmelerle halledilebileceğini ifade ederek Amerika'nın ilerde toplanacak siyasî konferansta bu tezi müdafaa edeceğini ve Kore'nin birleştirilmesini sağlamak için var kuvvetiyle gayret sarfından geri kalmıyacağını söylemiştir.

Diğer taraftan bu mevzuda konuşan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Kore'de bir mütarekeye varılmakla, Güney Kore'ni memleketin birleştirilmesi için sarfettiği gayretlerin daha iyi bir şekilde müdafaa edilebileceğini söylemiş bu hususta Birleşmiş Milletlerin üzerine düşen vazifeyi ifaya devam edeceğini belirtmiştir.

Genel Sekreterden sonra Birleşmiş Milletlerdeki İngiliz delegesi Sir Gladwyn Jebb'de gazetecilere verdiği bir beyanatta, bugün elde edilmiş olan kazancın uzun vadeli bir siyasî anlaşma ile takviye edilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Güney Kore Reisisumhuru Syngman Rhee'de bir beyanat vererek, ilerde toplanacak siyasî konferans^{da} Kore'nin birleştirilmesi ve kurtarılması için çalışmalar devam ettiği müddetçe Güney Kore Cumhuriyetinin muayyen bir müddet, mütarekeyi ihlâl etmeyeceğini beyan etmiştir.

x x x

030	01			132	857	6
-----	----	--	--	-----	-----	---

2 45.

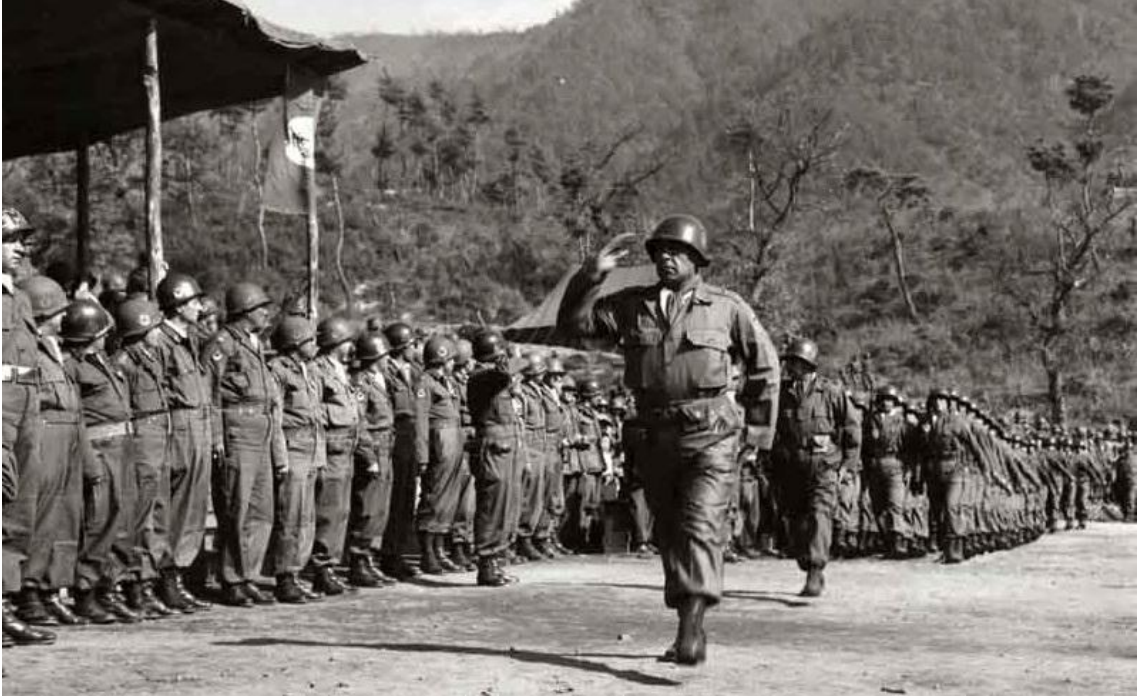
Ek: 37 Amerikan Başkanı Eisenhower'ın mütarekeden bir saat sonra yaptığı açıklama.

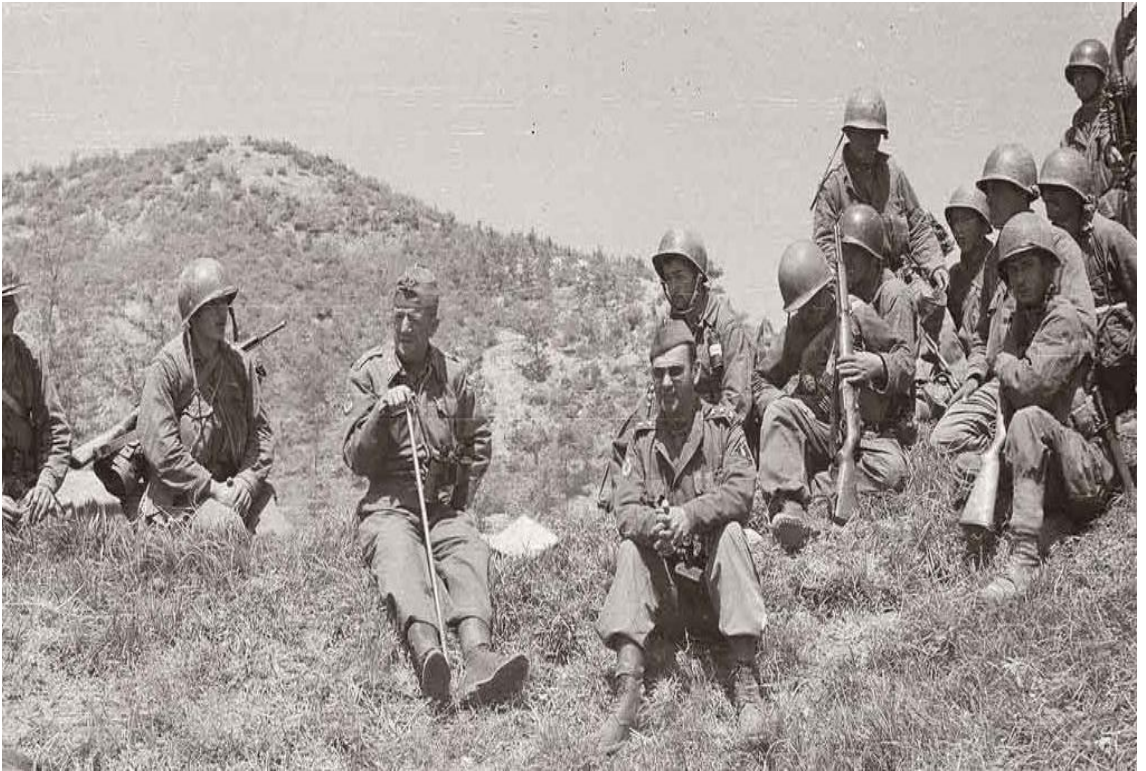
Ek: 38 Kuzey ve Güney Kore'nin Konumu, Türk Tugayı'nın Yaptığı Önemli Muharebelerin Yerleri.

Ek: 39 BM Ordusu Komutanı Orgeneral Walker Türk Askerlerine Kunuri Muharebelerinden Dolayı Madalya Takdim Ediyor.

Ek: 40 2'inci Türk Tugayı Alay Komutanı Şehit Piyade Albay Nuri Pamir Komutasında Alay Tören Geçişinde.

Ek: 41 1'inci Türk Tugay Komutanı Tuğgeneral Tahsin Yazıcı Askerleriyle Birlikte.

Ek: 42 Güney Kore’de Türk Askeri Anıtı.

Ek: 43 Kore’de Savaşanlar Anıtı – Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

1981 yılında Ankara ilinde doğan Müslüm Akdoğan, ilköğrenimini Mevlana İlkokulu'nda, ortaöğrenimini Halide Edip Lisesi'nde tamamladı. 1999 yılında Işıklar Askeri Lisesi'nin ardından 2003 yılında Kara Harp Okulu'ndan Piyade Teğmen olarak mezun oldu. 2004 yılında Eğirdir Dağ Komando Okulu'nu ve Tuzla Piyade Okulu'nu bitirdi. 2004-2006 yılları arasında Hakkâri/Şemdinli'de tim ve takım komutanlığı, 2006-2011 yıllarında İstanbul Tuzla Piyade Okulu'nda Asteğmen Takım ve Astsubay Temel Bölük Komutanlığı, 2011-2013 yıllarında Şırnak/Silopi'de Tow Bölük Komutanlığı ve personel plan subaylığı yaptı. 2013 yılından itibaren Bilecik Askerlik Şubesi Başkanlığı görevini yürütmekte olup İngilizce bilmektedir.